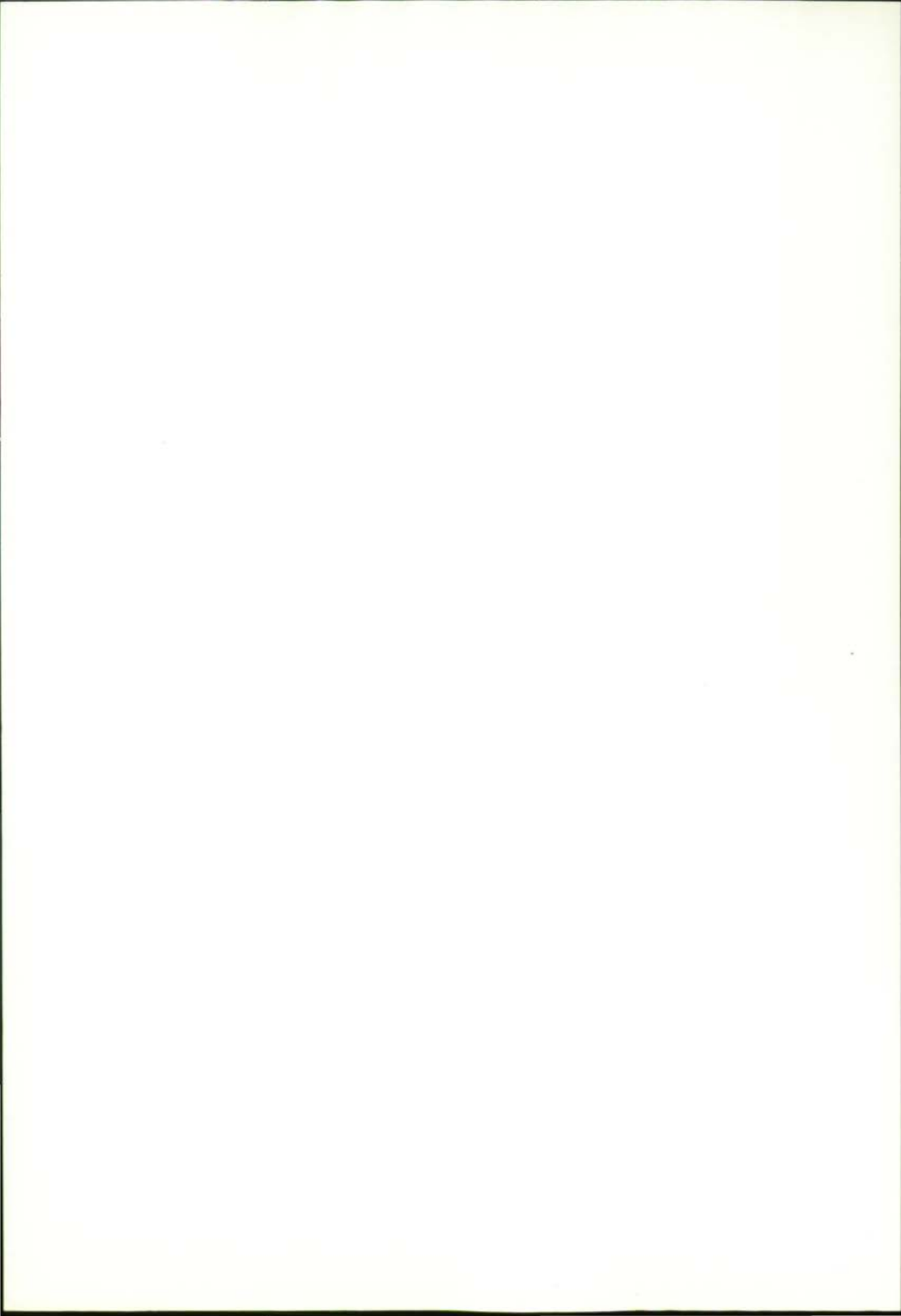

beretning

Det norske Arbeiderparti
1977-1978

Det norske Arbeiderparti

BERETNING
1977-1978

Utarbeidet av partikontoret

Trykt i Aktietrykkeriet - Oslo
Oslo 1979

1875

1875

1875

Innhold

INNLEDNING	5	STATSSTØTTEN TIL DE POLITISKE PARTIENE	49
LANDSMØTET 1977	7	Støtte til lokalt politisk arbeid ..	50
SENTRALSTYRET	9	FAGLIG/POLITISK UTVALG ..	51
Sentralstyrets faste utvalg	9	Utvalgets virksomhet	51
Sentralstyrets administrasjons- utvalg	13	Valgkampen 1977	52
Fellesutvalg med LO	14	Valgkampen 1979	52
LANDSSTYRET	15	Konferanser	53
LANDSSTYRETS MØTER	17	Sluttord	53
Uttalelser	18	STORTINGSVALGET 1977	54
FELLESMØTER	24	Valgkampen	54
SAMARBEIDSKOMITÉEN MELLOM LO OG DNA	30	Valgresultatet (tabell)	56
PARTIETS REPRESENTASJON I STYRER OG KOMITÉER	32	1. MAI	58
PARTIKONTORET	34	NORDISK SAMARBEID	60
ARSMØTER I FYLKES- PARTIENE	36	A-LOTTERIET — LOTTERISERVICE A/S	67
PARTIETS DISTRIKTS- SEKRETÆRER	37	ARBEIDERBEVEGELSENS INTERNASJONALE STØTTE- KOMITÉ	69
ORGANISASJONSSAKER	38	ARBEIDERPARTIETS STORTINGSGRUPPE	71
STUDIEVIRKSOMHETEN	41	Gruppen og gruppestyret	71
MEDLEMSBEVEGELSEN 1977—1978	45	Sekretariatet	72
KOMMUNALT ARBEID	46	Tillitsmenn i Stortinget og avdelingene	72
Landskommunalutvalget	46	Stortingsgruppas faglig/politiske utvalg	72
Norske Kommuners Sentral- forbund	47	Statsbudsjettet 1978	73
Norsk Kommuneforbund	47	Statsbudsjettet 1979	75
Kommunalkontoret	47	REGJERINGEN NORDLIS VIRKSOMHET	77
Programarbeidet 1979	48	Trontalen 1978	79
Kursvirksomheten	48	Budsjettene for 1978	79
		Budsjettene for 1979	80
		Økonomisk politikk	81
		Skatte- og avgiftsspørsmål	82
		Andre spørsmål	82
		Utenriksaker	82
		Forsvaret	83
		Eksportframstøt	84
		Olje, energi og industri	84

<i>Samarbeidsavtalen mellom Sverige og Norge og Volvo-avtalen</i>	85	<i>Helgekurs og konferanser</i>	99
<i>Beredskapsplan for sysselsetting</i>	86	<i>Landsdelskvinnekonferanser</i>	99
<i>Miljøvern</i>	86	<i>Nye avdelinger</i>	99
<i>Samferdselssaker</i>	87	<i>Nye kontaktutvalg opprettet i 1977—78</i>	100
<i>Utdanning, kulturpolitikk</i>	87	<i>Thina Thorleifsens Studiefond</i> ..	101
<i>Forbrukersaker</i>	88	<i>Studiearbeidet</i>	102
<i>Boligsaker</i>	88	<i>Valgkampen</i>	102
<i>Den lokale forvaltning</i>	89	<i>Kvinnebevegelsens 75-årsjubileum</i>	103
<i>Sosiale saker</i>	89	<i>Arbeiderkvinnen</i>	104
<i>Rettsvern og lovsaker</i>	90	<i>Rachel Grepp Heimen</i>	104
<i>Fiskeriene</i>	90	<i>Nordisk og internasjonalt samarbeid</i>	105
<i>Landbruket</i>	91	<i>Henvendelser til myndighetene</i> ..	107
SOSIALISTISK PERSPEKTIV/TILLITSMANNEN	92	ARBEIDERNES UNGDOMS-FYLKING	109
KVINNEBEVEGELSEN	94	A-PRESSEN 1977 OG 1978	117
<i>Kvinnesekretariatet</i>	95	ARBEIDERBLADET OG AKTIETRYKKERIET A/S	122
<i>Arbeidsutvalget i Kvinnesekretariatet</i>	95	ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV	125
<i>Kvinnesekretariatets møter</i>	95	FONDS OG STIPEND	128
<i>Kvinnesekretariatets komitéer</i> ..	95		
<i>Representasjon i komitéer og utvalg</i>	96		
<i>Landsstyremøter</i>	97		
<i>Sekretærhjelp for kvinnebevegelsen</i>	98		

Innledning

Den viktigste enkeltbegivenhet i perioden 1977—78 var Stortingsvalget høsten 1977.

Valgresultatet innebar en sterk konsolidering av Arbeiderpartiets stilling blant velgerne og i Stortinget, etter det svake valgresultatet ved Stortingsvalget i 1973. Valget ga som resultat at Arbeiderpartiet har hatt regjeringen gjennom hele perioden.

Partiets oppslutning, slik den kommer til uttrykk i meningsmålingene, har ligget omkring nivået fra Stortingsvalget, men viste en noe svakere tendens ved periodens avslutning.

Partiets og Regjeringens politiske arbeid i perioden har vært sterkt preget av arbeidet for å opprettholde den fulle sysselsettingen i Norge under den internasjonale økonomiske krise.

Arbeiderpartiets landsmøte i 1977 ble preget av behandlingen av arbeidsprogrammet for perioden 1978—81. Det arbeidsprogrammet som ble vedtatt, var en videreføring av Arbeiderpartiets reformpolitikk og innebar også en sterk satsing på trygging av den fulle sysselsettingen.

Valgkampen i 1977 ble en konfrontasjon mellom Arbeiderpartiet og sonderingspartiene (Høyre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti), med Høyre som den toneangivende partner. Resultatet ble en sterk framgang for Arbeiderpartiet i forhold til valget i 1973, men SVs sterke tilbakegang gjorde at Arbeiderpartiet beholdt regjeringmakten med den knappest mulige margin.

Arbeiderpartiets samlede stemmetall var 972 434, mens stemmetallet i 1973 var 759 499. Partiet fikk 42,26 prosent av de avgitte stemmer i 1977, mot 35,29 prosent i 1973. Dette er en framgang på 6,97 prosent.

Regjering og stortingsgruppe har fortsatt arbeidet etter den samme hovedlinje som tidligere. Odvar Nordlis mindretallsregjering har søkt støtte i Stortinget for sin politikk fra sak til sak, uten faste avtaler med noen grupperinger. Denne linjen har vist seg brukbar også i denne perioden, og Regjeringen har i hovedsak fått sine saker igjennom.

Den økonomiske politikken, sysselsettingspolitikken og industripolitikken har vært hovedsaker i det politiske arbeidet i Regjering og Storting i perioden.

I januar 1977 ble det gjennomført en del endringer i Odvar Nordlis regjering.

I 1977 var landsmøtet og forberedelser til Stortingsvalget hoved-

sakene i partiorganisasjonen. Studieaksjonen «Solidaritet 77» ble avsluttet etter en meget god oppslutning.

I 1978 har det vært drevet et omfattende vervearbeid, og partiet konstaterer at en i disse to årene har hatt en gledelig medlemsvekst. Partiorganisasjonen har brukt mye av sin tid til studievirksomhet, spesielt på spørsmål knyttet til programutforming for kommunevalget 1979. Virksomheten har skjedd i samarbeid med AOF.

Landsmøtet 1977

Det norske Arbeiderpartis 46. landsmøte ble holdt i Folkets Hus, Oslo, i dagene 8., 9., 10. og 11. mai 1977.

Landsmøtet skal ifølge lovene bestå av landsstyrets medlemmer og 300 representanter. 200 av disse fordeles på fylkespartiene i forhold til det gjennomsnittlige antall medlemmer det er betalt kontingent for de siste to år forut for landsmøtet. De resterende 100 representanter fordeles på fylkespartiene i forhold til det stemmetall partiet oppnådde i det enkelte fylke ved siste stortingsvalg forut for landsmøtet.

Det var sendt inn fullmakter for 300 representanter. Ved åpningen var det møtt fram 281 representanter, derav 20 vararepresentanter. Dessuten møtte 2 representanter fra Longyearbyen Arbeiderparti, som etter landsstyrets forslag ble godkjent som landsmøtere-representanter med tale- og stemmerett. Antall representanter ble derfor 302.

I tillegg møtte en rekke gjester fra de nordiske land, formannen i Socialist International, Willy Brandt, Gino Bianco fra PSI, Italia, samt en rekke innbudte fra innenlandske organisasjoner som er knyttet til arbeiderbevegelsen. Videre en del personlig innbudte.

Ifølge tidligere vedtak ble forhandlingene ført for åpne dører, dvs. med adgang for presse og kringkasting. Partimedlemmer fikk plass på galleriet mot fremvisning av medlemskort.

Sakliste:

Foruten de lovbestemte saker omfattet saklisten:

Den politiske situasjon:

Innleder: Odvar Nordli.

Arbeidsprogrammet 1978—81:

- a) Hovedinnledning
v/Reiulf Steen.
- b) Oppgavene i byene.
v/Gro Harlem Brundtland.
- c) Industripolitikken
v/Bjartmar Gjerde.
- d) Den økonomiske politikken
v/Per Kleppe.

Den demokratiske sosialismen i internasjonalt perspektiv:

Innleder: Willy Brandt.

Partiarbeidet og stortingsvalget 1977:

Innleder: Ivar Leveraas.

Landsmøtet behandlet en rekke forslag som var sendt inn av partiavdelinger, kommunepartier og andre organisasjonsledd. Forslagene var delt opp i følgende grupper: a) politiske forslag, b) forslag om organisasjonsmessige saker, c) forslag i forbindelse med arbeidsprogrammet.

Landsmøtet nedsatte 3 redaksjonskomitéer: 1) redaksjonskomité for arbeidsprogrammet, b) for politiske saker, c) for organisasjonsaker.

Etter forslag fra redaksjonskomitéene ble det vedtatt følgende uttalelser:

1. Politisk uttalelse.
2. Uttalelse om internasjonalt arbeid.
3. Uttalelse om oljepolitikken.
4. Uttalelsen Vern om menneskerettighetene. Trygging av freden.

Dessuten vedtok landsmøtet arbeidsprogram for 1978—81.

En fullstendig referatprotokoll som omfatter innledningene, ordskiftet, uttalelsene og vedtakene er trykt.

Videre valgte landsmøtet etter vanlig praksis medlemmer til sentralstyret, landsstyret og revisjonsnemnda.

Sentralstyret

Sentralstyret

Fram til landsmøtet i mai 1977 har sentralstyret bestått av:

Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland, nestformann, Ivar Leveraas, sekretær, Trygve Bratteli, Odvar Nordli, Tor Aspen-gren, Bjartmar Gjerde, Ingvar Bakken, Grethe Johansen, Lars M. Skytøen, Ingrid Eide, Henrik Aasarød, Turid Dankertsen, Sissel Rønbeck, Annemarie Lorentzen.

Varamenn: Helge Sivertsen, Harriet Andreassen, Ola Dahl, Ruth Ryste, Ragnar Christiansen, Kirsten Myklevoll, Einar Førde, Per Kleppe.

På landsmøte 8.—11. mai 1977 ble følgende valgt:

Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland, nestformann, Ivar Leveraas, sekretær, Trygve Bratteli, Odvar Nordli, Tor Aspen-gren, Bjartmar Gjerde, Ingvar Bakken, Grethe Johansen, Lars M. Skytøen, Ingrid Eide, Henrik Aasarød, Turid Dankertsen, Thorbjørn Jagland, Aud Blegen Svindland.

Varamenn: Tor Halvorsen, Ruth Ryste, Per Kleppe, Einar Førde, Kirsten Myklevoll, Ola Dahl, Liv Aasen, Egil Ranheim.

Sentralstyret har holdt 21 møter i 1977 og 23 møter i 1978.

Sentralstyrets faste utvalg

Sentralstyret oppnevnte i tiden oktober/november 1977 følgende faste utvalg:

Økonomisk-politisk utvalg:

Juul Bjerke, formann, Tore Lindholt, sekretær, Reiulf Steen, Tor Halvorsen, Ulf Sand, Per Kleppe, Irene Jansen, Anne-Lise Bakken, Petter Jakob Bjerve, Trygve Bratteli, Rune Gerhardsen, Bernt H. Lund, John Sand, Kari Gjestebø, Aud Blegen Svindland, Hermod Skånland, Einar Magnussen, Jorun Christensen, Kjell Holler, Brit Johansen.

Utvalg for internasjonal, sikkerhets- og forsvarspolitik:

Reiulf Steen, formann, Thorvald Stoltenberg, sekretær, Knut Frydenlund, Johan Jørgen Holst, Helge Sivertsen, Tertit Aasland, Johan Thorud, Albert Uglem, Ragnar Nordgreen, Aslak Leesland, Vesla Vetlesen, Per A. Utsi, Edith Hafrom Katerås, Harald Munthe-Kaas, Trond Johansen, Kaare Sandegren, Turid Dankertsen, Bjørg Bergh, Halle Jørn Hansen, Arne Karstad, Martin Sæter.

Landbruksutvalg:

Ingvar Bakken, formann, Ola Skjølaas, sekretær, Lars Lauvsetten, Gunhild Løvås Skogstad, Birger Sæther, Randi Dalby, Rasmus Nordbø, Marit Berntsen, Andor Normann, Knut Nakken, Oskar Øksnes, Ole K. Sara, Bernhard Brennemo, Liv Østlie.

Fiskeriutvalg:

Arbeidsutvalg: Valter Gabrielsen, formann, Frank Andersen, sekretær, Eivind Bolle, Knut Hoem, Leif Haraldseth, Kåre Kristoffersen, Johan J. Toft, Einar Hysvær.

Øvrige medlemmer: Jostein Bergvoll, Viggo Jan Olsen, Olav Bjørklund, Gunnar Pettersen, Jan Skrede, Bernt Midtbø, Berny Dahl, Martin Dahle, Einar Hepsø, Alf Hildrum, Bjørgvin Jensen, Helge Rakstang, Steiner Kvalø, Birger Larsen, Ivar Nes, Harald Birkeland, Wilhelm Thoresen, Harald Johansen, Sven Olsen, Walter Pedersen, Hildur Steffensen, Lyder Nilssen, Reidar Johansen, Birger Olsen, Johan M. Skjelstad, Knut M. Myklebust.

Landskommunalutvalg:

Arbeidsutvalg: Rolf Hansen, formann, Inge Stålesen, sekretær, Leif Aune, Gro Harlem Brundtland, Norvald Strand, Arne Born, Kirsten Myklevoll, Arvid Berglind, Irene Jansen, Oddrunn Pettersen, Bjørn Olsen.

Øvrige medlemmer: Johan Karlsen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Jan Terjer Hanssen, Akershus, Frithjov Nilsen, Hedmark, Knut Korsæth, Oppland, Erik Dalheim, Buskerud, Elna Sundberg, Vestfold, Helge Føreland, Telemark, Kjellfrid Stiansen, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Ragnar Juell Morken, Bergen, Olav Espe Kvestad, Hordaland, Anders Lunden, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Romsdal, Kristian Dimmen, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trøndelag, Ottar Vollan, Nordland, Alfred Sagelvmo, Troms, Lars Bakken, Finnmark.

Industriutvalg:

Finn Kristensen, formann, Jon Ivar Nålsund, sekretær, Jacob Langli, Harald Henriksen, Henny Jensen, Lars M. Skytøen, Elsa Rastad Bråten, Arthur Svensson, Evy Boverud Pedersen, Leif Haraldseth, Øystein Gulbrandsen, Ove K. Larsen, Knut B. Andersen, Reidar Engell Olsen, Rolf Hauge, Bjarne Bårdsen, Kirsten Rogstad.

Samferdselsutvalg:

Kjell Dankertsen, formann, Bernt Bull, sekretær, Olav Habberstad, Ragna Karlsen, Odvar Olsen, Karen M. Helle, Tor Andresen, Walborg Krosshaug, Ragnar Christiansen, Erling Sandvig, Gunnar Solvang, Per Knutzen, Walter Kolstad, Henrik Aasarød, Terje Ingeberg Olsen, Egil Halvorsen.

Sosialpolitisk utvalg:

Svein Fakseth, formann, Inger Lise Wold, sekretær, Sven Erik Oxholm, Tor Rønning, Jan Berg, Sigrid Enger, Kari Pedersen, Merle Sivertsen, Grete Tunsjø, Anne Thomassen, Kari Frantzen, Kjell Knudsen, Stein Berg.

Utdanningsutvalg:

Kirsti Grøndahl, formann, Reidar Roll, sekretær, Ragnar Røberg Larsen, Jens Øen, Tove Pihl, Gerd Vollum, Olav Knudsen, Ing-Mari Steien, Leif Skau, Knut Aagesen, Åse Moløkken, Trygve Johansen, Bjørg Sæther, Kåre Søbye, Herulf Valle, Odd Andreassen, Reidar Marmøy, Trond Johannessen, Hj. Kjell Kristiansen, Alf Ole Ask, Halvdan Skard.

Kulturutvalg:

Pål Nordenborg, formann, Alf Frotjold, sekretær, Liv Buck, Pål Hougen, Ellen Karine Hougen, Aud Trønnes, Kari Skjønsberg, Tryggve Aakervik, Arild Boman, Anne Breivik, Svein Erik Brodal, Kjell Bækkelund, Brit Fuglevaag Warsinski, Ivar Bjørke, Svein Christiansen, Rakel Seweriin, Halvdan Skard, Else Germeten.

Utvalg for familiepolitikk og likestilling:

Grethe Johansen, formann, Åsa Solberg Iversen, sekretær, Ellinor Fylling Bergmann, Ragnhild Halvorsen, Sigbjørn Johnsen, Bjørg Leite, Finn Nilsen, Halvdan Skard, Gunnar Skaug, Einar Olav Skogholdt, Karin Teigen.

Forbrukerpolitisk utvalg:

Inger Louise Valle, formann, Arne Kvalheim, sekretær, Sidsel Bauck, Anneliese Dørum, Knut Ekhaugen, Levi Fragell, Thor Egil Gruer, Nic. Gulbrandsen, Øystein Gulbrandsen, Tone Jamholt, Magnus Nilsen, Ruth Myhre, Ulf Sand.

Utvalg for bolig- og nærmiljø:

Leif Aune, formann, Arne Michael Olsen, sekretær, Marit Brynhildsen, Egil Christensen, Erik Dalheim, Åse Klundelien Haugen, Nina Kiil, Ragnar Kristoffersen, Tove Heggen Larsen, Ivar Mathisen, Martin Mæland, Sigrid Simonsen, Reidun Staalesen, John M. Sørgaard, Torild Lien Utvik, Eva Waaia, Odd Wivegh.

Utvalg for idrett og fysisk fostring:

Thorbjørn Kultorp, formann, John Sundhagen, sekretær, Mads T. Andenæs, Berit Fossen, Jan Gulbrandsen, Pål Jacobsen, Terje Johannessen, Knut Knutsen, Knut Nordbø, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Turid Varsi.

Forsikringspolitisk utvalg:

Tom Solberg, formann, Harriet Andreassen, Thor Andreassen, Oddvar Berrefjord, Morten Brenna, Andreas Cappelen, Einar Førde, Thorleif Holth, Astrid Murberg Martinsen, Hans Raastad, John Stene, Einar Strand, Gunnar Torp.

Miljø- og Ressursutvalg:

Olav Gjærevoll, formann, Helge Røed, sekretær, Arvid Berglind, Aase Bjerkholt, Knut S. Brekke, Olaf Brubakken, Eilif Dahl, Åse Dokken, Tore Jarl Christensen, Turid Høgslund, Kirsti Knudsen, Ole Knapp, Sverre Jervell, Øivind Larsen, Rolf Lasse Lund, Harald Moen, Børre Pettersen, Liv Valstrand.

Styringsgruppe for lokalpolitiske opplegg:

Ivar Leveraas, formann, Herlof Gjerde, Arne Grøttum, Erik Dalheim, Hans Frette, Kirsti Grøndahl, Jan Haldorsen, Martin Kolberg, Ragnar Kristoffersen, Bjarne Larsen, Oddrunn Pettersen, Bjørn Skau.

Datapolitisk utvalg:

(Oppnevnt av sentralstyret i oktober 1978.)

Jan Balstad, formann, Steinar Lund, sekretær, Tor Andersen, Olav Terje Berge, Siri Bjerke, Sidsel Bauck, Knut Elgsås, Dagfinn Habberstad, Åse Klundelien Haugen, Per Johnny Martinsen, Kirsten Nygaard, Åge Nordby, Bjørg Leite, Ragnar Røberg Larsen, Jan Wibe, Liv Valstrand.

I mars 1978 oppnevnte sentralstyret følgende komitéer:

Komité for arbeidsprogrammet 1982–85:

Reiulf Steen, formann, Bjørn Tore Godal, sekretær, Tor Halvorsen, Thorbjørn Jagland, Ivar Leveraas, Kirsten Myklevoll, Odvar Nordli, Eldrid Nordbø, Oddrunn Pettersen, Sissel Rønbeck.

Komité for nytt prinsippprogram:

Einar Førde, formann, Ingjald Ørbeck Sørheim, sekretær, Anne-Lise Bakken, Gro Harlem Brundtland, Kari Gjestebø, Guttorm Hansen, Gudmund Hernes, Per Kleppe, Lars M. Skytøyen, Aud Blegen Svindland.

I perioden har Reiulf Steen gått ut av internasjonalt utvalg. Vidar Haugen, Leif Aune, Asbjørn Andersen, Trygve Bjerker, Ottar Vollan og Alfred Sagelvmø, har gått ut av landskommunalutvalget.

Per Harald Grue og Hagbart Webostad har gått ut av landbruksutvalget i perioden.

Reidar Hirsti har gått ut av mediautvalget.

Medlem av kulturutvalget, Magne Thorsen, er avgått ved døden.

Sentralstyrets administrasjonsutvalg

Fram til landsmøtet 1977 hadde administrasjonsutvalget denne sammensetning: Ivar Leveraas, formann, Annemarie Lorentzen, Sissel Rønbeck, Alf Frotjold og Jan Haldorsen. Dessuten møtte de ansatte sekretærer ved partikontoret og Kvinnesekretariatets sekretær.

Etter landsmøtet 1977 fikk administrasjonsutvalget følgende sammensetning: Ivar Leveraas, formann, Aud Blegen, Svindland, Thorbjørn Jagland, Alf Frotjold og Jan Haldorsen. Hertil kommer partikontorets sekretærer og Kvinnesekretariatets sekretær.

Administrasjonsutvalget har hatt 10 møter i 1977 og 12 møter i 1978.

Fellesutvalg med LO

Faglig-politisk utvalg:

Fra LO:

Tor Aspengren, Einar Strand, Håkon Ødegaard.

Fra DNA:

Ivar Leveraas, Alf Frotjold, Finn Kristensen, Paul Engstad, Ove K. Larsen, Bjørg Bergh, Johs Skeide Larsen.

Landsstyret

Fram til landsmøtet i mai 1977 har landsstyret foruten Sentralstyrets medlemmer bestått av (varamenn i parentes):

Østfold	Liv Stubberud (Tom Thoresen)
Akershus	Eilif Dahl (Marit Berntsen)
Hedmark	Egil Toreng (Gudrun Kregnes)
Oppland	Liv Andersen (Johan Nygaard)
Buskerud	Egil Ranheim (Åse Moløkken)
Vestfold	Unni Nilsen (Anders Johansen)
Telemark	Oddvar Berrefjord (Finn Kristensen)
Aust-Agder	Bjarne Robstad (Brit Hoel Jørgensen)
Vest-Agder	Njål Eggen (Torbjørg Skarpodde)
Rogaland	Hans Frette (Harry Risanger)
Stavanger	Hilmar Egeli (Harald Hermansen)
Hordaland	Halvard Bakke (Peder Vangsnes)
Bergen	Harry Hansen (Gustav Rjøed)
Sogn og Fjordane	Alf Vee-Haugen (Margot Henden)
Møre og Romsdal	Ingar Gjølstøl (Asbjørn Bortne)
Sør-Trøndelag	Arnold Stolvold (Ingrid Sandvik)
Trondheim	Jorunn Giske (Trygve Johansen)
Nord-Trøndelag	Haakon Westrum (Frøydis Fredriksen)
Nordland	Sigurd Nilsen (Nanny Rist)
	Inger Pedersen (Egil Reiersen)
Troms	Rolf Nilssen (Solveig Bredal-Thorsen)
Finnmark	Gudmund Eriksen (Turid Kjellmann Pedersen)

På landsmøtet i mai 1977 ble følgende valgt:

Østfold	Gunnar Skaug (Åsa Solberg Iversen)
Akershus	Marit Berntsen (Jan Terjer Hanssen)
Hedmark	Egil Toreng (Gudrun Kregness)
Oppland	Johan Nygaard (Liv Andersen)
Buskerud	Åse Moløkken (Kolbjørn Kværum)
Vestfold	Anders Johansen (Solveig Haugland)
Telemark	Oddvar Berrefjord (Finn Kristensen)
Aust-Agder	Liv Andersen (Brit Hoel Jørgensen)
Vest-Agder	Jan Helland Olsen (Bjørge Egeland)
Rogaland	Irma Knutsen (Gunnar Mosbroen)
Stavanger	Hilmar Egeli (Astrid Tønnesen)
Hordaland	Wenche Tellnes (Peder Vangsnes)

Bergen	Harry Hansen (Ragnhild Holsen)
Sogn og Fjordane	Margot Henden (Malvin Moen)
Møre og Romsdal	Ingar Gjøstøl (Grethe W. Bjørlo)
Sør-Trøndelag	Turid Skogstad (Ingvar Langeng)
Trondheim	Gunnar Aagesen (Jorunn Giske)
Nord-Trøndelag	Haakon Westrum (Frøydis Fredriksen)
Nordland	Sigurd Nilsen (Egil Reiersen)
	Inger Pedersen (Nanny Rist)
Troms	Rolf Nilssen (Solveig Bredal-Thorsen)
Finnmark	Gudmund Eriksen (Turid Kjellmann Pedersen)

Haakon Westrum, Nord-Trøndelag, er gått bort siste halvår 1978.

Landsstyrets møter

Landsstyret har hatt 3 møter i 1977 og 3 møter i 1978.

25. og 26. januar 1977 i Folkets Hus, Oslo. Møtet behandlet fordelingen av representanter til landsmøtet, arbeidsordningen og saklista for landsmøtet, innstilling fra Organisasjonskomitéen vedrørende lovendringer (herunder kontingenten) og forslaget til nytt arbeidsprogram. Videre innledet Odvar Nordli om Den politiske situasjon, Ivar Leveraas om Organisasjonskomitéens innstilling og Reiulf Steen om Programforslaget. Møtet vedtok 3 uttalelser: 1) Den politiske situasjon, 2) Innenrikspolitisk uttalelse, 3) Om Norge og Tsjekkoslovakia.

6. mai i Samfunnshuset, Oslo. Møtet behandlet regnskapene for 1975 og 1976, som ble godkjent etter anbefaling av Revisjonsnemnda, fordelingen av representanter til landsmøtet, valg av ordstyrere, sekretærer og komitéer til landsmøtet, programforslaget, lovendringer, Revisjonsnemndas innberetning og innstilling om beretningen for 1975 og 1976.

4. oktober 1977 på Leangkollen, Asker. Møtet behandlet fordelingen av statsstøtten, utvidelse av aksjekapitalen i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S. Ivar Leveraas innledet om Våre partioppgaver.

9. og 10. januar 1978 i Bygningsarbeidernes Hus, Oslo. Odvar Nordli innledet om Den politiske situasjon. Videre behandlet møtet Regjeringens sammensetning i anledning av at Odvar Nordli skulle overta som statsminister.

10. og 11. april 1978 på Leangkollen, Asker. Møtet behandlet bevilgning til Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité. Per Kleppe innledet om Den økonomiske situasjon, Reiulf Steen om Den politiske situasjon og Ivar Leveraas om Partiets arbeidsoppgaver. Ronald Bye orienterte om Forsvarskommisjonens innstilling. Møtet vedtok en uttalelse om Den økonomiske situasjon samt en organisasjonsmessig uttalelse, som senere ble sendt våre organisasjonsledd.

2.—4. oktober 1978 på Leangkollen, Asker. Møtet drøftet Partiets stilling og oppgaver og Våre hovedoppgaver i lokalpolitikken etter innledning av 4 medlemmer fra landsstyret og sentralstyret. Videre ble Energipolitikken drøftet etter innledning av Bjartmar Gjerde og Gro Harlem Brundtland. Per Kleppe innledet om Den økonomiske situasjon og Knut Frydenlund orienterte om Aktuelle utenrikspolitiske spørsmål. Videre vedtok landsstyret en uttalelse om de økonomiske tiltak som Regjeringen ville iverksette.

Uttalelser

Landsstyret vedtok i møte den 25.—26. januar 1977 følgende uttalelser:

1. *Den politiske situasjon*

Norge står overfor ett av de viktigste politiske valg i nyere historie. Vårt land er på vei inn i en periode full av nye muligheter og utfordringer. Det hovedspørsmål valget stiller det norske folk overfor, er hvilke krefter som skal lede vårt land inn i oljealderen, og hvordan vi som nasjon skal nyttiggjøre oss og fordele de rikdommer som vi skal forvalte. Mer enn noen gang før har Arbeiderpartiet hatt en slik mulighet til å gjennomføre prinsippene i den demokratiske sosialismen, og skape et samfunn, tuftet på likestilling, solidaritet og frihet for det enkelte menneske til å utfolde sine evner og anlegg.

Men denne historiske sjanse er avhengig av at Arbeiderpartiet går fram til seier ved høstens valg. En borgerlig valgseier kan avskjære arbeiderbevegelsen dens muligheter til å øve innflytelse over denne viktige epoke av vårt lands utvikling. Derfor er det av avgjørende betydning at alle partiets medlemmer, velgere og sympatisører setter kreftene inn, og tar det krafttak som er nødvendig for å sikre partiet stortingsflertall og regjeringsmakt.

Arbeiderpartiet har i løpet av de siste år kunnet registrere økt oppslutning over hele landet. Gjennom den samling om Arbeiderpartiet som har funnet sted, er det gode muligheter til at partiet igjen kan vinne flertall. I dag er Arbeiderpartiet et enig og samlet parti. Vi møter en borgerlig front som stadig er splittet. Arbeiderpartiet tilbyr et forpliktende program og stiller Odvar Nordli som statsministerkandidat. De borgerlige partier har intet felles program og ingen utpekt statsministerkandidat.

Det er gode muligheter til å sikre arbeiderbevegelsen styringsretten i landet i den perioden vi nå går inn i. Landsstyret vil sende alle partiets venner en hilsen og be om full innsats fra nå av og fram til valget.

2. *Innenrikspolitisk uttalelse*

Arbeiderpartiets landsstyre registrerer med tilfredshet at regjeringen Nordli og stortingsgruppa har kunnet fortsette sitt arbeid med gjennomføringen av partiets program og løsningen av store, nasjonale oppgaver — tross skjerpet politisk klima. Mindretallsregjeringene Bratteli og Nordli har maktet å få god tatt hovedlinjene i sin politikk fra sak til sak, og har dermed kunnet realisere store deler av det program som Arbeiderpartiet gikk til valg på i 1973. Det politiske regnskap som Arbeiderpartiet vil legge fram ved avslutningen av perioden vil vise

dette. Denne politikk har skapt ny tillit til partiet i store velgergrupper. Dette blir bekreftet av den økende oppslutning om partiet.

Arbeiderpartiets regjering og partiets stortingsgruppe har gjennom en aktiv sysselsettingspolitikk tydelig markert en holdning som er i pakt med arbeiderbevegelsens beste tradisjoner. Under den verdensomspennende økonomiske krise, som har rammet land etter land med massearbeidsløshet, har Norge — takket være Regjeringens politikk — i stor grad unngått slike virkninger. Gjennom en fornuftig økonomisk politikk har det lyktes å holde hjulene i gang i norske bedrifter, og sysselsettingen er holdt oppe. Samtidig har real-inntektene steget, og prisutviklingen er dempet gjennom kombinerte og samordnede inntektsoppgjør. Regjeringen har gitt bevis for at det er mulig å hindre at dyptgående økonomiske kriser får ødeleggende virkninger i norsk næringsliv. Denne norske «motkonjunkturpolitikk» har møtt anerkjennelse langt utenfor landets grenser. Det er en viktig oppgave for Norge å arbeide for at denne aktive sysselsettingspolitikk slår igjennom — også internasjonalt.

I stortingsperioden er det tatt opp og gjennomført en rekke reformer av stor betydning. Miljøpolitikken har fått et gjennombrudd og er blitt utformet i en rekke lover, hvor miljøvernet står sentralt. Arbeiderpartiet ønsker å forene forsvarlig vekst med ansvarlig miljøpolitikk. Det nyskapende arbeid Regjeringen har utført på dette felt, kaller på felles innsats fra alle grupper i det norske samfunn.

Det samfunnsmessige ansvar og engasjement i oljevirksomheten på alle ledd er endelig fastlagt i perioden. Regjeringen har satt strenge krav til sikkerhet for prøveboring etter olje i nord. På det grunnlag at de planlagte sikkerhetstiltak kan bli gjennomført innen 1978, kan prøveboring settes i gang slik Regjeringen har foreslått.

De økonomiske soner på 200 mil rundt våre kyster er opprettet i samsvar med anerkjent folkerett. Dette pålegger vårt land store forpliktelser overfor havets ressurser og utnyttelsen av dem, men vil også gi Norge store muligheter. En rekke sosiale og kulturelle reformer er vedtatt, og store industrisaker brakt i havn. En ny jordbrukspolitikk skal sikre full likestilling for næringens folk. Også de store pensjonistgrupper har krav på likestilling, og en utjevning mellom yrkesaktive og trygdede må gjennomføres.

Landsstyret vil gi sin anerkjennelse til partiets regjeringer og stortingsgruppe for det store arbeid som er nedlagt. Det gir det beste grunnlag for nye framstøt, for flertall og regjeringsmakt i den viktige periode vi nå går inn i.

3. Norge og Tsjekkoslovakia

Det norske Arbeiderpartis landsstyre ser med bekymring og uro på den siste tids begivenheter i Tsjekkoslovakia, der en er vitne til arrestasjoner og forfølgelse av opposisjonelle.

Undertegningen av Helsingfors-avtalen ble i Norge sett på som et skritt i riktig retning når det gjaldt å sikre menneskerettighetene og de grunnleggende friheter i alle land som undertegnet avtalen.

Arbeiderpartiets landsstyre er av den oppfatning at det som er skjedd og som skjer i dagens Tsjekkoslovakia er i strid med avtalens prinsipper, som garanterer respekt for menneskerettighetene og en friere bevegelse av mennesker, tanker, idéer og informasjoner mellom landene.

Landsstyret slutter helt og fullt opp under de uttalelser som er avgitt av partiets formann, Reiulf Steen, og av statsminister Odvar Nordli, og erklærer sin tilfredshet med at utenriksminister Knut Frydenlund har gjort disse synspunkter kjent for den tsjekkosllovakiske regjering.

Landsstyret vil peke på at alle avvik fra Helsingfors-avtalens ånd og bokstav kan svekke den avspenningsprosess som er satt i gang.

I møte den 10.—11. april 1978 vedtok landsstyret disse uttalelser:

1. *Den økonomiske situasjon*

Vanskene i internasjonal økonomi har ført nær 17 millioner mennesker ut i arbeidsledighet i den vestlige verden. Det er grunn til å frykte at tallet vil stige ytterligere.

Norges økonomi er sterkt utadvendt. Vi eksporterer nær halvparten av det vi produserer, og importerer nær halvparten av det vi forbruker og investerer. Krisen i de industrialiserte landene vil vare lenger enn tidligere forutsatt. Både i 1977 og 1978 blir veksten langt mindre enn OECD-landene var enige om i sin felles strategi for den økonomiske politikken. Dette skaper økende problemer i Norge. Vår eksportindustri har fått økte vanskeligheter med å konkurrere. Inntekten fra skipsfarten er redusert. Inntektene fra oljen er forsinket sammenholdt med beregningene. Importen viser sterk stigning. Alt dette har bidratt til å forverre stillingen for norsk utenriksøkonomi. Nye tiltak må iverksettes for å bedre balansen.

Med støtte fra en samlet arbeiderbevegelse har regjeringene Bratteli og Nordli ført en økonomisk politikk med full sysselsetting som et overordnet mål. Den fulle sysselsetting skal fortsatt være hovedmålet for den økonomiske politikken, og den må vernes bl. a. gjennom en høy offentlig aktivitet.

Det inntektspolitiske samarbeid har vært til styrke for landets økonomi. Ved årets inntektsoppgjør har fagbevegelsen vist til-

bakeholdenhet og moderasjon. De øvrige organisasjoner i nærings- og arbeidsliv må nå vise det samme ansvar.

Markedskreftene har ikke vist evne til å trygge næringsgrunnlaget i utsatte bransjer. Derfor er det viktig at statlige støtte-tiltak går til planmessige og framtidsrettede investeringer.

De krav som nå vil bli stilt til oss alle for å trygge den fulle sysselsetting må fordeles på en sosialt rettferdig måte. Levekårene for de som har det vanskeligst, må bedres, mens øvrige grupper vil måtte holde en stabil kjøpekraft eller gå ned. Særlig er det viktig å trygge de lavtløntes, minstepensjonistenes og barnefamilienes stilling.

Kravet til måtehold må også gjelde inntekter som ikke inngår i inntektsoppgjøret. Urimelige eier- og næringsinntekter må dempes. Den samlede inntekts- og skattepolitikk må på tilsvarende måte utformes slik at den samsvarer med den samme sosiale profil.

Arbeiderpartiets landsstyre vil etter å ha drøftet den økonomiske situasjon på sitt møte den 10. og 11. april, gi uttrykk for at politikken bør følge disse hovedlinjer:

- 1) Det private forbruket må dempes.
- 2) Fortsatt inntektspolitisk samarbeid.
- 3) Et høyt investeringsnivå og fornyelse av produksjonslivet.
- 4) Omfattende bruk av arbeidsmarkedstiltak for å trygge grupper som står svakt.

Arbeiderpartiet inviterer til oppslutning og samarbeid om en politikk som kan trygge sysselsetting og arbeidsliv under trykket av den mest omfattende økonomiske krise verden har hatt siden 1930-årene.

2. Uttalelse til partiorganisasjonen

Arbeiderpartiets landsstyre, samlet på Leangkollen 10. og 11. april, sender en hilsen til partiets avdelinger og medlemmer.

I fellesskap bidro vi til valgseier. Seieren forplikter. Hovedlinjene i partiets politikk, slik de kommer til uttrykk i Arbeidsprogrammet og Regjeringens langtidsprogram, står fast. På alle plan må vi gjøre vårt ytterste for å virkeliggjøre målene. Samtidig må vi styrke Arbeiderpartiets stilling både når det gjelder medlemstall, aktivitet og evne til kontakt med de brede folkegrupper. Oppgavene er mange og krevende. Bare gjennom et sterkt solidarisk fellesskap kan vi mestre dem.

Gjennom Regjeringens aktive politikk har vi sikret full sysselsetting i Norge. I den senere tid er det blitt klart at vanskene i internasjonal økonomi vil vare lenger og dermed påføre vår økonomi større påkjenninger enn tidligere antatt. Det stiller

landet overfor mer krevende oppgaver og vanskelige beslutninger. Regjeringen har partiets aktive støtte for en politikk som fortsatt skal sikre den fulle sysselsetting.

I partiets arbeid må vi nå ta fatt på forberedelsene til neste års valg til kommunestyre og fylkesting. Det må skje i hele partiorganisasjonen og i et nært samarbeid med fagbevegelsen. Det er viktig at vi tar opp de lokalpolitiske oppgaver og utfordringer og legger opp et offensivt og utadrettet programarbeid. Gjennom dette må vi da også vise sammenhengen og helheten i Arbeiderpartiets politikk.

I de neste måneder vil flere viktige saker foreligge til debatt i partiorganisasjonen. Det gjelder blant annet Forsvarskommisjonens innstilling, Evalueringsutvalgets innstilling og den framtidige energipolitikk. Arbeidet med å forme arbeidsprogrammet for 1982—85 og det nye prinsipp-programmet vil nå bli satt i gang.

Bare gjennom et bredt engasjement i drøftingene kan vi få en sikker forankring for de standpunkter som senere skal vedtas.

1. mai-dagen står snart for døra. Dagen feires under parolen: **SOLIDARITET FOR TRYGGE ARBEIDSPLASSER**. Landsstyret retter en appell til alle medlemmer om å ta aktivt del i markeringen, slik at 1. mai-feiringen kan vise kraften og solidariteten i våre felles anstrengelser for å sikre den fulle sysselsetting og trygge kår for alle.

Landsstyret ber alle medlemmer og organisasjonsledd om å ta sin del av ansvaret og arbeidet med å bringe Arbeiderpartiet framover. Det er i solidaritet og gjennom felles innsats vi kan legge grunnlaget for nye valgseire i 1979 og 1981.

I møte 2.—4. oktober 1978 vedtok landsstyret denne uttalelsen om Regjeringens økonomiske tiltak:

Det norske Arbeiderpartis landsstyre har drøftet de økonomiske tiltak som er iverksatt og foreslått av Regjeringen.

Utviklingen i internasjonal økonomi er fortsatt svak. Arbeidsløsheten i de vestlige industriland øker i stedet for å minke. Samtidig blir prisstigningen hos mange av Norges viktigste handelspartnere betydelig lavere enn det som har vært vanlig i vårt eget og i andre land i de seinere år. Uten ekstraordinære tiltak ville vi i denne situasjon ytterligere ha svekket vår konkurransevne, slik at et betydelig antall arbeidsplasser ville ha kommet i fare.

Hovedmålet for Arbeiderpartiets politikk har vært å sikre trygghet for arbeid og inntekt. Norge har hittil lykkes bedre enn noe annet vestlig industriland med å trygge sysselsettingen. Hen-

synet til den fulle sysselsetting og den langsiktige handlefrihet i økonomien er fortsatt de bærende prinsipper i Arbeiderpartiets og Regjeringens politikk. Dette ligger til grunn for den pris- og inntektsstopp som Regjeringen nå har innført.

Landsstyret viser til at fagbevegelsen gjennom sin holdning til den midlertidige inntektsstoppen har sagt seg rede til å bære sin del av ansvaret for landets økonomi. Det må være helt klart at alle grupper i samfunnet nå må vise det samme ansvar og måtehold. Ingen inntekter eller inntektsgrupper må unndra seg dette krav gjennom ordninger som gir dem fordeler i forhold til fagorganiserte med vanlige inntekter. Prisstoppene og de inntekter som ikke er nedfelt i avtaler mellom partene i arbeidslivet, må overvåkes særlig nøye.

Den økonomiske situasjon kaller på handlekraft og samling. Arbeiderpartiet understreker sin vilje til fortsatt regjeringsansvar med sikte på å virkeliggjøre den politiske og faglige arbeiderbevegelses programmer. På dette grunnlag vil Arbeiderpartiet føre videre sin linje i Stortinget, med vekt på et åpent og saklig samarbeid med de øvrige partier.

Landsstyret har tillit til at medlemmer og tillitsvalgte ser alvoret i den utfordring vi står overfor og samler seg til felles innsats for den politikk som er fastlagt i Arbeiderpartiets og Regjeringens programmer.

Fellesmøter

1. Den 5. mai 1977 hadde sentralstyret og Stortingsgruppa fellesmøte i Stortinget. Statsråd Bjartmar Gjerde redegjorde for Regjeringens holdning og standpunkt til oljevirkksomheten i forbindelse med Ekofisk-ulykken.
2. Den 8. august 1977 hadde LOs sekretariat, sentralstyret, Regjeringen og Stortingsgruppas styre fellesmøte i Folkets Hus. Reiulf Steen innledet om Valgkampen med derpå følgende ordskifte.
3. Den 3. oktober 1977 hadde landsstyret, Stortingsgruppa og Regjeringen fellesmøte i Samfunnssalen. Odvar Nordli og Reiulf Steen innledet om Den politiske situasjon — oppgavene framover. Følgende uttalelse ble vedtatt:

«Fellesmøtet av Arbeiderpartiets landsstyre og den nye stortingsgruppe sender en hilsen til alle landets valgarbeidere og alle som ved valget ga partiet et godt grunnlag for arbeidet i de kommende fire år. Nesten en million velgere sluttet opp om Arbeiderpartiet ved valget 12. september. Tilslutningen økte fra 35,3 prosent til 42,3 prosent, og antall representanter fra 62 til 76. Regjeringen Odvar Nordli kan fortsette sitt arbeid med et betydelig sterkere parlamentarisk grunnlag.

Valget representerer en politisk samling om Arbeiderpartiet. På den borgerlige side er tyngdepunktet samtidig forskjøvet mot høyre.

Regjeringen Nordli vil bygge på Arbeiderpartiets arbeidsprogram og Regjeringens langtidsprogram. Arbeiderpartiet vil i Stortinget gå inn for et saklig og åpent samarbeid om løsningen av de oppgaver landet står overfor i en periode da verdensøkonomien er preget av stagnasjon, arbeidsledighet og tilløp til en langvarig krise.

I den kommende stortingsperiode vil Arbeiderpartiet stille disse oppgaver i forgrunnen:

- Trygghet for arbeid og inntekt, og tiltak mot virkningene av den internasjonale økonomiske krise.
- En aktiv miljøpolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
- Videreføring av prinsippene i solidaritetssamfunnet med særlig vekt på å styrke de svake gruppers stilling.
- En aktiv fredspolitikk og solidaritet med verdens fattige og undertrykte folk.»

4. Den 21. april 1978 hadde sentralstyret og Stortingsgruppa fellesmøte i Stortinget. Odvar Nordli orienterte om den generelle politiske situasjon i forbindelse med Regjeringens økonomiske politikk, og Per Kleppe om det reviderte nasjonalbudsjett.
5. Den 28. august 1978 hadde LOs sekretariat og sentralstyret fellesmøte på Sørmarka. Odvar Nordli og Tor Halvorsen innledet om Den politiske og faglige situasjon. Olav Haukvik og Jens Chr. Hauge orienterte om Volvo-avtalen. På møtet ble følgende uttalelser vedtatt:

1) *Videreutvikling av bedriftsdemokratiet.*

Ved en aktiv innsats på den enkelte arbeidsplass — gjennom lovgivning og ved opprettelse av avtaler, har arbeiderbevegelsen på en rekke områder styrket og bygget ut demokratiet i arbeidslivet.

Det er i dag behov for å summere opp hvor vi står — hvilke erfaringer vi har høstet og å stikke ut kursen for en videreutvikling av bedriftsdemokratiet.

Det settes derfor ned en komité på 7 medlemmer som får i oppdrag å se på tiltak og reformer som vil styrke de ansattes innflytelse og ansvar for sin bedrift. I denne forbindelse skal komitéen ta for seg spørsmål knyttet til den interne styring og samarbeidsoppgaver i bedriftene. Utvalget får følgende sammensetning:

Lars Skytøen, formann
Gro Harlem Brundtland
Klary Aina Fedje
Nils Sivertsen
Yngve Hågensen
Steinar Halvorsen
Harry O. Hansen, sekretær.

2) *Volvo-avtalen og det videre svensk-norske samarbeidet i industri- og energipolitikken.*

Fellesmøtet mellom landsorganisasjonen og Arbeiderpartiet mener det er viktig at vi som nasjon også omsetter naturressurser i Nordsjøen til framtidsrettede industriprosjekter som kan gi varige arbeidsplasser.

En utvidelse av det industri- og energipolitiske samarbeidet mellom Norge og Sverige kan gi flere og tryggere arbeidsplasser, økt stabilitet i økonomien og utvidet handlefrihet i forhold til de store utenlandske konserner i industri- og energisektoren. Prinsippavtalen mellom den norske regjering og Volvo gir grunnlag for å investere norske midler i varig virksomhet basert på omfattende kunnskap og høyt teknisk nivå.

Gjennom samarbeidet oppnås en sterkere internasjonal stil-
ling og konkurransedyktighet.

På dette grunnlag gir DNAs sentralstyre og LOs sekretariat
prinsippavtalen sin støtte.

Med sikte på en videre utvikling av de perspektiver og
muligheter Volvo-avtalen åpner for det norsk-svenske indu-
stri- og energisamarbeidet, vil Det norske Arbeiderparti og
Socialdemokraterna i Sverige sammen med de berørte norske
og svenske fagforbund opprette en felles arbeidsgruppe. Ar-
beidsgruppen skal fungere som et forum for idéutveksling og
kontakt, med sikte på en videre aktivisering av det industri-
elle og energipolitiske samarbeid mellom Sverige, Norge og
de øvrige nordiske land.

3) *Den politiske og faglige situasjon.*

DNAs sentralstyre og LOs sekretariat har i fellesmøte 28.
august 1978 drøftet den økonomiske og politiske situasjon, og
arbeiderbevegelsens felles retningslinjer for samfunnsutvik-
lingen i de nærmeste år.

Full sysselsetting har vært og er hovedmålet for arbeider-
bevegelsens økonomiske politikk. I de vestlige land har den
økonomiske krise de siste år ført til at 17 millioner er arbeids-
løse. Norge er økonomisk sterkt avhengig av utviklingen i
disse land. Trass i dette har Arbeiderpartiets regjeringer gjen-
nom sin økonomiske politikk sikret full sysselsetting i Norge.
Det samlede antall sysselsatte har økt med 170 000 fra 1975.

Da regjeringen Nordli våren 1977 la fram langtidsprogram-
met for årene 1978—80, ble det understreket at den interna-
sjonale økonomiske utviklingen var preget av stor usikkerhet.
Den økonomiske forutsetningen for å virkeliggjøre arbeider-
bevegelsens programmer har, på viktige punkter, endret seg
vesentlig gjennom det siste året. Det oppsving i den inter-
nasjonale økonomi som var ventet, har uteblitt. Underskud-
dene i vår utenriksøkonomi setter strammere grenser for vår
handlefrihet. Våre oljeinntekter kommer senere, og blir fore-
løpig mindre enn det en tidligere forutsatte.

De tiltak for å stimulere økonomien som de viktigste vest-
lige land nå er innstilt på å treffe, må hilses velkommen selv
om de er utilstrekkelige. Situasjonen er fortsatt meget usik-
ker, og det er en stor fare for at industrilandene i flere år
framover vil bli preget av liten vekst og fortsatt stor arbeids-
ledighet. Sikring av den fulle sysselsetting i Norge i årene
som kommer vil derfor stille ekstraordinært store krav til ut-
forming av den økonomiske politikken og til solidaritet mel-
lom alle grupper i folket.

I tilleggsmeldingen til langtidsprogrammet har Regjeringen

utformet hovedpunktene i en politikk for å sikre den fulle sysselsetting både på kort og lang sikt, og samtidig sørge for en forsvarlig balanse i utenriksøkonomien.

De tiltak Regjeringen har gjennomført i 1978 har bidratt til at vi er på rett vei. Prisstigningen er lavere, men fortsatt for høy. Veksten i forbruket og importen er dempet. Den registrerte ledighet er fortsatt lav. Den manglende vekst i internasjonal økonomi, den store internasjonale arbeidsledighet og den harde konkurransen for mange norske industriegrener vil fortsatt stille strenge krav til den økonomiske politikken og til ansvarsfølelse og solidaritet.

Det økonomiske opplegget for 1979 må bygge videre på den fempunks-strategi som er trukket opp av Regjeringen, og på de resultater som er oppnådd:

- Det må vises moderasjon i det samlede private forbruk. Veksten i kommunal og statlig virksomhet må dempes. Det må fortsatt føres en stram kredittpolitikk.
- Demping av pris- og kostnadsstigningen må være en hovedoppgave, både for de økonomiske opplegg og i utformingen av inntektspolitikken i 1979.
- For å bevare eksisterende arbeidsplasser og for å skape nye, må det holdes et høyt investeringsnivå. Staten må aktivt medvirke til å skape nye industriprosjekter som kan gi varig sysselsetting. Det er viktig med et nært samspill mellom myndighetene og næringslivet.
- Tiltakene i næringspolitikken må i større grad sikre og stimulere fornyelse og omstillinger som kan gi trygge arbeidsplasser også på lang sikt.
- En beredskapsplan som om nødvendig kan gi sysselsetting til 25 000 personer i 1979 er utarbeidet. Hovedvekten legges på å gi personer som rammes av ledighet nytt arbeid gjennom opplæring og veiledning, og på å hjelpe grupper som har problemer med å få arbeid.

Å sikre den fulle sysselsetting dreier seg både om å bevare eksisterende arbeidsplasser og å skape nye. Det er et sentralt samfunnsansvar å bidra til dette. Men det er nødvendig å understreke at dette også er et ansvar for hele næringslivet, for bedrifter og finansieringsinstitusjoner. Dette ansvar kan ingen løpe fra under henvisning til kortsiktige og snevre vurderinger av egne interesser. Felles krefter må settes inn for å bevare våre livskraftige arbeidsplasser og skape nye. Landsorganisasjonen og Det norske Arbeiderparti ser Volvoavtalen som et viktig ledd i dette arbeidet og gir sin tilslutning til prinsippavtalen.

Norges økonomiske stilling er fortsatt god og stiller landet

overfor valgmuligheter. Arbeiderbevegelsens valg er klart: Arbeidet for full sysselsetting må gis høyeste prioritet. Det innebærer at det må vises tilbakeholdenhet på andre områder.

Hovedmålene i Arbeiderpartiets arbeidsprogram, Landsorganisasjonens handlingsprogram og Regjeringens langtidsprogram ligger fast. Også i den endrede økonomiske situasjon vil arbeiderbevegelsen føre videre en offensiv reformpolitikk som gir økt trygghet til den enkelte, og som styrker folkestyret i arbeids- og samfunnsliv.

I de nærmeste år vil den faglige og politiske arbeiderbevegelsen legge særlig vekt på arbeidet med disse oppgavene:

— Bedring av *arbeidsmiljøet* gjennom oppfølging av den nye loven om arbeidervern og arbeidsmiljø.

— *Demokratiet i arbeidslivet må utvides.*

Landsorganisasjonen og Arbeiderpartiet har nedsatt en felles komité som skal gjennomgå erfaringene fra de gjeldende ordninger og legge fram forslag til utvidelse av bedriftsdemokratiet for LOs kongress og DNAs landsmøte i 1981.

— *Det økonomiske demokrati* må bygges videre ut. Bankreformen må trygges og konsolideres. Forsikringsbransjens framtid vil bli utredet i hele sin bredde, også når det gjelder spørsmålene om kredittgivning, økt samfunnsstyring og bedriftsdemokrati. Lønnstakernes innflytelse over kapitaldannelser i næringslivet vil bli gjennomdrøftet i forbindelse med det faglige og politiske programarbeidet.

— *Lavtlønnsproblemet* er ikke løst. Med utgangspunkt i drøftingene under årets inntektsoppgjør og innstillingen fra LO og DNAs felles lavtlønnskomité, vil en arbeide videre med lavtlønnsproblemet med sikte på effektive løsninger. Alle inntektsgrupper må trekkes med i den videre utvikling av det inntektspolitiske samarbeidet. I inntekts- og fordelingspolitikken må kreftene settes inn for en planmessig og samlet innsats for *sosial rettferd og økt likestilling.*

— I den aktuelle situasjonen må hovedvekten nå legges på en bedring av *barnefamilienes og minstepensjonistenes situasjon.* Regjeringen vil i høst legge fram for Stortinget et forslag til opptrapping av minstepensjonene.

— *Nærmiljøet og det lokale folkestyret styrkes.* I det lokale programarbeidet må arbeiderbevegelsens organisasjoner legge vekt på tiltak som kan bidra til bedre livsstandard for menneskene. Arbeidet med å desentralisere ansvar og beslutninger i den offentlige forvaltning og gjøre den be-

dre egnet som et redskap for lokale behov og interesser, må føres videre.

- I løpet av det kommende året må grunnlaget legges for en *balansert energipolitikk*, som trygger sysselsetting og ivaretar sentrale verne- og miljøhensyn, slik de kommer til uttrykk i Arbeiderpartiets arbeidsprogram. Det vil bli lagt stor vekt på økonomisering med våre energiresurser. Forskning med sikte på alternative energikilder vil bli styrket.
- Den faglige og politiske arbeiderbevegelse står samlet bak Regjeringen i dens anstrengelser for å løse Norge gjennom en økonomisk vanskelig periode. Regjeringen har arbeiderbevegelsens fulle tilslutning til arbeidet for en *internasjonal strategi for utvikling og sysselsetting*. Sammen med arbeiderbevegelsen i andre land vil Arbeiderpartiet og Landsorganisasjonen fortsatt arbeide for at regjeringene i de vestlige industriland fører en mer aktiv økonomisk politikk og fremmer tiltak om en ny økonomisk verdensordning.

Det faglige politiske samarbeidet mellom Landsorganisasjonen i Norge og Det norske Arbeiderparti har gitt styrke til å bære fram viktige reformer til beste for det brede lag av folket. Den tid vi nå går inn i, vil stille fornyede krav til dette samarbeidet. Krefter som står fjernt fra arbeiderbevegelsen, presser på for å få styrket sin stilling. Både i drøftingene av den aktuelle økonomiske politikk og av de langsiktige linjer i samfunnsutviklingen i forbindelse med programarbeidet vil Arbeiderpartiets sentralstyre og LOs sekretariat legge opp til en videreføring og styring av samarbeidet mellom den faglige og politiske arbeiderbevegelse.

I den omforming som deler av vår industri står overfor, vil representanter for lønnstakerne på et tidlig tidspunkt bli trukket med ved overlegninger og utredninger.

- Et nært faglig/politisk samarbeid er den beste garanti for videreføring av en økonomisk politikk som har full sysselsetting som hovedmål.
 - Et nært faglig/politisk samarbeid er en forutsetning for styring av arbeidsmiljøet og utvidelse av bedriftsdemokratiet.
 - Et nært faglig/politisk samarbeid gir de beste muligheter til å skape sosial, økonomisk og kulturell likestilling og fremme utviklingen av et virkelig solidaritetssamfunn.
6. Den 4. oktober 1978 hadde landsstyret og Stortingsgruppa fellesmøte i Samfunnssalen. Reiulf Steen innledet om Den politiske situasjon, med påfølgende ordskifte.

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA

I 1977 og 1978 hadde Samarbeidskomitéen følgende sammensetning:

Fra DNA:

Fram til landsmøtet i mai 1977: Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland og Ivar Leveraas. I tillegg møtte Odvar Nordli og Trygve Bratteli.

Fra mai 1977: Reiulf Steen, formann, Gro Harlem Brundtland og Ivar Leveraas. I tillegg Odvar Nordli og Trygve Bratteli.

Fra LO:

Fram til kongressen i mai 1977: Tor Aspengren, Odd Højdahl, Otto Totland og Einar Strand.

Fra mai 1977: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, Otto Totland og Tor Andreassen.

Samarbeidskomitéen hadde 21 møter i 1977 og 32 møter i 1978.

Av saker som ble behandlet i perioden kan nevnes:

- Retningslinjer for feiringen av 1. mai.
- Ferieloven — 5 ukers ferie.
- Sykelønnsordningen.
- Demokratisering av forretningsbankene.
- Lønnsutviklingen.
- Situasjonen i treforedlingsindustrien — Tofte/Hurum/Borregaard.
- Arbeidsmiljøloven.
- Organiseringen av Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité.
- Organisasjonsforhold, lønnsforhold m. m. i Offshore-virksomheten.
- Utvidelse av aksjekapitalen i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S.
- Innstilling fra LO/DNAs skatteutvalg.
- Nedsettelse av utvalg vedr. lavtlønnsgruppene.
- Tariffrevisjonen.
- Situasjonen i Tandberg-konsernet.
- Situasjonen ved Strømmen Staal — Stavanger Staal.
- Sysselsettingssituasjonen i industrien — gruveindustrien.
- Lønnsforholdene på oljesektoren.

- Regjeringens økonomiske tiltak.
- Pris- og inntektsstoppen.
- Kollektiv forsikring for LO-organiserte.
- Tariffoppgjøret i staten.
- Volvo-avtalen.
- Samarbeid NOROL/STATOIL.
- Konflikten ved Vinmonopolet.
- Det europeiske valutasamarbeidet.
- Ny utgivelse av Arbeiderbevegelsens historie.

Partiets representasjon i styrer og komiteer

Stortingsgruppas styre:
Ivar Leveraas.

Kvinnesekretariatet:
Johs. Skeide Larsen. Varamann: Herlof Gjerde.

AUFs sentralstyre:
John Sør fjordmo.

Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S:
Styremedlemmer: Reiulf Steen og Jan Haldorsen. Varamenn: Ronald Bye og Grethe Johansen.

Bedriftsforsamling: Ivar Leveraas, ordfører, Hanne Grotjord, Harriet Andreassen, Astrid Murberg Martinsen. Varamenn: Steinar Saghaug, Turid Dankertsen.

Norsk Arbeiderpresse:
1977 og 1978: Frank Andersen, Reiulf Steen, Arvid Jacobsen. Varamenn: Johan Kleven, Ivar Leveraas, Olav Nilssen.

Arbeiderpressens Samvirke A/L:
1977 og 1978: Egil Toreng, formann, Ivar Leveraas, nestformann, Thor Bjurstrøm. Varamenn: Per Wiedswang, Frank Andersen, Ole Moe.

A-lotteriets styre:
Frank Andersen, formann, Jakob Grava, Bjørg Bergh. Varamenn: Herlof Gjerde, Aud Trønnes, Gerd Hagen Schei.

Lotteriservice A/S:
Frank Andersen, formann, Jakob Grava, Bjørg Bergh. Varamenn: Herlof Gjerde, Aud Trønnes, Gerd Hagen Schei.

Arbeiderbevegelsens Arkiv:
1977 og 1978: Ivar Leveraas, Jakob Grava, Halvdan Skard.

Arbeidernes Opplysningsforbund:
Ivar Leveraas, Bjørg Bergh. Varamenn: Herlof Gjerde, Martin Kolberg.

Tiden Norsk Forlag A/S:

1977 og 1978: Frank Andersen, Ivar Leveraas. Varamann: Bjartmar Gjerde.

Styret for Oscar Torp Heimen:

Frank Andersen.

Folketeaterbygningens representantskap:

Frank Andersen, Jakob Grava. Varamann: Bjørg Bergh.

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA:

Reiulf Steen, Gro Harlem Brundtland, Ivar Leveraas, Odvar Nordli og Trygve Bratteli.

LOs Ungdomsutvalg:

Martin Kolberg.

Faglig-politisk utvalg:

Ivar Leveraas, Alf Frotjold, Johs. Skeide Larsen, Ove K. Larsen, Finn Kristensen, Paul Engstad, Bjørg Bergh. John Sørffjordmo er utvalgets sekretær.

Arbeiderbevegelsens internasjonale Støttekomité:

Reiulf Steen, Ivar Leveraas, Leonard Larsen, Thorbjørn Jagland. Varamann: Bjørn Tore Godal, Martin Kolberg.

Partikontoret

Pr. 31. desember 1978 var følgende fastlønte tillitsmenn knyttet til Partikontoret:

Formann Reiulf Steen
partisekretær Ivar Leveraas
økonomileder Frank Andersen
kvinnesekretær Bjørg Bergh
kommunalsekretær Inge Stålesen
organisasjonssekretær Herlof Gjerde
informasjonssekretær Johs. Skeide Larsen
faglig/politisk sekretær John Sørfjordmo
utredningssekretær Bjørn Tore Godal
sekretær Gerd Hagen Schei
sekretær Aud Trønnes
kontorleder Jakob Grava

Videre var Olav Bratlie engasjert til å delta i arbeidet på den faglig/politiske sektor, hvor han fungerte fram til stortingsvalget i 1977.

Johs. Skeide Larsen har i tillegg til sin jobb som informasjonssekretær redigert bladet «Tillitsmannen» og i siste halvår 1978 også «Sosialistisk Perspektiv».

Redaktøren for «Sosialistisk Perspektiv», Inge Sheflo, døde plutselig i mars 1978.

Sekretær Aud Trønnes har fungert som redaktør for «Arbeiderkvinnen» fra 1. januar 1977.

Ved Stortingsgruppas kontor var følgende sekretærer ansatt ved årsskiftet 1978:

Gunnar Skaug
Wiktor Martinsen
Asa Solberg Iversen
Bjarne Larsen
Knut Nordbø
Øivind Nielsen
Steinar Saghaug
Steinar Lund

Revisjonskontoret hadde følgende besetning pr. 31. desember 1978:

Hovedrevisor Rolf Jørgensen

revisor Arne Mangen

revisor Ragnar Løken

Det øvrige personale ved Partikontoret var pr. 31. desember 1978:

Solveig Svendsen

Björg Tenmann

Therese Djuvan

Tove Hansen

Olga Rudsengen

Erna Johansen

Elsa Ovesen

Evy Christoffersen

Ella Pedersen

Erna Pettersen

Reidun Finnbogason

Aage Birkelund

Bjarne Habberstad

Gullborg Granli

Ved Hustrykkeriet: Kjell Wangen.

Årsmøter i fylkespartiene

Sentralstyret har vært representert med disse utsendingene på fylkespartienes årsmøter i 1977 og 1978:

Fylke:	1977:	1978:
Oslo	Reiulf Steen	
Østfold	Ivar Leveraas	Gro Harlem Brundtland
Akershus	Ragnar Christiansen	Reiulf Steen
Hedmark	Odvar Nordli	Ivar Leveraas
Oppland	Ivar Leveraas	Reiulf Steen
Buskerud	Reiulf Steen	Bjartmar Gjerde
Vestfold	Lars Skytøen	Per Kleppe
Telemark	Trygve Bratteli	Odvar Nordli
Aust-Agder	Ruth Ryste	Ivar Leveraas
Vest-Agder	Ivar Leveraas	Trygve Bratteli
Rogaland	Per Kleppe	Odvar Nordli
Hordaland	Trygve Bratteli	Gro Harlem Brundtland
Sogn og Fjordane	Kirsten Myklevoll	Aud Blegen Svindland
Møre og Romsdal	Odvar Nordli	Reiulf Steen
Sør-Trøndelag	Reiulf Steen	Ivar Leveraas
Nord-Trøndelag	Bjartmar Gjerde	Odvar Nordli
Nordland	Odvar Nordli	Gro Harlem Brundtland
Troms	Gro Harlem Brundtland	Ivar Leveraas
Finmark	Gro Harlem Brundtland	Odvar Nordli

Partiets distriktssekretærer

Som distriktssekretær fungerer pr. 31. desember 1978 følgende:

Østfold	Jan M. Johansen	
Oslo	Jan Haldorsen	
	Idar Eliassen	
	Kjell Johansen	
	Freddy Pedersen	
	Tove Heggen Larsen	
	Svein Larsen	
Akershus	Asbjørn Kristoffersen	tiltrådte 1. januar 1978
Hedmark	Martin Hoff	
	Eli Andreassen	
Oppland	Bjørn Næss	
Buskerud	Morten Hammerstad	
Vestfold	Willy Gundersen	
Telemark	Olaf Vee-Haugen	
Aust-Agder	Fritz Y. Jenssen	tiltrådte januar 1978
	Asbjørn Kristoffersen	sluttet 31/12 1977
Vest-Agder	Aasmund Mykland	
Rogaland	Bjørn Dahl	sluttet 30/9 1977
	Björg Hermansen	tiltrådte oktober 1977
Hordaland	Vidar Haugen	sluttet 31/12 1977
	Steinar Lund	sluttet august 1978
	Vigdis Ravnøy	tiltrådte 1. januar 1978
	Per Mundal	tiltrådte oktober 1978
Sogn og Fjordane	Hans Offerdal	pensjonert fra 30/6 1978
	Per Bjarne Molnes	tiltrådte 15 august 1978
Møre og Romsdal	Edvin Hugo Pedersen	
Sør-Trøndelag	Olav Skurdal	sluttet 1. oktober 1978
	Kjell Flønes	sluttet 1. juni 1978
	Odd Kvam	tiltrådte sept. 1978
	Rolf Antonsen	tiltrådte oktober 1978
Nord-Trøndelag	Fredrik Hveding	
Nordland	Hans H. Hansen	
	John Sørfjordmo	sluttet 30. sept. 1977
	Svein-Erik Risto	tiltrådte desember 1977
Troms	Halvard Brattli	
Finnmark	Jan Jacobsen	permisjon fra 1. okt. 1978
	Hans Kjelsrud	tiltrådte oktober 1978

Organisasjonssaker

Arbeidet i første del av perioden var konsentrert om stortingsvalget 1977.

I tillegg ble det i første halvdel av 1977 gjennomført en landsomfattende verveaksjon, «Aksjon A-77». Belastningen på organisasjonsapparatet var følgelig meget stor.

Arbeidet i fylkespartiene

Det har vært god kontakt og godt samarbeid med fylkespartiene. Representanter fra landspartiet har gjennomført en rekke besøk og deltatt i møter og konferanser av forskjellige slag, både i forbindelse av valgkampen 1977, organisasjonsopprustningen 1977—78 og forberedelsene til kommunevalget 1979. I forbindelse med neste års kommunestyre- og fylkestingsvalg er hovedvekten av arbeidet i 1978 lagt på programarbeidet og de organisasjonsmessige oppgaver. Det er vårt inntrykk at fylkespartiene har prioritert de nevnte oppgaver. Fylkespartienes årsberetninger viser god tilgang på nye medlemmer.

Organisasjonens arbeidsoppgaver 1977—79

Umiddelbart etter stortingsvalget 1977 utarbeidet partikontoret et opplegg for de oppgaver organisasjonen måtte legge hovedvekten på fram til valget 1979. I dette ble tatt opp oppgavene og arbeidsmetodene i våre lag og kommunepartier, arbeidet i våre folkevalgte grupper i kommunene og fylkeskommunene og samarbeidet mellom disse og partiorganisasjonen. Videre skoleringsarbeidet, faglig/politisk samarbeid, programarbeidet og rådslag om sysselsettingspolitikken, innstillingen fra LO/DNAs skatteutvalg, Byutvalgets innstilling, Forsvarskomiteéns innstilling, energipolitikken og partiets situasjon på Sør- og Vestlandet.

Dette ble drøftet med våre distriktssekretærer før det ble distribuert til organisasjonsleddene.

Partiets oppgaver i byene

I januar 1978 tok landspartiet kontakt med de 17 største bypartiene i den hensikt å drøfte partiets politiske og organisasjonsmessige oppgaver i våre største kommuner. Utgangspunktet var Byutvalgets innstilling og det faktum at vi hadde relativt svake

valgresultater i de fleste av disse kommunene både i 1975 og 1977. Det ble i disse kontaktmøtene reist en del sentrale spørsmål om bl. a. befolknings- og næringsutviklingen i byene, om partiorganisasjonens struktur, arbeidsmåter og vår evne til å ta politiske initiativ og å føre disse fram. Videre om virkningen lokalt av beslutninger som treffes sentralt og fylkeskommunalt.

Etter at disse kommunepartiene selv hadde arbeidet med disse spørsmålene, ble det 22.—23. mai 1978 holdt en konferanse i Trondheim, hvor representanter for disse 17 by-kommunene, de berørte fylkespartier og landspartiet deltok. Konferansen ble ledet av partiets formann, Reiulf Steen. Gro Harlem Brundtland innledet om «Miljøutviklingen i byene — en ny bypolitikk», og Ivar Leveraas om «Partiets oppgaver i byene». Uttalelsen fra denne konferansen er trykt som bilag til programarbeidets temahefte «Bypolitikk» som er sendt kommunepartiene i landets 60 største kommuner.

Sør- og Vestlandet

Landspartiet tok initiativet til en konferanse med representanter for fylkespartiene i Møre- og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Vest- og Aust-Agder. Hensikten var å drøfte hva som kunne gjøres for å styrke partiorganisasjonen og øke tilslutningen til partiet ved valg i disse fylkene. Konferansen ble holdt i Bergen 30. mars—1. april 1978.

Som et direkte resultat av disse drøftingene er fylkespartiene på Sør- og Vestlandet i 1978 tilført midler fra landspartiet, slik at fylkespartienes arbeidsmuligheter er bedret. Videre er det i løpet av 1978 gjennomført en såkalt «paraplyaksjon», besøk i lokalmiljøene av sentrale tillitsmenn og politikere i alle fylkene.

Arbeidet med å styrke partiets stilling i disse områdene er et langsiktig arbeid som fortsatt må ha prioritet.

Vervearbeidet

Ved beretningsperiodens begynnelse sendte landspartiet ut et aksjonsopplegg «Aksjon A-77» med sikte på å intensivere vervearbeidet i 1. halvår av 1977. Mange partiavdelinger tok utfordringen og gjennomførte et meget aktivt arbeid. Dette ga gode resultater i en rekke kommune- og fylkespartier. Det vises til avsnittet om *medlemsbevegelsen* i perioden.

I 1978 har landspartiet laget et nytt opplegg for fortsatt medlemsverving. Dette forutsetter at fylkespartiene innarbeider tiltak for verving i sine årlige arbeidsplaner.

Sekretærkonferanser

Partikontoret og distriktssekretærene deltok i «Sørmarkadagene» 12.—17. juni 1977. Under denne samlingen ble det avviklet en kortere

sekretærkonferanse over to dager. Konferansen ble benyttet til gjennomgang av opplegget for valgkampinnspurten foran stortingsvalget 1977.

I dagene 12.—15. desember 1977 ble det holdt sekretærkonferanse i Stavanger. Etter innledning av Ivar Leveraas drøftet konferansen arbeidsoppgavene fram til valget 1979. Professor Henry Valen redegjorde for velgerundersøkelsene i forbindelse med stortingsvalget 1977. Konferansen var også på besøk i Statoil.

Videre ble det holdt en sekretærkonferanse i Grimstad 4.—8. juni 1978. Også her sto arbeidsoppgavene fram til kommune- og fylkestingsvalget på dagsordenen. Videre disponeringen av våre egne ressurser i partiorganisasjonen både sentralt og i fylkespartiene, innledning av Ivar Leveraas. Bjørn Skogstad Aamo holdt foredrag om «Sysselsettingen — den økonomiske situasjon», og Ragnar Walldal om «Nye grupper — kommunikasjon — informasjon».

Studievirksomheten

Studievirksomheten i Arbeiderpartiet har i de to siste åra foregått i et meget nært samarbeid med de lokale AOF-foreninger.

Den tradisjonelle studievirksomheten har også i denne periode vært konsentrert om lokalpolitikk og organisasjonskunnskap.

Hele arbeiderbevegelsen har i stor grad vært opptatt av to store studieaksjoner, «Solidaritet 77» og «Vi bygger landet».

A-skolen er ferdig revidert og blir i tida framover utgangspunktet for den politiske skoleringen.

Det arbeides med spesielle prosjekter i forbindelse med samfunnsdebatten, som bør kunne utvide informasjonsfeltet og interessen for samfunnsproblemer.

Det har i perioden vært arrangert en rekke ukeskurs/helgekurs o. l. i kommunalkunnskap og organisasjonskunnskap.

Det politiske studiearbeidet samordnes gjennom det politiske utvalg i AOF, som har følgende sammensetning:

Herlof Gjerde, DNA, formann

Rolf Kr. Larsen, AOF, sekretær

Esten Haaker, AOF

Odd Harald Røst, LO

Björg Bergh, DNAs kvinnesekretariat

Anne Lise Bakken, AUF

Inge Stålesen, DNA

Studiaksjoner

Studieaksjonen «Solidaritet 77» ble avsluttet høsten 1977 med godt resultat. Hovedhensikten med denne var å sette studieaktiviteten inn som et bidrag i valgkampen.

Denne studieaksjonen ble avløst av «Vi bygger landet», som har pågått i to etapper og er et faglig/politisk studieopplegg. Fra høsten 1978 har AOF gått ut med tilbudet til hele arbeiderbevegelsen slik:

«Vi bygger landet» forteller om arbeiderbevegelsen som en samfunnsbyggende organisasjon. Vi har vært og vil være de organisasjoner som har maktet å forme det norske samfunn fra et armods-samfunn til et velstandssamfunn. Organisasjonene er i Norge en garanti for vårt demokratis utvikling. Vi tror på et aktivt demokrati der flest mulig er med og styrer organisasjonene og derved øver innflytelse på samfunnsutviklingen på alle plan. Studie- og opp-

lysningsarbeidet er en av de viktigste forutsetninger for at de mange kan få anledning til å være med å prege dagens og morgendagens utvikling.

Studieaksjonen «Vi bygger landet» konsentrerer seg om 3 hovedområder:

1. Faglig studiearbeid.
2. Politisk studiearbeid.
3. Aktuell samfunnsdebatt.

Som hovedtemaer i studieaksjonen og som et ledd i samfunnsdebatten har vært:

LOs handlingsprogram m/studierettledning.

Arbeiderbevegelsen i Norge — et nøkkelkurs.

Felles mål — faglig/politisk samarbeid.

7 temahefter om lokalpolitikk med studierettledning.

1. Tomte- og boligpolitikken i kommunene.
2. Bypolitikk.
3. Kultur- og utdanningspolitikken i kommunene.
4. Den kommunale forvaltning — forenkling, service og informasjon.
5. Sosialpolitikken i kommunene.
6. Kommunene og nærmiljøet — barnas plass.
7. Fylkespolitikk.

Energi — hva velger vi?

Meget minus — et debattopplegg om vurdering i skolen.

Bygd og by i forvandling.

Spania i fokus.

I tillegg til dette er det i enkelte distrikter utviklet lokale debattopplegg:

Indre Østfold — hva nå?

Hva skal skje i Vest-Telemark?

Hedmark.

Hva skal skje i Skjeberg, Tune, Varteig?

Hva skal skje i Fredrikstaddistriktet?

Idébok for Nord-Norge.

Årdal — her vil me leva.

Bergen — en bedre by.

Oslo — en bedre by.

Flere andre lokalopplegg er under arbeid.

A-skolen:

Del 1 inneholder følgende kurstilbud:

«Arbeiderbevegelsen i Norge» — et nøkkelkurs.

Kurset gir innføring i arbeiderbevegelsens idégrunnlag og perspektiver. Arbeiderbevegelsens faglige og politiske målsettinger.

«Demokratisk sosialisme».

Dette er et debatt- og studiehefte som tar for seg følgende hoved-avsnitt: Det norske samfunnet, Fortid og nåtid, Makthavere, Frihet, likeverd, solidaritet og sosialisme, Studieopplegg om vår ideologi.

Studierettledning på partiprogrammet.

Til arbeiderpartiets program for perioden er skrevet et studie-rettleingshefte.

Del 2 om kommunalpolitikk inneholder:

«Grunnkurs for kommunalt folkevalgte» med tilleggsheftet «Partiet og lokalpolitikken».

«Emnehefter for kommunale styrer og råd»:

1. *Skolestyrekurs*

Samlet i et hefte på ca. 30 sider med følgende innhold:

Lover og reglement av betydning for skolestyret.

Lokal skolepolitikk er et tilleggshefte med noen politiske vurderinger og gruppeoppgaver på skolestyrekurset som øvelse i skolestyrearbeid.

2. *Sosialstyrekurs*

Samlet i et hefte på ca. 50 sider som inneholder:

Sosialstyret, Forholdet til andre folkevalgte organer,

Sosialadministrasjonen, Sentrale organer, Lov om sosial omsorg, Særlovene, Forvaltningslovene, Reformene.

Lokal sosialpolitikk er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som øvelse for arbeidet i et sosialstyre.

3. *Bygningsrådskurs*

Samlet i et hefte på ca. 50 sider som tar for seg følgende:

Lover av betydning for bygningsrådet, Bygningsrådets ansvar og myndighet, Bygningsrådets forhold til andre organer.

Lokal planlegging er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som øvelse for arbeidet i et bygningsråd o. l.

4. *Kommunal økonomi. Kurshåndbok*

Dette er et omfattende hefte på ca. 200 sider som tar for seg de vesentlige sider ved kommunal økonomi, budsjettering osv.

Budsjett og lokalpolitikk er et kortfattet politisk tilleggshefte med gruppeoppgaver og forsøk på politiske avklaringer i forhold til planlegging og budsjettering.

5. *Kulturstyrekurs*

Heftet tar for seg kulturstyrets vesentligste oppgaver formelt og reelt.

Lokal kulturpolitikk er et tilleggshefte med politiske vurderinger og gruppeoppgaver som en øvelse i arbeidet i lokale kulturstyrer.

Del 3 om organisasjonskunnskap inneholder:

«Møteboka — grunnkurs i organisasjonskunnskap».
Dette er et «begynnerkurs» i organisasjonskunnskap.
Emnehefter om organisasjonskunnskap:

1. *Møteledelse*

Heftet tar for seg møte- og avstemningsregler med gruppeoppgaver for ringen.

2. *Planlegging og saksbehandling*

Planlegging i foreningsarbeidet er det vesentlige i dette heftet med stor vekt på grundig saksbehandling, både politisk og organisasjonsmessig.

3. *Sekretæren i arbeid*

Heftet tar for seg sekretærarbeid, brevskrivning, protokollføring og andre viktige sider av dette området i foreningslivet.

4. *Studiearbeid*

Studiearbeidet i sin alminnelighet, tips om planlegging og aktivisering tas opp i dette heftet.

5. *Praktisk informasjonsarbeid*

Heftet tar for seg de viktigste sider ved intern og ekstern informasjon som et ledd i et godt foreningsarbeid.

Samfunnsdebatt

I tillegg til A-skolen og andre tilbud arbeides det med flere opplegg som tar sikte på en utvidelse av samfunnsdebatten. En rekke prosjekter er ferdige som tilbud, og andre er under utvikling.

Medlemsbevegelsen 1977–1978

Vervearbeidet har også i denne perioden gitt gode resultater. Til tross for at vi må regne med at det hvert år må tegnes ca. 10 000 nye medlemmer bare for å holde medlemstallet på samme nivå, kan vi konstatere en betydelig oppgang i medlemstallet.

I 1974 ble det løpt storm mot det kollektive medlemskapet. Dette førte til at vi det året bare kunne registrere 130 489 medlemmer. I 1975 økte tallet til 137 958 medlemmer, og i 1976 til 143 934 medlemmer. I 1977 økte vi ytterligere til 152 032 medlemmer.

Fra og med 1978 fikk vi så en ganske betydelig kontingentøkning. Mange mente at kontingentøkningen ville føre til lavere medlems-tall. Imidlertid har vi pr. 14. februar registrert 153 032 medlemmer for 1978. Erfaringsmessig vet vi at det også etter denne dato vil komme medlemsrapporter for foregående år. Vi har altså økt medlemstallet også for 1978, og sett i forhold til forrige landsmøteperiode har vi en økning på om lag 12 000 medlemmer.

FYLKER	Antall kommuner	Kommune-partier	Parti-avdelinger	Medl. 1976	Medl. 1977	Medl. 1978
Østfold	25	25	156	10 821	10 733	11 094
Akershus	22	22	162	9 221	9 623	9 333
Hedmark	23	23	188	10 490	12 040	11 578
Oppland	26	26	126	8 503	10 205	8 865
Buskerud	21	21	196	6 890	7 149	7 134
Vestfold	21	21	91	6 465	6 976	7 230
Telemark	18	18	144	5 341	6 186	6 841
Aust-Agder	19	19	24	2 414	2 736	2 758
Vest-Agder	15	15	32	2 553	2 913	2 942
Rogaland	26	22	68	5 622	6 077	5 826
Hordaland	34	33	64	7 471	7 476	7 534
Sogn og Fjordane	26	26	35	3 847	4 377	4 858
Møre og Romsdal	38	37	111	5 393	6 000	5 955
Sør-Trøndelag	25	25	160	8 578	8 985	8 965
Nord-Trøndelag	24	24	112	5 016	5 421	4 787
Nordland	45	45	129	6 415	7 345	7 246
Troms	25	24	98	3 788	4 110	4 194
Finnmark	20	20	59	3 209	3 453	3 460
Oslo	1	1	108	31 897	31 130	32 432
Sum	454	447	2 063	143 934	152 935	153 032

Kommunalt arbeid

Landskommunalutvalget

I tiden 1. januar — 24. oktober 1977 var utvalget sammensatt slik:

Oppnevnt av sentralstyret:

Rolf Hansen, formann, Leif Aune, Arne Born, Kjell Knudsen, Arne Nilsen, Harry Nilsen, Thorleif Nilsen, Bjørg Sætra, Alv Jacob Fostervoll, Norvald Strand og Herlof Gjerde, sekretær, som utgjorde arbeidsutvalget. Dessuten: Arvid Berglind, Annelise Dørum, Sverre Kr. Fjeld og Terje Granerud.

Valgt av fylkespartiene:

John Karlsen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Per Lien, Akershus, Frithjov Nilsen, Hedmark, Knut Korsæth, Oppland, Einar Mortensen, Buskerud, Elna Sandberg, Vestfold, Helge Føreland, Telemark, Klaus Halvorsen, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Ragnar Juell Morken, Bergen, Olav Espe Kvestad, Hordaland, Anders Lunden, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Romsdal, Trygve Bjerkaker, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trøndelag, Ottar Vollan, Nordland, Alfred Sagelvmo, Troms og Lars Bakken, Finnmark.

I møte 24. oktober 1977 foretok sentralstyret nyoppnevning av utvalget. Utvalget består nå av følgende:

Oppnevnt av sentralstyret:

Rolf Hansen, formann, Leif Aune, Gro Harlem Brundtland, Norvald Strand, Arne Born, Kirsten Myklevoll, Arvid Berglind, Ilene Jansen, Oddrunn Pettersen, Bjørn Olsen og Inge Stålesen, sekretær. Disse fungerer som arbeidsutvalg.

Valgt av fylkespartiene:

John Karlsen, Østfold, Odd Wivegh, Oslo, Jan Terjer Hanssen, Akershus, Frithjov Nilsen, Hedmark, Knut Korsæth, Oppland, Erik Dalheim, Buskerud, Elna Sundberg, Vestfold, Helge Føreland, Telemark, Kjellfrid Stiansen, Aust-Agder, Sigurd Verdal, Vest-Agder, Bjørn Tunheim, Rogaland, Olav Espe Kvestad, Hordaland, Ragnar Juell Morken, Bergen, Anders Lunden, Sogn og Fjordane, Arve Berg, Møre og Romsdal, Kristian Dimmen, Sør-Trøndelag, Knut Aalberg, Nord-Trøndelag, Elnar Bårdsen, Nordland, Arnold Winter Johansen, Troms og Lars Bakken, Finnmark.

Landskommunalutvalget har hatt to møter. Dessuten er det holdt

en større landskommunalkonferanse i utvalgets regi. Blant de saker som har vært behandlet, kan nevnes:

Reformer i lokalforvaltningen, Partiets arbeidsprogram for perioden 1977—81, Aktuelle lokalpolitiske oppgaver, Planleggingsarbeidet, Samarbeidet med Norsk Kommuneforbund og Valget 1979.

Arbeidsutvalget har hatt månedlige møter og behandlet en rekke aktuelle saker. Videre har arbeidsutvalget v/ sekretæren vært representert i partifraksjonen i styret og partigruppa i Landstinget for Norske Kommuners Sentralforbund samt i partifraksjonen i Hovedkomitéen for reformer i lokalforvaltningen.

Norske Kommuners Sentralforbund

Det har vært avholdt fraksjonsmøter foran hvert styremøte i forbundet. Kommunalsekretæren møter fast på fraksjonsmøtene. Partiet har for tiden 6 av 15 medlemmer av styret. Disse er: Norvald Strand, Kongsvinger, Thorleif Nilsen, Askim, Arvid Berglind, Buskerud, Jorunn Giske, Sør-Trøndelag, Ottar Vollan, Nordland og Odd Wivegh, Oslo.

Under møtet i Sentralforbundets Landsting i mai 1978 på Lillehammer møtte formannen og sekretæren.

Norsk Kommuneforbund

Det har i perioden vært løpende og god kontakt med forbundet. Forbundets formann er medlem av arbeidsutvalget i Landskommunal. Partiets kommunalsekretær og faglig-politiske sekretær er medlemmer av forbundets faglig-politiske utvalg. Formannen og sekretæren møtte som gjester på forbundets landsmøte.

Etter initiativ fra Kommuneforbundet er det forberedt en felleserklæring om prinsipper for løsning av personalpolitiske oppgaver i den offentlige forvaltning på kommune- og fylkesplan. Også Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund har deltatt i dette arbeid.

Kommunalkontoret

har i perioden bidratt med materiell og forelesere til fylkespartiene og kommunepartiene i forbindelse med aktuelle lokalpolitiske spørsmål og organisatoriske oppgaver knyttet til partigruppenes arbeid og til kontakten mellom dem og partiorganisasjonen.

I forbindelse med forarbeidet til kommunevalget 1979 er det utarbeidet hjelpemateriell til det lokale programforarbeidet, og det er gitt løpende informasjon om revisjonen av kommunevalgloven som bakgrunn for forberedelsene til nominasjonene. I de fleste fylker har det vært avholdt kommunalkonferanser og programkonferanser hvor partikontoret har vært representert.

Kommunalkontoret har i en rekke tilfeller formidlet kontakt mel-

lom kommune- og fylkespartier og den politiske ledelsen av Kommunaldepartementet.

Programforarbeidet 1979

Som hjelpemiddel til kommunepartiernes og fylkespartiernes programforarbeid foran kommune- og fylkestingsvalgene 1979 har landspartiet utarbeidet 7 kommunalpolitiske temahefter, som til sammen omtaler de viktigste oppgaver som må forventes behandlet i de fleste programmene. I samarbeid med AOF er det laget en studierettledning slik at temaheftene kunne nyttes som grunnlag for studieringer. AOF har registrert ca. 3900 deltakere i studieringer på temaheftene. I tillegg har en rekke kommunepartier — stort sett i samarbeid med AOF — utarbeidet egne studieopplegg til bruk i programarbeidet. Mellom 1000 og 2000 deltakere har ved årsskiftet 1978/79 deltatt i dette studiearbeid. Til hjelp for arbeidet i de lokale programkomitéer er det utarbeidet «Råd og vink» for dette arbeid.

Kursvirksomheten

I AOFs regi er A-skolen videreutviklet. En rekke kommunalkurs er avvirket, dels som kveldskurs og dels som ukekurs. Også interessen for organisasjonskurs har vært stigende i partiorganisasjonen. Studiearbeid i forbindelse med programforarbeidet 1979 har vært prioritert i 1978 (se foran).

For øvrig vises til avsnittet om skoleringsarbeidet.

Statsstøtten til de politiske partiene

Den totale bevilgning til de politiske partiers sentrale organisasjoner ble for 1977 fastsatt til 18,2 millioner kroner. Partiets andel av denne bevilgningen var kr. 6 424 600. Beløpet innbefattet støtten til ungdomsorganisasjonen. Beløpet utgjorde 35,3 % av det totale beløp.

Økonomiutvalget som fremmer innstilling for sentralstyret om fordeling av midlene, består nå av:

Bjartmar Gjerde, formann
Rolf Nilssen, Troms
Jan Haldorsen, Oslo
Aud Blegen Svindland, Kvinnesekretariatet
Egil Ranheim, Buskerud
Ivar Leveraas, Sentralstyret
Martin Kolberg, AUF
Frank Andersen, partikontoret, sekretær.

Etter forslag fra utvalget vedtok sentralstyret følgende fordeling for 1977:

Til fordeling	kr. 6 424 600
Landspartiets virksomhet	kr. 2 915 600

Sekretærordningen:

Lønn, trygd, pensjoner	» 2 400 000
Bilhold	» 225 000

Støtte til distriktene	» 156 000
Sosialistisk Perspektiv	» 200 000
Støtte til andre organisasjoner	» 150 000
Overføres ungdomsarbeidet	» 378 000

kr. 6 424 600	kr. 6 424 600
---------------	---------------

For 1978 ble den totale bevilgning til partienes sentrale organisasjoner satt til 19,6 millioner kroner.

Det ble ellers høsten 1977 vedtatt en sperre, slik at partier som kan få offentlig sentral støtte må ha minst 2,5 % av de avgitte stemmer. Hele beløpet på 19,6 millioner kroner ble fordelt til de partier

som hadde mer enn 2,5 % av de godkjente stemmene. Partiets andel ble derfor noe høyere enn 42,3 % og utgjorde kr. 8 679 076. Støtten til ungdomsarbeid er inkludert i beløpet. Økonomiutvalget, som var det samme som for 1977, fremmet følgende forslag om fordeling til sentralstyret:

Til fordeling		kr. 8 679 076
Landspartiets virksomhet	kr. 4 254 000	
<i>Sekretærordningen:</i>		
Lønn, trygd, pensjoner	» 2 865 000	
Bilhold	» 300 000	
Støtte til distriktene	» 400 000	
Sosialistisk Perspektiv	» 200 000	
Støtte til andre organisasjoner	» 150 000	
Overføres ungdomsarbeidet	» 510 000	
Ikke fordelt	» 76	
		<hr/>
	kr. 8 679 076	kr. 8 679 076
		<hr/>

Støtte til lokalt politisk arbeid

For 1977:

Velgerstøtte til kommunepartiene: kr. 3,25 pr. velger.

Velgerstøtte til fylkespartiene: kr. 3,25 pr. velger.

Støtte til kommunestyregruppene: kr. 645,00 + kr. 215,00 pr. valgt representant.

Støtte til fylkestingsgruppene: kr. 5 375,00 + kr. 1 075,00 pr. valgt representant.

For 1978:

Velgerstøtte til kommunepartiene: kr. 3,25 pr. velger.

Velgerstøtte til fylkespartiene: kr. 3,75 pr. velger.

Det ble dessuten innført en ny ordning. Til det lokale ungdomsarbeid ble det innført en velgerstøtte på kr. 1,00 pr. velger som moderpartiet hadde. Ordningen fungerte slik at ungdomsorganisasjonenes fylkesorganisasjoner måtte søke gjennom sitt fylkesparti. Fylkespartiets velgerstøtte ble så hevet med kr. 1,00 pr. velger til kr. 4,75.

Støtte til kommunestyregruppene: kr. 700,00 + kr. 230,00 pr. valgt representant.

Støtte til fylkestingsgruppene: kr. 5 700,00 + kr. 1 150,00 pr. valgt representant.

Faglig/politisk utvalg

Utvalgets sammensetning:

Fra Landsorganisasjonen:

Tor Aspengren, formann

Einar Strand

Håkon Ødegaard

Fra Det norske Arbeiderparti:

Ivar Leveraas

Alf Frotjold

Paul Engstad

Johs. Skeide Larsen

Sekretær: til 15. september 1977 Kåre Myrvold, fra 1. oktober 1977 John Sørfjordmo.

Enn videre var Olav Bratli engasjert i tidsrommet 1. oktober 1976 til 30. desember 1977.

I tillegg møter formannen i stortingsgruppas faglig/politiske utvalg — en representant for AUF og en for Kvinnesekretariatet.

Utvalgets virksomhet

Faglig/politisk utvalg har i perioden hatt 9 møter og behandlet 43 saker.

Organisering og aktivisering av fylkenes faglig/politiske utvalg har vært en prioritert oppgave gjennom hele perioden.

De faglig/politiske utvalg er sammensatt på ulike måter, og har ulik grad av reell innflytelse. LO-kongressen 1977 fattet vedtak om at det skulle opprettes et fagbevegelsens samarbeidsorgan i det enkelte fylke.

Det er nødvendig at fylkespartiet og fagbevegelsens samarbeidsorgan samarbeider om løsninger av politiske saker. Et utvalg oppnevnt av Det norske Arbeiderparti har nå lagt fram forslag til retningslinjer for faglig/politisk utvalg.

Utvalget har understreket betydningen av at en finner fram til gode samarbeidsformer, og har skissert opp:

1. Organisasjonsformen for faglig/politisk utvalg på lands-, fylkes- og kommuneplanet.
2. Arbeidsoppgaver for de tre nevnte nivåer.
3. Arbeidsoppgaver for arbeidsplasskontaktene.

Fram til 1978 har de faglig/politiske utvalgene i fylkene søkt om tilskott til enkelt-arrangement. Dette har medført at en ikke har planlagt virksomhet for noen tid av gangen.

Faglig/politisk utvalg på landsplanet ba i 1978 om at en fra 1979 måtte sette opp aktivitetsplan for hele året, og at faglig/politisk virksomhet måtte bli en del av fylkespartiets aktivitet.

Dette har medført at en nå har fått inn aktivitetsplaner og budsjett fra alle fylkene for 1979.

Faglig/politisk utvalg vil nå, når en behandler aktivitetsplanene og budsjettene, få vurdert hele den faglige aktiviteten under ett.

Utvalget tror at denne omleggingen vil styrke det faglig/politiske arbeidet.

Sammen med Landsorganisasjonens informasjonskontor har vi fått faste møter med stortingsgruppas faglig/politiske utvalg.

Fagforbundene har behov for regelmessige møter med medlemmene av Regjeringen, stortingsgruppa og partiledelsen.

Fra 1979 vil slike kontakt-informasjonsmøter bli holdt.

Til nå er «A-argument» blitt sendt til faglig/politiske utvalg i fylker og kommuner for fordeling til arbeidsplasskontaktene.

I hele 1978 har utvalget vært opptatt av den usikkerhet og utrygghet som er til stede på mange arbeidsplasser på grunn av svak internasjonal etterspørsel og høyt kostnadsnivå, og som har skapt store vansker i de konkurranseutsatte næringer.

I de tilfeller fagforeninger og fagforbund har bedt om bistand fra utvalget for å få arrangert møter, enten med Regjeringen eller med partiledelsen, er dette blitt ordnet.

Valgkampen 1977

Arbeidet i 1977 ble i stor grad viet «Solidaritet —77» og valgkampen. Fagbevegelsens tillitsmenn/kvinner i alle ledd av bevegelsen var aktivt med i valgkamparbeidet, både som foredragsholdere og valgkamparbeidere. Arbeidsplasskontaktene gjorde en innsats som det står respekt av.

Det gode samarbeidsforholdet til fagbevegelsen og den innsats de fagorganiserte gjorde hver på sitt sted i valgkampen, var uten tvil sterkt medvirkende til vår valgseier. Faglig/politisk utvalg retter med dette en takk til dere alle.

Valgkampen 1979

Valget 1979 er et lokalvalg, men faglig/politisk utvalg har tidlig i 1978 henstilt til de faglig/politiske utvalg på fylkes- og kommuneplanet om å aktivisere seg både i program- og nominasjonsprosessen.

Videre har en hatt konferanser med fagforbundene og Landsorganisasjonens ledelse for å drøfte fagbevegelsens engasjement i 1979-valget.

Faglig/politisk utvalg vil engasjere seg aktivt i planleggingen og gjennomføringen av den faglig/politiske valgkampen.

I fylkene er det planlagt faglig/politiske samlinger som skal drøfte strategi for valgkampen.

Konferanser:

1977:

Faglig/politiske konferanser for fagforbundene, Landsorganisasjonen, stortingsgruppa og Regjeringen.

22.—23. november 1977 — 40 deltakere

7.— 8. desember 1977 — 36 deltakere

I tillegg til disse sentrale konferanser ble det holdt flere fylkeskonferanser.

1978:

Faglig/politiske konferanser for fagforbundene, Landsorganisasjonen, stortingsgruppa og Regjeringen.

7.— 8. september 1978 — 45 deltakere

22.—23. september 1978 — 29 deltakere

I tillegg til disse sentrale konferanser ble det holdt faglig/politiske konferanser i disse fylkene:

Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Hedmark, Oppland, Møre og Romsdal, Hordaland, Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold og Oslo.

Utvalget har også vært representert i en del faglig/politiske møter på kommuneplanet.

Kontakten med det enkelte fagforbund må styrkes.

Sluttord:

Det faglig/politiske samarbeidet har vært den bærende drivkraft for store framskritt i vårt samfunn. Dette samarbeidet er spesielt viktig ved inngangen til et valgår. Bare ved et godt samarbeid mellom Det norske Arbeiderparti og fagbevegelsen kan vi skape grunnlag for et godt valgresultat. Valget 1979 er et lokalvalg. Det er derfor av aller største betydning at innsatsen på lokalplanet planlegges slik at alle ressurser, menneskelig og økonomisk, unyttes best mulig.

Oppgavene foran oss er mange. Den foreliggende økonomiske situasjonen vil ikke bety stillstand i faglig aktivitet. Det er mer nødvendig nå enn noen gang i etterkrigstiden at vi viser solidaritet og samhold.

Virksomheten vi driver, må ta form etter de utfordringer vi møter i arbeidslivet og i samfunnet for øvrig. Oppgavene mangler ikke, så la oss ta fatt, og la oss i fellesskap finne de riktige løsningene.

Faglig/politisk utvalg takker alle medarbeidere for innsatsen i landsmøteperioden. La oss minne hverandre om at for arbeiderbevegelsen har kollektive løsninger — «De manges vel» — vært det bærende element i fortid, nåtid og slik må det være i framtida.

Stortingsvalget 1977

Ved stortingsvalget 11. og 12. september 1977 var det 972 434 som stemte på Det norske Arbeiderparti. Ved valget i 1973 var det 759 499 som brukte partiets liste. Partiet fikk 42,26 prosent av de avgitte stemmer i 1977, mot 35,29 prosent i 1973, en framgang på 6,97 prosent.

Dette ga partiet 76 representanter på Stortinget mot 62 i 1973. Sosialistisk Valgforbund fikk 2 representanter. Dermed hadde de to partiene til sammen to representanter mer enn de borgerlige.

Arbeiderpartiet gikk fram over hele landet. Framgangen var størst i Telemark, Finnmark, Nordland, Hedmark og Nord-Trøndelag.

For øvrig vises til tabellen som gjengir valgresultatene for alle fylker sammenliknet med resultatene i 1969 og 1973.

Valgkampen

Programforslaget ble sendt ut til partiets avdelinger i januar 1977 etter at landsstyret hadde behandlet det. Forslaget ble utgitt som et særtrykk fra «Tillitsmannen». Inntrykket er at det var stor aktivitet omkring programbehandlingen i organisasjonsleddene.

I valgkampen ble det lagt vekt på programmets hovedpunkter:

- Arbeid for alle.
 - Trygghet og gode levekår.
 - Større solidaritet, likeverd og likestilling.
 - Styrking av familie- og lokalsamfunnet.
 - Bedre arbeidsmiljø.
 - Forsvarlig forvaltning av naturressurser og miljø.
 - Frihet, demokrati og rettssikkerhet.
 - Internasjonal solidaritet,
- og at partiets program var regjeringsprogram.

Det ble videre gjort til gjennomgangstema at Odvar Nordli var partiets statsministerkandidat.

Sluttfasen av valgkampen kom framfor alt til å dreie seg om den økonomiske politikken etter at partiets formann, Reiulf Steen, på en pressekonferanse 17. august 1977 la fram en erklæring om dette.

Fra landspartiet ble det formidlet sentrale tillitsmenn til arrangementer i alle deler av landet. Til sammen deltok disse i ca. 2800 arrangementer. Det var mange former for arrangementer, men det mest vanlige var åpne møter, debattmøter med andre partier, be-

driftsbesøk og husmøter. I tillegg kommer stands, lokale arrangementer osv. i stort antall.

I regi av LO/DNAs faglig/politiske utvalg og i samarbeid med de største fagforbundene ble det satt opp valgbusser som virket i distriktene.

A-pressen la opp til en spesiell abonnementskampanje i samarbeid med partiet. Dette kom i stedet for de tidligere valgabonnementene. Det ble i grove trekk lagt opp som et tilbud om et meget billig korttidsabonnement som gikk ut til alle husstander. Mottoet var det samme som partiets, «Du skal vite hva du velger», og videre «Les A-visen», samt tekst til fordel for A-pressen, Arbeiderpartiet og fortsatt Arbeiderregjering med bilde av Odvar Nordli.

Et spesielt innslag i valgkampen kom ved at en rekke kjente personer tok initiativ til en velgeraksjon til fordel for Arbeiderpartiet. Slagordet var «Nei til høyre-vri i norsk politikk». I underskrifts- og annonsekampanjen appellerte aksjonen til velgerne å gi sin stemme til Det norske Arbeiderparti. Initiativtakerne som presenterte seg som ikke-medlemmer av noe parti, var: Olav Hestenes, Gunnar Tønder, Kari Lindebrække, Jens Øen, Birgit Broch-Utne, Leif Isdal, Jacob Jervell, Bjørg Nilsen, Harald Heide Steen jr., Inger Inadomi og Berthold Grünfeld.

Følgende trykksaker ble produsert og sendt ut:

Type/tittel:	Opplag:	Tidspunkt:
Arbeidsprogrammet (bokmål)	159 700	juni
Arbeidsprogrammet (nynorsk)	10 000	august
«Du skal vite hva det gjelder»	778 000	juni
«Et mykere samfunn»	280 000	august
«Bedre utnytting av fisken»	55 000	august
«Du skal vite hvem du velger»	525 000	september
«90 år for solidaritet»	180 000	august
«Arbeiderpartiet og miljøpolitikken»	500 000	mai/august
«Norge på verdenstoppen»	195 000	august
«Du kan gjette/Du kan vite hva du velger»	408 000	august
«Trygghet og trivsel for pensjonister»	200 000	august
«Bruk kroppen og naturen»	115 000	september
«Arbeid for alle»	245 000	august
«En skole for livet»	182 000	august
«En ny landbrukspolitikk»	106 000	august
«Faglig/politisk manifest»	290 000	august
«Nei til høyrevri i kulturpolitikken»	3 000	september
Plakater:		
«A-seier —77»	9 000	
«Du skal vite hva du velger»	7 000	
«Du skal vite hvem du velger»	7 400	

Resultatene ved stortingsvalgene 1945—1977

Parti	1945	1949	1953	1957	1961	1965	1969	1973	1977
Arbeiderpartiet	41,0	45,7	46,7	48,3	46,8	43,1	46,5	35,3	42,26
Høyre	17,0	18,3	18,6	18,9	20,0	21,1	19,6	17,4	24,50
Kristelig Folkeparti	7,9	8,5	10,5	10,2	9,6	8,1	9,4	12,3	9,75
Sosialistisk Valgforbund	—	—	—	—	—	—	—	11,2	—
Sosialistisk Folkeparti	—	—	—	—	2,4	6,0	3,5	—	—
Sosialistisk Venstreparti	—	—	—	—	—	—	—	—	4,18
Norges Kommunistiske Parti	11,9	5,8	5,1	3,4	2,9	1,4	1,0	—	0,37
Senterpartiet	8,1	7,9	9,1	9,3	9,4	9,9	10,5	11,0	8,00
Det nye Folkeparti	—	—	—	—	—	—	—	3,4	0,98
Venstre	13,8	13,1	10,0	9,7	8,8	10,4	9,4	3,5	2,36
Anders Langes Parti	—	—	—	—	—	—	—	5,0	—
Fremskrittspartiet	—	—	—	—	—	—	—	—	1,88
Borgerlige fellelister	—	—	—	—	—	—	—	—	4,84
Andre	0,3	0,7	—	0,2	0,1	—	0,1	0,9	0,86

Stortingsvalgene 1969 – 1973 – 1977 – DNAs resultat

	Godkjente stemmer			Prosent			Mandater		
	1969	1973	1977	1969	1973	1977	1969	1973	1977
Hele landet	1 004 348	759 499	972 434	46,53	35,29	42,26	74	62	76
Østfold	71 102	55 670	70 423	54,15	43,12	51,43	5	4	5
Akershus	79 458	62 740	83 303	45,48	33,31	40,25	3	3	4
Oslo	137 676	97 707	118 684	44,50	33,57	40,02	6	6	7
Hedmark	66 691	55 857	67 684	61,31	51,99	60,15	5	4	6
Oppland	56 822	49 737	59 049	56,27	49,47	56,03	5	4	4
Buskerud	61 111	49 744	62 108	52,42	42,53	49,46	4	3	4
Vestfold	43 781	33 750	42 757	44,31	33,84	39,81	4	3	3
Telemark	47 002	32 536	46 693	52,42	37,26	49,89	3	2	4
Aust-Agder	19 047	14 594	19 037	43,01	33,07	39,20	2	2	2
Vest-Agder	21 337	16 289	21 846	33,01	24,33	29,93	2	2	2
Rogaland	48 649	38 041	49 907	34,83	26,64	31,57	4	3	4
Hordaland	77 533	56 677	69 159	41,16	28,31	32,27	6	5	6
Sogn og Fjordane	17 824	13 855	18 289	33,64	26,39	32,50	2	2	2
Møre og Romsdal	41 497	30 719	40 702	35,60	25,95	31,86	3	3	3
Sør-Trøndelag	62 199	47 231	60 173	48,17	37,18	44,55	5	4	5
Nord-Trøndelag	29 722	23 218	31 094	46,53	37,31	46,37	3	3	3
Nordland	64 033	42 073	58 178	53,38	35,81	46,43	6	5	6
Troms	36 549	23 422	32 292	55,45	36,34	44,58	3	2	3
Finnmark	22 315	15 639	21 056	61,34	43,93	55,03	3	2	3

1. mai

1. mai 1977

Dagen ble feiret under parolen «A-seier 77». 1. mai-merket inneholdt parolen og datoen.

Landspartiet formidlet sentrale talere til ca. 250 arrangementer. Totalt ble det arrangert om lag 1000 tilstelninger i regi av fagbevegelsen og partiet.

Dagen ble feiret etter følgende retningslinjer, vedtatt av Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA:

1. Samorganisasjonene og Arbeiderpartiets avdelinger på det enkelte sted skal ha ledelsen av arrangementene. Der de faglige samorganisasjoner ikke kan gå inn i et slikt samarbeid, legges arrangementene opp av Arbeiderpartiets avdelinger i samarbeid med fagforeningene. En ser her bort fra enkelte steder hvor det er tradisjon at samorganisasjonene alene står for feiringen av dagen.
2. Siktemålet 1. mai er å demonstrere samhold og styrke. Verken samorganisasjonene, fagforeningene eller partiavdelingene må derfor medvirke til såkalte «enhetsdemonstrasjoner», med deltagelse fra flere partier.
3. Det skal kun være én hovedtaler ved tilstelningene.
4. Det skal brukes ett felles demonstrasjonsmerke, og hovedparolen skal være:

A-SEIER 77

1. mai 1978

Dagens parole var «Solidaritet for trygge arbeidsplasser». 1. mai-merket inneholdt datoen og «hånden med rose».

Talere utsendt fra landspartiet dekket som tidligere år ca. 250 arrangementer. I samarbeid mellom fagbevegelsen og partiet ble det i alt arrangert om lag 1000 tilstelninger.

Samarbeidskomitéen mellom LO og DNA sendte ut følgende retningslinjer for feiringen av dagen:

1. Samorganisasjonene og Arbeiderpartiets avdelinger på det enkelte sted skal ha ledelsen av arrangementene. Der de faglige samorganisasjoner ikke kan gå inn i et slikt samarbeid, legges arrangementene opp av Arbeiderpartiets avdelinger i samarbeid med fagforeningene. En ser her bort fra enkelte steder hvor det

er tradisjon at samorganisasjonene alene står for feiringen av dagen.

2. Siktemålet med 1. mai er å demonstrere samhold og styrke. Verken samorganisasjonene, fagforeningene eller partiavdelingene må derfor medvirke til såkalte «enhetsdemonstrasjoner», med deltakelse fra flere partier.
3. Det skal kun være én hovedtaler ved tilstelningene.
4. Det skal brukes ett felles demonstrasjonsmerke, og hovedparolen skal være:

SOLIDARITET FOR
TRYGGE ARBEIDSPLASSER

Nordisk samarbeid

Det nære samarbeidet mellom de nordiske arbeiderpartier og landsorganisasjoner er ført videre. Det er avholdt 5 møter i Samarbeidskomitéen. Partisekretærene har holdt jevnlige møter om aktuelle samarbeidsspørsmål. Det samarbeides nært med den sosialdemokratiske gruppe i Nordisk Råd og med Nordens Faglige Samorganisasjon, og de Nordiske AOF-organisasjonene. Fra høsten 1978 er igjen Sven Dahlin fra det svenske partiet knyttet til samarbeidet som fast sekretær.

Disse sakene har særlig stått i forgrunnen for drøftingene:

Oppfølging av det nordiske handlingsprogrammet, vedtatt på den nordiske Arbeiderkongressen i 1976, økonomi og sysselsetting, valutapolitikk, arbeidsmarkedsspørsmål, industri og energipolitikk, flernasjonale selskaper, arbeidsmiljøspørsmål, kommunalpolitisk samarbeid, folkeopplysningsarbeid og organisatoriske spørsmål.

De nordiske partiene har i fellesskap drøftet forberedelsene til Den sosialistiske Internasjonales kongress i Vancouver 3.—5. november 1978. Den nordiske arbeidsgruppe for sikkerhetspolitikk og nedrustning har vært i arbeid.

En arbeidsgruppe er nå nedsatt for å forberede den nordiske Arbeiderkongressen i København 10.—12. august 1979, som vil legge vekten på sysselsetting og økonomisk politikk.

Internasjonalt samarbeid

Arbeiderpartiet har deltatt aktivt i Den sosialistiske Internasjonales arbeid. Siden Internasjonals kongress i november 1976, der Willy Brandt ble valgt til formann, og Bernt Carlsson til sekretær, har aktiviteten i organisasjonen økt sterkt. Styrking av sekretariatet har gjort det mulig for Internasjonals styre å konsentrere seg om politiske hovedspørsmål. Dette har gitt seg utslag i bredere deltakelse fra medlemspartiene. Internasjonals virksomhet har fått økt betydning og styrket gjennomslagskraft i internasjonale media. Det har vært holdt 7 styremøter i perioden. Arbeiderpartiet har vært representert på samtlige. Det er organisert to partilederkonferanser, en bred konferanse om nedrustning i Helsinki 24.—26. april 1978, med deltakelse også fra USA og Sovjetunionen, og delegasjonsreiser til Afrika og Latin-Amerika.

Den sosialistiske Internasjonale holdt sin 14. kongress i Vancouver, Canada, fra 3.—5. november 1978. Fra Arbeiderpartiet deltok Reiulf Steen, Ivar Leveraas, Thorvald Stoltenberg og Aud Blegen Svindland. Kongressens hovedtema var «Fred og utvikling», med følgende undertemaer:

1. Verdensøkonomien, med vekt på nord-sør-problemene og de multinasjonale selskaper.
2. Nedrustning.
3. Det Sørlege Afrika.
4. Menneskerettighetenes stilling.

I en lengre uttalelse fra kongressen trekkes det opp videre retningslinjer for arbeidet på disse områdene. Om lag 200 delegater fra nær 50 medlemspartier deltok i kongressen, som er den største etter den 2. verdenskrig. Kongressen tok blant annet opp Det Tyrkiske Republikanske Folkeparti som fullverdig medlem i Internasjonalen.

Sosialistinternasjonalen har satt i gang et bredt arbeid med sikte på å utarbeide forslag til nytt prinsippprogram for Internasjonalen. Reiulf Steen deltar i arbeidet.

Om lag 160 utsendinger fra landsorganisasjonene og de sosialdemokratiske partiene i Vest-Europa samlet seg 1.—3. april 1977 i Oslo for å drøfte økonomisk politikk og sysselsetting. Arbeiderpartiet og Landsorganisasjonen var initiativtakere til konferansen. James Callaghan, Helmut Schmidt, Odvar Nordli, Heinz Oscar Vetter, formann i Vesttysk LO og Reiulf Steen innledet på konferansen, som

ble gjenstand for stor internasjonal oppmerksomhet. Konferansen vedtok et kommuniqué med følgende innhold:

«Etter innbydelse fra de nordiske sosialdemokratiske partier og faglige landsorganisasjoner møttes ledere fra de sosialdemokratiske/sosialistiske partier og de faglige landsorganisasjoner i Vest-Europa i Oslo 1.—3. april 1977, for å drøfte økonomisk politikk og full sysselsetting. En bakgrunnsrapport om den økonomiske situasjon i Vest-Europa var utarbeidet på forhånd.

1. Konferansen demonstrerte betydningen av samarbeid mellom sosialistpartier og fagbevegelsen. Konferansen gjenspeiler det faktum at arbeiderbevegelsen utgjør et klart flertall i det politiske liv i landene i Vest-Europa. Samarbeidet er av stor betydning for vår økonomiske og sosiale utvikling.
2. Konferansen var enig om at full sysselsetting må være hovedmålet for økonomisk politikk.

Mange land i Vest-Europa befinner seg nå i en meget alvorlig situasjon. Det er mer enn 5 millioner mennesker uten arbeid i området som helhet. Det er uakseptabelt at et moderne demokrati ikke kan gi muligheter til stabil og trygg sysselsetting for alle medlemmer av samfunnet. De økonomiske tap ved stor ledighet representerer sløsing med ressurser. Det må understrekes at høyere økonomisk aktivitet vil øke kapasitetsutnyttningen og produktiviteten, med positiv virkning for kostnader og prisutvikling.

3. Arbeid er en menneskerett. Aktiv økonomisk politikk og en felles strategi er nødvendig for å gi full sysselsetting. Hovedpunktene i en full sysselsetting må være:

En mer velferdsorientert vekst. Dette kan omfatte bedring i arbeidsforholdene, av utdanningen, helsevesenet, sosialtrygde-
ne og fritidsaktiviteten.

En investeringspolitikk som skaper sysselsetting i den offentlige og private sektor, og som prioriterer investeringer for bedring av arbeidsmiljøet, i utvidelse av offentlige tjenester som f. eks.: husbygging, sykehus, skoler, veier, i tiltak for utvikling av nye energiresurser og energisparing, samt i tiltak til beskyttelse av det ytre miljø og fremme av forskning.

En mer aktiv arbeidsmarkedspolitikk. Denne må omfatte en bred skala av selektive tiltak for å skape arbeidsplasser hvor og når jobber trengs, opplærings- og utdanningstilbud og utvidet arbeidsformidling. En slik politikk sikter også på å fjerne hindre i arbeidsmarkedet og dermed skape like muligheter for kvinner som i økende antall går inn på arbeidsmarkedet og gjør gjeldende sin rett til arbeid. Målet med en aktiv arbeidsmarkedspolitikk er å skape full sysselsetting uten å skape inflatorisk press.

Med en ekspanderende økonomi vil det være muligheter for

større fritid gjennom utvikling av kortere arbeidstid og tidligere pensjonering. Det vil gjenspeiles i beslutninger som treffes i kollektivforhandlingene med sikte på bedring av de sosiale forhold: det vil i enkelte land under nåværende forhold ses som en viktig prioritet. Slike tiltak er ikke myntet på å erstatte den aktive politikk for full sysselsetting som er framstilt annet sted i kommunikéet.

4. De vesteuropeiske land befinner seg nå i ulik posisjon med hensyn til mulighetene for å stimulere den økonomiske aktivitet. Mens de økonomisk sterkere land, med en forholdsvis lav prisøkning og en tilfredsstillende ytre posisjon, trenger å legge seg på en politikk som reduserer handelsoverskudd, må landene som har ligget tilbake i prisstabilitet og er bebyrdet med betydelig utenlandsk gjeld utvikle en vekst som prioriterer industriens produksjon og prestasjoner og behovet for å bedre de økonomiske forhold til utlandet. I disse land må en minsking av ledigheten nås i første rekke ved bruk av selektive tiltak som bedrer forholdene på arbeidsmarkedet uten at det fører til større prisøkning.
5. Mange europeiske land har nå, i nedgangen, store problemer med å opprettholde livskraften i større industrier. Arbeiderbevegelsen er fullt klar over de vesentlige innvendingene mot proteksjonistisk politikk. De alvorlige negative sider ved en slik politikk understreker betydningen av omgående andre tiltak for å bedre slike industriers posisjon, det vil si ved selektivtiltak som del av opplegg for å trygge hurtigere industriell og økonomisk utvikling i Vest-Europa som helhet.
6. Når 16 vesteuropeiske nasjoner fra juli 1977 utgjør ett frihandelsområde i industrivarer, vil den økonomiske integrering som dette innebærer kreve praktisk samråd og samarbeid mellom landene og institusjonene i EFTA og EF for å sikre økonomiske sosiale målsettinger. Samtidig vil arbeiderbevegelsene innen EF-landene intensivere sitt arbeid overfor EF for full sysselsetting og sosiale framsteg. Rammen for samarbeid om økonomisk politikk går videre enn Vest-Europa. De tilstedeværende organisasjoner forplikter seg til å arbeide for full sysselsetting i Vest-Europa i 1980. OECD må forberede en plan for full sysselsetting innen 1980 for industriland som helhet, i en ramme hvor man også fremmer utvikling i den tredje verden.
7. Det bør være nærmere samarbeid i Vest-Europa om monetære spørsmål med den spesifikke hensikt å skape et mer ordnet kurssystem. Samordnet handling er også påkrevd for kontroll av internasjonale kortsiktige kapitalbevegelser, slik at landene kan legge planer med sikte på en mer stabil og konsekvent økonomisk politikk. De vesteuropeiske land som helhet vil i noen tid framover ha underskudd på betalingsbalansen (eller driftsbalansen (current accounts) i forhold til OPEC-landene. Det er nød-

vendig at de vesteuropeiske land enes om bedre fordeling av dette underskuddet innen Vest-Europa for å få til en balansert sysselsettingsvekst.

8. En politikk som sikter på økonomisk vekst og en politikk som skal bekjempe inflasjonen er ikke uforenlige. Det er klart at inflasjon kombinert med nedgangen fortsatt har ødeleggende følger for den sosiale sammenheng i samfunnet. Selektive virkemidler for inngrep er nødvendig for å holde igjen på industriprisene. En effektiv anti-inflasjonspolitikk vil også kreve almen nasjonal enighet om en inntektsfordeling som må innebære ytterligere viktige steg til omfordeling av inntekt og velstand. For å utvikle og vinne almen aksept og støtte for slik politikk er det sentralt å få til videst mulig kontakt, begge veier, innad i arbeiderbevegelsen, og å øke den faglig-politiske opplysningsvirksomheten.
9. Økonomisk politikk må plasseres i forhold til den videre utvikling av våre samfunn. Hele Vest-Europa søker nå å nå fram til en demokratisering av økonomien og bedriftene. Dette er særlig viktig i forhold til de flernasjonale selskaper. Bedriftenes videre ansvar overfor samfunnets behov må gå hand i hand med det større ansvar overfor arbeidstakerne i bedriftene. På dette område har de konservative krefter intet å tilby. Det er bare arbeiderbevegelsen som har en linje her.
10. Fortsatt økonomisk vekst i den rikere del av verden må ikke foregå på de fattigere lands bekostning. Nedgangen i de industrialiserte land skader utviklingslandene betydelig. Det er derfor nødvendig at landene i Vest-Europa er klar over og akter på den innflytelse deres økonomiske vekst har på økonomisk utvikling i den tredje verden. Sammenhengen mellom sysselsetting i de industrialiserte land og vekst i utviklingslandene legger et særlig ansvar på de utviklede land.

KONKLUSJONER

11. Arbeid er menneskerett. Aktiv økonomisk politikk og en felles strategi er nødvendig for å fremme full sysselsetting. Hovedpunktene for en strategi for full sysselsetting må være:
 - I. En vekst rettet direkte mot menneskelig velferd. Den bør realiseres ved at en kjører fram gjennom planlagt ekspansjon av de offentlige ytelser og gjennom innsats for bedring av arbeids- og naturmiljø.
 - II. En politikk som stimulerer til private og offentlige investeringer for å skape arbeidsplasser. Det er viktig at denne aktive investeringspolitikken baseres på en nær koordinering av aktiviteten i den private og offentlige sektor.
 - III. En mer aktiv arbeidsmarkedspolitik. Denne må omfatte en

rekke av selektive tiltak for å skape arbeidsplasser og opplæringsmuligheter, til gjenopprettelsen av full sysselsetting uten inflasjonspress.

- IV. Reduksjon av inflasjonen. Den sentrale kamp mot inflasjonen må være i samsvar med den alminnelige målsetting, nemlig full sysselsetting. Det fordrer at den antiinflatatoriske politikk tilrettelegges selektivt.
- V. Samarbeid om mer lik fordeling av betalingsunderskudd og overskudd mellom landene.
- VI. Nærmere samarbeid mellom regjeringene om økonomisk politikk. Særlig bør overskuddslandene oppmuntres til en stødig øking i den effektive etterspørsel for å nå full sysselsetting.

Kommunikéet og disse konklusjoner rettes til følgende:

- a. Nasjonale regjeringer og andre nasjonale organer i Vest-Europa.
 - b. De europeiske Fellesskap, med særlig referanse til den kommende trepartskonferanse.
 - c. Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) med særlig referanse til den kommende toppkonferansen i Wien.
 - d. Toppmøtet av regjeringssjefer i London.
 - e. OECD — organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling.
12. Nær kontakt og nære arbeidsforbindelser vil bli opprettholdt mellom de organisasjoner som er representert med henblikk på videre plenarkonferanser som finner sted fra tid til annen som del av den naturlige utvikling av arbeiderbevegelsen i Vest-Europa.»

De tosidige kontakter mellom Arbeiderpartiet og søsterpartiene i andre land har fortsatt. En delegasjon fra Arbeiderpartiet, ledet av Reiulf Steen, besøkte Det Republikanske Folkeparti i Tyrkia 21.—24. februar 1977. Besøket var en gjensitt etter RPPs leder Büilent Ecevit besøkte Arbeiderpartiet før jul i 1975. Bjørn Skogstad Aamo og Leonard Larsen deltok i delegasjonen.

Formannen i Den Sosialistiske Alliansen i Jugoslavia, Dusan Petrovic, besøkte Arbeiderpartiet i spissen for en delegasjon 15.—20. mai 1977. Petrovic hadde samtaler med partiets valgte ledelse, Landsorganisasjonen, Utenriksdepartementet og med statsminister Odvar Nordli.

Fra 27. mai til 1. juni 1977 besøkte Reiulf Steen og Bjørn Tore Godal Romania, hvor det ble ført samtaler blant annet med Romanias statssjef Ceausescu. Besøket er den annen direkte kontakt med Romanias sosialistiske Enhetsfront, etter at Trygve Bratteli besøkte Romania i 1970.

27.—29. august 1977 besøkte Reiulf Steen Portugal.

I desember 1977 besøkte Reiulf Steen Jamaica, som et ledd i kontaktene med statsminister Manley om å få brakt ny fart i drøftingene omkring en ny internasjonal økonomisk verdensordning.

Andreas Papandreou fra Den Panhelleniske Sosialistallianse (PASOK) besøkte Arbeiderpartiet fra 8.—11. mai 1978. Det ble redegjort for den politiske situasjonen i Hellas, og delegasjonen førte samtaler med partiets valgte ledelse, statsminister Odvar Nordli og utenriksminister Knut Frydenlund.

20.—23. juni 1978 deltok Reiulf Steen og Bjørn Tore Godal i 11. kongress i Jugoslavias kommunistiske liga. Det ble ført samtaler med Josip Broz Tito og Edvard Kardelj.

10.—14. september 1978 besøkte Anibal Palma fra Det radikale parti i Chile Arbeiderpartiet, til drøftinger om økt solidaritet fra norsk arbeiderbevegelse med de demokratiske krefter i Chile.

20.—27. september 1978 avla Reiulf Steen, Trygve Bratteli, Inge Stålesen og Leonard Larsen et studiebesøk i Frankrike og Italia, for samtaler med fransk og italiensk arbeiderbevegelse. I tillegg til de franske og italienske sosialistpartier og fagbevegelsen i de to land, møtte en også formennene i de to lands kommunistpartier.

A-lotteriet — Lotteriservice A.s

A-lotteriet har for 1977 og 1978 hatt en meget god omsetning, noe som i likhet med tidligere må godskrives bl. a. en fin innsats fra fylkespartiene side. For 1977 ble lotteriet fullstendig utsolgt og vi måtte sende bestillinger i retur. Styret for A-lotteriet besluttet derfor for «A-lotteriet 1978» å øke loddmassen fra kroner 1 200 000 til kroner 1 500 000 = 30 000 loddbøker.

A-lotteriet 1978 ble ikke helt utsolgt, men omsetningen økte betraktelig. Overskuddet hvert år er på vel kroner 500 000, og har vært fordelt på D.N.A., A.U.F., Framfylkingen og fylkespartiene. Fylkespartiene får sin andel som provisjon.

Salget av hele loddbøker (å 10 lodd) fordeler seg på fylkespartiene således:

	1977		1978	
Østfold	1 100	loddbøker	1 050	loddbøker
Akershus	1 079	»	1 109	»
Hedmark	1 253	»	1 300	»
Oppland	1 220	»	1 420	»
Buskerud	1 106	»	1 233	»
Vestfold	1 053	»	1 000	»
Telemark	950	»	975	»
Aust-Agder	550	»	570	»
Vest-Agder	500	»	500	»
Rogaland	886	»	950	»
Hordaland	1 307	»	1 250	»
Sogn og Fjordane	615	»	600	»
Møre og Romsdal	1 032	»	1 065	»
Sør-Trøndelag	1 250	»	1 630	»
Nord-Trøndelag	809	»	900	»
Nordland	969	»	1 100	»
Troms	810	»	921	»
Finnmark	540	»	610	»
Oslo	1 506	»	1 803	»
Til sammen	18 535	loddbøker	20 556	loddbøker

De øvrige lodd bøker er omsatt direkte fra A-lotteriet. A-lotteriet har i dag 3 ansatte med Tormod Jensen som den daglige leder.

Lotteriservice A/S

Selskapet er i første rekke et innkjøpsorgan for A-lotteriet, men tar også på seg oppgaver for andre organisasjoner.

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomité

Gjennom AIS har de politiske og faglige organisasjoner i arbeiderbevegelsen i perioden økt sin innsats i det internasjonale solidaritetsarbeidet. AIS' fond ble opprettet i 1977 og har gitt et sikrere økonomisk grunnlag for virksomheten. AIS' organer har oppfordret fagforbundene om å yte regelmessige årlige bidrag tilsvarende kr. 1.00 pr. medlem fra 1978.

I perioden er Norsk Folkehjelps internasjonale arbeid blitt nært knyttet til AIS' virksomhet. Under AIS' ledelse har Norsk Folkehjelp gjennom sitt internasjonale utvalg et tilretteleggende og praktisk hovedansvar for en rekke støtteprosjekter. Arbeidernes Opplysningsforbund har tilsvarende arbeidsoppgaver når det gjelder støtte til opplæring av tillitsvalgte i de faglige og politiske organisasjoner AIS samarbeider med.

I perioden har AIS engasjert seg i blant annet følgende arbeidsoppgaver:

Det sørlige Afrika

Aksjonen «Solidaritet med det sørlige Afrika» er en opplysnings- og innsamlingskampanje til støtte for frigjøringsbevegelsens humanitære arbeid og til faglige organisasjoner i det sørlige Afrika. Ved årsskiftet er det innsamlet 1 078 000 kroner som sammen med bevilgede statsmidler på i alt 2 650 000 kroner blir benyttet i samsvar med aksjonens formål.

I tilknytning til den Frie Faglige Internasjonales solidaritetsuke i mars 1978 vedtok AIS en særskilt uttalelse rettet til de nordiske regjeringer med krav om tiltak overfor Republikken Sør-Afrika.

Portugal

I samarbeid med forskjellige organisasjoner med tilknytning til Portugals Sosialistparti er det gitt støtte til tillitsmannsopplæring, blant annet gjennom seminarer og grunnkurser og oversettelse av «Tillitsmannen», og til flyktingearbeid og innsats i sosial- og eldreomsorgen.

Chile

I samarbeid med chilensk fagbevegelse er det nyttet midler til faglig arbeid og humanitær hjelp i Chile.

AIS har engasjert seg i protester overfor regimet i Chile og anmodet om frigivelse av fanger.

AIS har for øvrig samarbeidet om prosjekter og tillitsmannsopplæring i Vietnam, Tanzania, Egypt, Eritrea, Guatemala og Den Dominikanske Republikk.

AIS *styre* består pr. 31. desember 1978 av
Thor Andreassen, formann
Kaare Sandegren, nestformann
Johan-Ludvik Carlsen, sekretær

Fra Det norske Arbeiderparti:

Reiulf Steen
Leonard Larsen
Thorbjørn Jagland

Vararepresentanter:

Ivar Leveraas
Bjørn Tore Godal
Martin Kolberg

Fra Landsorganisasjonen:

Walter Kolstad
Else Ørbæk
Olaf Axelsen

Vararepresentanter:

Liv Eva Di Micco
Knut Nakken

Fra Norsk Folkehjelp:

Kåre B. Werner

Vararepresentant:

Vesla Vetlesen

Fra Arbeidernes Oplysningsforbund:

Georg Lieungh
Vararepresentant:
Aslak Leesland

I AIS' råd møter representanter for samtlige fagforbund og øvrige tilsluttede organisasjoner. Rådet har hatt 4 møter i perioden. LOS internasjonale kontor har sekretariatsarbeidet for AIS' styre.

Arbeiderpartiets stortingsgruppe

Gruppa og gruppestyret

Stortingsvalget 1977 ga som resultat at gruppas medlemstall ble økt fra 62 til 76.

Før valget 1977 hadde gruppestyret denne sammensetning:

Trygve Bratteli, formann, Rolf Fjeldvær, nestformann, Gunnar Alf Larsen, sekretær, Guttorm Hansen, Kirsten Myklevoll, Arvid Johanson og Arne Nilsen, med Thorbjørn Berntsen og Liv Andersen som varamedlemmer.

Ved konstitueringen av gruppa, oktober 1977, fikk gruppestyret denne sammensetning:

Trygve Bratteli, formann, Rolf Fjeldvær, nestformann, Kjell Magne Fredheim, sekretær, Guttorm Hansen, Reiulf Steen, Kirsten Myklevoll og Arne Nilsen, med Arvid Johanson, Thorbjørn Berntsen og Liv Andersen som varamedlemmer.

Etter endringer i Regjerinens sammensetning, januar 1978, ble Arvid Johanson og Liv Andersen innvalgt som nye medlemmer av gruppestyret i stedet for Kirsten Myklevoll og Arne Nilsen. Gunnar Berge og Anne-Lise Steinbach ble nye varamedlemmer i styret i stedet for Arvid Johanson og Liv Andersen.

Ved valget av gruppestyret i oktober 1978 ble Arvid Johanson valgt som ny nestformann.

Gruppestyret har således følgende sammensetning:

Trygve Bratteli, formann, Arvid Johanson, nestformann, Kjell Magne Fredheim, sekretær, Guttorm Hansen, Reiulf Steen, Rolf Fjeldvær og Liv Andersen, med Gunnar Berge, Thorbjørn Berntsen og Anne-Lise Steinbach som varamedlemmer.

I perioden fra stortingsvalget 1977 og fra januar 1978 som følge av endringer i Regjeringens sammensetning, møter følgende vararepresentanter:

Odd Rusten (for Odvar Nordli), Erling Løseth (for Arne Nilsen), Ragnhild Holsen (for Halvard Bakke), Målfrid Longva (for Asbjørn Jordahl), Karl Ingebrigtsen (for Eivind Bolle), Sissel Rønbeck (for Gro Harlem Brundtland), Ivar Ødegaard (for Knut Frydenlund) og Lyder Nilssen (for Kirsten Myklevoll).

Ved valget av Tor Oftedal som Riksrevisjonens formann fra 1. juli 1978, møter som representant Aase Moløkken.

Sekretariatet

Ved utgangen av 1978 hadde sekretariatet følgende sammensetning:

Gunnar Skaug, sekretariatsleder

Wiktor Martinsen, informasjonsleder

Kjell Arne Bratli, Åsa Solberg Iversen, Bjarne Larsen, Steinar Lund, Øivind Nielsen, Knut Nordbø, Per Overrein og Steinar Saghaug, gruppesekretærer.

Dessuten disponerer gruppa over følgende kontorsekretærer:

Konsulent Inga Harlem, førstesekretærene Laila Engebret, Beret Monsen og Elsa Guldvog og sekretærene Anne Haldorsen, Elisabeth Johansen, Turi Skovly og Kari Wilhelmsen.

Tillitsmenn i Stortinget og avdelingene

Følgende av gruppas medlemmer har fungert som tillitsmenn i Stortinget og avdelingene i landsmøteperioden:

Fram til høsten 1977:

Stortinget:	President: Guttorm Hansen Sekretær: Liv Andersen Varapresident: Per Karstensen Varasekretær: Liv Aasen
Lagtinget:	Varapresident: Margit Tøsdal Varasekretær: Petter Furberg
Odelstinget:	President: Aase Lionæs Sekretær: Bjarne Mørk Eidem

Fra høsten 1977:

Stortinget:	President: Guttorm Hansen Sekretær: Anne-Lise Steinbach Varapresident: Liv Andersen Varasekretær: Helen Bøsterud
Lagtinget:	President: Margit Tøsdal Sekretær: Osmund Færemo Varapresident: Gunnar Berge Varasekretær: Haldis Havrvøy
Odelstinget:	President: Per Karstensen Sekretær: Arve Berg

Stortingsgruppas faglig/politiske utvalg

Faglig/politisk utvalg i DNAs stortingsgruppe har i perioden hatt Finn Kristensen som formann. De øvrige medlemmer av arbeidsutvalget har vært Rolf Furuseth, Kjell Helland og Gunn Vigdis Olsen-Hagen. Som utvalgets sekretær fungerte i første del av perioden gruppesekretær Knut Nordbø og fra februar 1978 gruppesekretær Øivind Nilsen. Videre har det til utvalget vært knyttet

en fast kontakt blant stortingsrepresentantene fra hvert fylke og fra hver komitéfraksjon i Stortinget.

Arbeidsutvalget har i perioden behandlet en rekke saker av større og mindre karakter. Sakene har vært brakt opp enten på initiativ fra fagbevegelsen lokalt eller sentralt, fra våre stortingsrepresentanter eller fra utvalget selv. Sakene har variert sterkt i karakter og omfang, men en fellesnevner for alle har vært at det dreier seg om spørsmål som de fagorganiserte har sett seg tjent med å bringe fram på politisk plan. I enkelte tilfelle har utvalget kunnet bidra til å løse spørsmålene på en tilfredsstillende måte, mens det i andre tilfeller har bidratt til å knytte de riktige faglig/politiske kontakter, f. eks. mellom representanter for fagbevegelsen og de som har arbeidet med de enkelte saker i stortingskomitéer og/eller departementer.

Utvalget har også lagt vekt på å fungere som en informasjonskanal i faglig/politiske spørsmål, bl. a. overfor LO og dets fagblader, samt partiets «Tillitsmannen». Utvalget har i denne forbindelse også bistått ved en rekke besøk av fagorganiserte i Stortinget med påfølgende faglig/politisk «spørretime».

I tillegg til de mer uformelle og ordinære møtene kan nevnes at faglig/politisk utvalg høsten 1978 arrangerte en større konferanse i Folkets Hus i Oslo der temaet var de ulike problemer som har reist seg i forbindelse med de utenlandske selskapers virksomhet på norsk sokkel, herunder arbeidet med å sikre en større del av leveranser og arbeidsoppdrag for norsk industri.

Statsbudsjettet 1978

Det erklærte hovedmål for Regjeringens økonomiske opplegg for 1978 var å sikre fortsatt full sysselsetting. Opplegget hadde følgende hovedsiktemål:

1. Dempet vekst i innenlandsk etterspørsel, spesielt når det gjelder privatforbruket.
2. Fortsatt inntektspolitisk samarbeid for å dempe pris- og kostnadsøkingen, og sikre rimelige inntektsforbedringer for lavinntektsgrupper.
3. Et høyt nivå for industriinvesteringer for å høyne produktiviteten.
4. Fortsatt selektive næringspolitiske tiltak.
5. Fortsatt sterkt satsing på arbeidsmarkedstiltak med spesiell innsats overfor svake grupper.

Forslaget til statsbudsjett viste en utgiftssum på 63 milliarder kroner, 18,3 prosent stigning i forhold til 77-budsjettet. Utgiftssiden på trygdebudsjettet utgjorde vel 28 milliarder kroner, en økning på 17 prosent.

For stats- og trygdebudsjettene sett under ett ble det regnet med et underskudd på 8,6 milliarder kroner.

Statsbudsjettet inneholdt følgende skatteforslag:

- Endringer i progresjonsgrensen på 680 millioner kroner i forhold til 1977.
- Økning av kommunale klassefradrag med 500 kroner til 6500 kroner i klasse 1 og med 1000 kroner til 13 000 kroner i klasse 2.
- Økning av det skattefrie fradrag for formueskatt til kommunene fra 40 000 til 60 000 kroner.
- Økning i minstefradraget med 500 kroner.
- Fradraget i skatt for barn under 17 år økes med 200 kroner pr. barn.

Skatteforslagene innebar til sammen en skattereduksjon på 1565 millioner kroner i forhold til 1977-reglene.

For å skape rom for reduksjonene i de direkte skatter og dempe veksten i forbruket av visse varer, ble det foreslått å forhøye en rekke særavgifter. Dette gjaldt blant annet avgiftene på brennevin, øl, tobakk, importavgiften på biler og motorsykler, kilometeravgiften, bensinavgiften og omregistreringsavgiften for brukte biler. Videre ble en del takster på offentlige tjenester forhøyet. Dette gjaldt takstene på NSB, ferjer og bilruter, teletakstene, bladportoene og statskraftprisene på elektrisk kraft.

Til tross for at budsjettets utgiftsøkning ble holdt innenfor en moderat ramme, ble det foreslått økt innsats på en del områder. Dette gjaldt blant annet bevilgningene til voksenopplæring, utviklingshjelp, kulturformål, ungdomsarbeid og idrett, tiltak for energiøkonomisering, sterk øking i bevilgningene til trafikksikkerhets- og miljøtiltak, øking i statstilskuddet til barnehagedrift, støttetiltak til teko-industrien og øking i forsvarsbevilgningene, vesentlig på grunn av materialinvesteringer til F-16 og Kystvakten. Det ble videre foreslått vesentlig styrking av bemanningen i Justisdepartementet, Arbeidsdirektoratet og arbeidsmarkedsetaten, Oljedirektoratet og i Arbeidstilsynet i forbindelse med gjennomføringen av den nye arbeidsmiljøloven.

I et tillegg til statsbudsjettet la Regjeringen fram forslag om omfattende tiltak overfor norsk industri i forbindelse med valutakursendringene i august 1977. Denne industripakken inneholdt blant annet nedsettelse av investeringsavgiften for industri og bergverk til 9 prosent. Videre økninger i bevilgningene til Industrifondet og Utviklingsfondet. Også bevilgningen til eksportfremmende tiltak og til påbudte miljøinvesteringer ble økt. Det ble foreslått 50 millioner kroner til likviditetslån for industrien og videreføring av ordningen med rentestøtte for ekstraordinær lagerfinansiering. Til omstillinger i møbelindustrien ble det foreslått 5 millioner kroner. Til sammen

beløp forslagene i industripakken seg til 410 millioner kroner, i tillegg til 100 millioner som ble ydet høsten 1977.

I løpet av budsjettbehandlingen gjorde den økonomiske utvikling det klart at det var behov for ytterligere innstramningstiltak. Dette gjaldt spesielt behovet for å dempe veksten i det private forbruk og å redusere kostnadsstigningen. Ved salderingen la derfor Regjeringen fram forslag til nye økonomiske tiltak og varslet samtidig nye tiltak for å dempe veksten i privat forbruk i begynnelsen av 1978. De tiltak som ble foreslått ved budsjettsalderingen innebar blant annet heving av rentenivået og visse justeringer av rentepolitikken.

Fasit for budsjettbehandlingen i Stortinget ble at Regjeringen fikk vedtatt sitt økonomiske opplegg for 1978 med få og små endringer. Arbeiderpartiet søkte støtte i andre partier fra sak til sak og fikk det med ulike konstellasjoner i ulike saker. Begrunnet med at det var nødvendig å ta igjen et etterslep i forhold til Norsk Vegplan ble det med opposisjonens stemmer vedtatt å plusse på vegbudsjettet med 50 millioner kroner. Stortinget vedtok også å forlenge timetilskuddet til teko-industrien ut 1978.

Statsbudsjettet 1979

Regjeringens økonomiske opplegg for 1979 hadde som mål å sikre gjennomføringen av en pris- og inntektsstopp, minske underskottet på betalingsbalansen og samtidig trygge sysselsettingen gjennom styrking av næringslivets konkurransevne. Den økonomiske politikken innebar at innstrammingspolitikken ble ført videre.

Prisstoppen gjelder også offentlig virksomhet, og det ble derfor ikke foreslått endringer i takster og priser og heller ikke forbruker-subsidier.

Det ble forutsatt at minstepensjonistene skulle få en reell forbedring også i 1979. Til å finansiere dette, ble det foreslått en heving i medlemsavgiften til folketrygden. Det ble videre foreslått en øking i barnefradragene og skattefradragene.

Statsbudsjettet har en betydelig lavere vekst enn vanlig. Det offentlige forbruket øker bare svakt, de offentlige investeringene over statsbudsjettet går ned, og samlet er det også en svak nedgang målt i reelle størrelser i de offentlige utgiftene.

Nedgangen i statens investeringer er uttrykk for et ønske om å underbygge kampen mot inflasjon med demping også i den offentlige sektor. Selv innenfor dette stramme budsjettet ble det funnet plass til øking på enkelte punkter:

I helsesektoren ble det forutsatt en fortsatt utbygging. Det er regnet med 2000 flere plasser i sykehjem og sykehus og 2600 flere stillinger. Den primære helsetjeneste styrkes ved opprettelse av nye bedriftslegetjenester og gjennomføring av lov om bedriftshelsetjeneste.

Hjelpeordningene for hjemmet bygges ut.

Bevilgning til miljøvern øker sterkt. Det gjelder begrensning av forurensninger og tiltak mot oljeforurensning og oppsamling av bilvrak.

Bevilgning til forskning av nye energikilder økes.

Antallet elever i de videregående skoler økes med 4500 med særlig vekt på yrkesfaglige retninger. Bevilgningene til voksenopp-læring øker betydelig.

Industrifondet får økt sine bevilgninger, garantier og rentesubsidier av lån til effektivisering og utvikling i industrien økes, det samme gjelder støtte til forskning og utvikling.

Det ble lagt vekt på å styrke næringslivets finansiering ved at kredittloven ble endret slik at banker og forsikringsselskaper kan oppfylle en del av sin plasseringsplikt ved kjøp av aksjer.

Under behandlingen av budsjettet ble det foreslått justeringer i Regjeringens opplegg på et par punkter.

Det gjaldt for det første barnefradraget i skatt, som ble redusert mot tilsvarende øking i barnetrygden. Det gjaldt videre arealtilskuddet til boliger, som ble noe mindre redusert enn foreslått av Regjeringen, samtidig som at gjennomsnittslånet ble tilsvarende redusert.

Det gjaldt videre en øking av bevilgningen til sosiale formål i kommunene.

Ved voteringen kom Arbeiderpartiet i mindretall i et par mindre saker.

Ved salderingen foreslo Regjeringen en øking i statens tilskott til kommunene med 80 millioner kroner.

Regjeringen Nordlis virksomhet

Ved årsskiftet 1977/78 gikk forbruker- og administrasjonsminister Annemarie Lorentzen, samferdselsminister Ragnar Christiansen og kommunal- og arbeidsminister Leif Aune ut av Regjeringen. Samtidig ble Industridepartementet delt i et Olje- og energidepartement og et Industridepartement. Fra januar 1978 hadde regjeringen Nordli følgende sammensetning:

Odvar Nordli, statsminister.
Knut Frydenlund, utenriksminister.
Per Kleppe, finansminister.
Bjartmar Gjerde, olje- og energiminister.
Jens Evensen, havrettsminister.
Eivind Bolle, fiskeriminister.
Gro Harlem Brundtland, miljøvernminister.
Kjøl Egeland, kirke- og undervisningsminister.
Rolf Hansen, forsvarsminister.
Oskar Øksnes, landbruksminister.
Ruth Ryste, sosialminister.
Hallvard Bakke, handelsminister.
Arne Nilsen, kommunal- og arbeidsminister.
Olav Haukvik, industriminister.
Kirsten Myklevoll, forbruker- og administrasjonsminister.
Asbjørn Jordahl, samferdselsminister.

Havrettsminister Jens Evensen gikk ut av Regjeringen ved årsskiftet 1978/79.

Trontalen 1977

Da det nye Storting etter valget 1977 trådte sammen la Regjeringen fram en trontale, hvor den pekte på at den ville fortsette sitt arbeid med utgangspunkt i langtidsprogrammet og Arbeiderpartiets program. Regjeringen innbød alle grupper i Stortinget til et åpent, saklig samarbeid. Med de betydelige problemer i internasjonal økonomi og for enkelte næringsgrener i Norge, så Regjeringen det som en hovedoppgave å trygge arbeidsplassene. Regjeringen la særlig vekt på:

Internasjonal solidaritet,
arbeid for alle,

trygghet og gode levekår,
større solidaritet og likeverd,
styrking av familie og lokalsamfunn,
bedre arbeidsmiljø,
forsvarlig forvaltning av naturressurser og miljø,
frihet, demokrati og rettsikkerhet.

Regjeringen meddelte at den vil føre en norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk videre etter de samme hovedlinjer som hittil, hvor en særlig ville bidra til å styrke arbeidet i De Forente Nasjoner. Samarbeidet i NATO vil fortsatt være hjørnesteinen i Norges sikkerhetspolitikk, samtidig som en ville arbeide for fortsatt avspenning, rustningskontroll og nedrustning. Regjeringen la vekt på å utvikle forbindelsene med landene i Vest-Europa og Nord-Amerika og utvikle forbindelsene med Sovjetunionen og de andre øst-europeiske land. Det ble pekt på at en ville arbeide for de folk som ennå må kjempe for sin uavhengighet. Samarbeidet med utviklingslandene ville bli styrket.

I vårt eget land la Regjeringen særlig vekt på å sikre den fulle sysselsettingen. Det ble uttalt at det fortsatt vil være nødvendig med selektive hjelpetiltak overfor bransjer og enkeltbedrifter for å sikre sysselsettingen. Regjeringen vil fortsette arbeidet for å skape et enklere og mer rettferdig skattesystem. En aktiv distriktpolitikk vil bli ført. Gjennomføringen av inntektsmålsettingen i jordbruket vil bli fulgt opp i samsvar med Stortingets vedtak 1. desember 1975 med særlig vekt på å heve inntektene til de jordbrukere som har den svakeste økonomi. Ved gjennomføringen av langtidsplanen for fiskerinæringen og fiskeriatvaten ville Regjeringen medvirke til å sikre fiskerne og de ansatte i fiskeriindustrien rimelige inntekter og mest mulig stabil sysselsetting. Regjeringen så det som en viktig oppgave å få redusert antallet uønskede svangerskap og svangerskapsavbrudd. Som et ledd i dette arbeidet vil undervisning om samlivsspørsmål og prevensjon bli styrket i skolen og gjennom helsevesenet. Kvinner som får spesielle problemer i forbindelse med sitt svangerskap, må sikres nødvendig veiledning. Når en kvinne ser svangerskapsavbrudd som den eneste utvei, må hun selv ha adgang til å treffe den endelige beslutning i de 12 første ukene av svangerskapet.

Regjeringen la vekt på å sikre en langsiktig og forsvarlig forvaltning av naturressurser og miljø. Det ble pekt på at Regjeringen ville slutføre de gjenstående forhandlinger om avtaler og ordninger for Norges økonomiske sone og kontinentalsokkelen. Regjeringen ville legge fram for Stortinget en melding om energiøkonomisering sammen med en oversikt over den samlede balanse i elektrisitetsforsyningen. Regjeringen ville i 1978 legge fram forslag om nasjo-

nalpark på Hardangervidda. Det ble varslet at en stortingsmelding om kriminalpolitikk ville bli fremmet.

Trontalen 1978

Den 2. oktober 1978 la Regjeringen fram sin trontale. Regjeringen uttalte at den fortsatt ser som en hovedoppgave å trygge sysselsettingen i Norge. De svake økonomiske utsiktene internasjonalt gjør dette til en vanskeligere oppgave enn tidligere. Som et ledd i arbeidet med å trygge sysselsettingen går Regjeringen inn for ekstraordinære tiltak for en varig og vesentlig demping av priser og kostnader. Det må legges stor vekt på å øke eksporten og begrense importen. Det private forbruk må ikke økes, og veksten i det offentlige forbruk må dempes. Norges utenriks- og sikkerhetspolitiske hovedlinjer ligger fast. Norge vil delta aktivt i arbeidet mot rasediskriminering. Det internasjonale vern om menneskerettighetene må styrkes. Regjeringen vil være aktivt med i arbeidet for en ny økonomisk verdensordning. Stortingsmeldingen om inntektsfordeling og skattepolitikk vil bli fulgt opp med forslag om større endringer i personbeskatningen. Det vil fortsatt være nødvendig med støttetiltak for norsk industri, men det må gjennomføres en nedtrapping av de spesielle ordningene til fordel for mer generelle tiltak. Regjeringen har inngått en prinsippavtale med AB Volvo om norsk overtakelse av 40 prosent av eierinteressene i Volvo. Det er utarbeidet en beredskapsplan som sammen med ordinære sysselsettingstiltak kan omfatte inntil 25 000 personer. Regjeringen vil legge grunnlaget for at petroleumsvirksomheten kan holdes på et mest mulig stabilt nivå på lengre sikt. Spørsmålet om bedring av pensjonistenes levekår vil bli lagt fram for Stortinget. Regjeringen vil i det internasjonale barneåret 1979 vie særlig oppmerksomhet til barns og unges oppvekstkår. Regjeringen vil legge fram en melding om ny langtidsplan for Forsvaret, het det bl. a. i trontalen i 1978.

Budsjettene for 1978

Forslagene til statsbudsjett 1978 viste en utgiftsstigning på 16,9 prosent i forhold til budsjettet for 1977. Regnet i faste priser viste utgiftene til varer og tjenester en økning på $4\frac{3}{4}$ prosent fra året før. De samlede statsutgifter — driftsutgifter, utgifter til nybygg, anlegg m. m. og overføringer ble foreslått ført opp med 63 393 mill. kroner.

De samlede inntekter over statsbudsjettet 1978 ble anslått til 55 062 mill. kroner. Dette var 15,1 prosent mer enn det budsjetterte anslag for 1977. De samlede lettelser i de direkte skatter utgjorde brutto 1565 mill. kroner på årsbasis. Den overveiende del av inntektene til staten, ca. 85 prosent, kommer gjennom skatter og avgif-

ter. Anslaget for 1978 ligger om lag 6000 mill. kroner eller 14,5 prosent over anslaget for året tidligere.

Trygdebudsjettets samlede utgifter ble ført opp med 28 441 mill. kroner for 1978. Dette var en stigning på 17 prosent i forhold til 1977. Som følge av den økonomiske utvikling nasjonalt og internasjonalt etter at Regjeringen la fram sitt forslag til statsbudsjett og nasjonalbudsjett fant Regjeringen grunn til å fremme forslag om ytterligere tilstrammingsiltak i forbindelse med forslag til saldering av budsjettene. I denne forbindelse ble det innført en generell heving av rentenivået og justering av rentepolitikken.

Sett i forhold til forslag til statsbudsjett for 1978 innebar salderingsopplegget en reduksjon av underskottet før lånetransaksjoner på ca. 1 milliard kroner.

Budsjettene for 1979

Forslaget til *statsbudsjett* for 1979 viste en utgiftsstigning fra 73 100 mill. kroner i det vedtatte budsjett for 1978 til 78 118 mill. kroner i 1979. Ser en bort fra lånetransaksjoner var utgiftsstigningen 1,6 prosent. Regnet i faste priser var stigningen i utgiftene til varer og tjenester på 0,5 prosent i 1979 sammenliknet med 1978. Dempingen av veksten i de samlede utgifter innebar at veksten i utgiftene under de fleste programområder var moderat. Utgiftene til overføringer utgjør ca. 65 prosent av de samlede utgifter over statsbudsjettet. Det skattepolitiske opplegg for 1979 innebar en samlet skattereduksjon på om lag 650 mill. kroner sammenliknet med uendrede skatteregler.

På grunn av innføringen av pris- og inntektsstopp fra høsten 1978 ble det ikke foreslått endringer i indirekte skatter, avgifter eller i prisene på de ulike tjenester fra de statlige forretningsbedrifter.

For å kunne oppnå en viss omfordeling til fordel for barnefamilie og de laveste inntektsgruppene ble det foreslått en økning i barnefradrag og klassefradrag.

Inntekter over stastbudsjettet i 1979 ble anslått 61 753 mill. kroner. Dette var 6498 mill. kroner, eller 11,8 prosent, mer enn budsjettert anslag for 1978. Anslaget for skatter og avgifter for 1979 lå 5801 mill. kroner, eller 12,6 prosent, over anslaget for 1978. Posten overskudd før lånetransaksjoner er ført opp med underskudd på 6305 mill. kroner i 1979 — en reduksjon på 26,4 prosent fra 1978.

Samlede utgifter under *trygdebudsjettet* for 1979 ble foreslått ført opp med 32 726 mill. kroner, eller 3350 mill. kroner mer enn for 1978. Dette var en stigning på 11,4 prosent. Det ble ikke foretatt vesentlige endringer av forslagene til stats- og trygdebudsjett under behandlingen i Stortinget.

Økonomisk politikk

I januar 1978 ble det gjennomført betydelige innstramminger i kredittpolitikken, dels ved avtaler som begrenset bankenes lån til konsumformål, dels ved innstramming i avbetalingsreglene, og dels ved begrensninger i utlånsveksten for Kommunalbanken og finansieringsselskapene. De kredittpolitiske innstramminger ble senere fulgt opp med reduserte rammer både for private og statlige banker.

I februar ble den norske krone nedskrevet med 8 prosent innenfor det europeiske valutasamarbeid.

En samlet økonomisk-politisk strategi for 1978—79 ble presentert i en Tilleggsmelding til Langtidsprogrammet i april. Hovedoppgaven er å opprettholde full sysselsetting kombinert med redusert underskudd i utenriksøkonomien.

Regjeringen var innstilt på å medvirke i et kombinert inntektsoppgjør bl. a. med sikte på dempet kostnadsvekst. Da dette ikke viste seg mulig, ble oppgjøret løst ved tvungen lønnsnemnd, og Regjeringen foreslo en pakke bestående av

- Økt barnefradrag og grunnbeløp i folkepensjonen.
- Gjennomføring av full lønn under sykdom fra første dag fra 1. juli som tidligere vedtatt, men med noe redusert belastning for arbeidsgiverne (10 dager mot 14 dagers arbeidsgiverperiode).
- Ytterligere reduksjon i investeringsavgiften. Mens den i 1977 var på 13 prosent ble den etter 1. september 1978 5 prosent på avskrivbare investeringer i industri og bergverk. På årsbasis er dette en lette for industrien på 600 mill. kroner.
- Bevilgningene til Industrifondet, Utviklingsfondet og Omstillingsfondet er økt. Garantier og rentestøtte for effektiviseringslån. Omfattende nyskappingsplan i samarbeid med NTNF.
- Økt og utvidet el.avgift.
- Høyere medlemsavgift til folketrygden og bidrag fra kommunene til folketrygden.

Med virkning fra 12. september ble innført en full pris- og inntektsstopp. I tre-måneders-perioden fra september til desember var prisstigningen bare 0,3 prosent eller 0,1 prosent pr. måned. Pris- og inntektsstoppen har generelt sett fått bred oppslutning.

Med den uklarhet som forelå omkring utviklingen i det europeiske valutasamarbeid, fant Regjeringen i desember at kronen inntil videre bør holdes stabil i forhold til en kurv av valutaer fra våre viktigste handelspartnere.

Det økonomiske opplegg for 1979 ble vedtatt stort sett i samsvar med Regjeringens framlegg i oktober og følger opp pris- og inntektsstoppen gjennom et stramt opplegg for privat og offentlig

forbruk. Sysselsettingen sikres gjennom en omfattende beredskapsplan.

Underskuddet i utenriksøkonomien er redusert fra over 26 milliarder kroner i 1977 til under 12 milliarder kroner i 1978. Arbeidsledigheten ble holdt nede på om lag 20 000 eller om lag 1,2 prosent i gjennomsnitt for 1978, eller om lag som i 1975 og 1976, men med mindre press på arbeidsmarkedet enn i 1977.

Skatte- og avgiftsspørsmål

Det er lagt fram stortingsmeldinger om bedriftsbeskatningen og om tiltak mot skatteunndragelser. Disse er til behandling i Stortinget. Det er lagt fram proposisjon om en ny og mer moderne likningslov. Det er gjennomført en del mindre endringer i skatte-reglene for øvrig.

Andre spørsmål

Det er fremmet forslag til endringer i kredittlovgivning som letter bankenes muligheter til å bidra til finansiering av egenkapital i industrien. Mulighetene for eksportkreditt er forbedret.

Utenrikssaker

Det er inngått en rekke avtaler som er ratifisert når det gjelder tiltak i utviklingsland. Bl. a. har en på nordisk basis gått inn i et landbruksprogram i Mosambiq. Det er også inngått avtale mellom Norge og Vietnam om bistand til oljeopplæringscenter og oljeopplæringsprogram. Videre er det inngått avtale med Vietnam om norsk bistand til et fiskerisenter og til et skipsverft, og dessuten til fiskeindustrien i Vietnam. Det er også inngått avtaler på annen måte for å fremme samarbeidet med utviklingslandene.

Situasjonen i nord-områdene har vært sterkt framme i bildet de siste par år. Sommeren 1978 var det en del episoder med sovjetiske skip som oppholdt seg i norske farvann. Bare noen få av disse tilfellene kan regnes som overtredelse av vanlige regler om gjennomfart. På høsten 1978 styrtet et sovjetisk militærfly på Hopen. En sivil havarikommisjon ble oppnevnt og ferdskriveren fra flyet ble funnet. Sovjetrusserne forlangte å få utlevert ferdskriveren, men havarikommisjonen beholdt den. Etter at ferdskriveren var avspilt, ble den levert tilbake til Sovjetsamveldet. Det var også et par episoder når det gjelder fisket i Barentshavet som skapte en del problemer. Alle disse hendelsene ble imidlertid løst. Fra norsk side tilstreber Regjeringen full kontroll og styring med virksomheten og en ønsker å opprettholde et godt naboforhold til Sovjetunionen.

Norge tok imot vel 500 flyktninger fra forskjellige deler av verden i 1978. Om lag 380 av disse var såkalte båt-flyktninger fra Vietnam.

Norge har tatt det standpunkt at alle båt-flyktninger som blir tatt opp av norske skip skal få komme til Norge, hvis de ikke blir godtatt i et annet land.

Regjeringen tilbød i april 1978 å være vert for en europeisk «trepartskonferanse» om økonomisk politikk og sysselsetting, i regi av Europarådet. Europarådet vedtok å holde en slik konferanse i april 1979. På grunn av enkelte medlemslands holdning og utilstrekkelige støtte fra andre internasjonale organisasjoner er konferansen utsatt på ubestemt tid.

Representanter for Regjeringen har deltatt på internasjonale møter av forskjellig slag om forholdene i Sør-Afrika og om en ny økonomisk verdensordning. Etter et møte på Jamaica i desember 1978 fikk Norge i oppdrag å forberede et dokument om de økonomiske samarbeidsforhold mellom utviklingsland og industriland.

Norge ble medlem av Sikkerhetsrådet fra 1. januar 1979.

Forsvaret

Kystvakten ble opprettet fra 1. januar 1977 og inngår i Forsvarets organisasjon som en videre utbygging av det sjømilitære fiskerioppsyn. Det er opprettet et eget kontaktutvalg med Sortland kommune i forbindelse med etableringen av hovedstasjon for kystvakteskadronen i Nord-Norge.

Forsvarskommisjonen av 1974 leverte sin innstilling i 1978. Kommisjonens innstilling har dannet grunnlaget for Forsvarsdepartementets arbeid med de neste langtidsplaner for Forsvaret. Innstillingen har vært ute til høring hos et stort antall institusjoner og vil bli lagt til grunn for langtidsprogrammet for bevilgningene til Forsvaret.

I 1978 gikk Norge inn i FNs vakstyrke i Libanon — UNIFIL. Ca. 1000 nordmenn deltar i styrken. To kontingenter har tjenestegjort i Libanon i 1978.

Det er lagt fram en stortingsmelding om norsk deltakelse i NATOs luftbårne kontroll- og varslingsstyrke (NATO AIRBORNE EARLY WARNING — NAEW).

Det er undertegnet en rammeavtale med USA om samarbeid i materiellsektoren. En liknende avtale er under forhandling med Forbundsrepublikken.

NATO-samarbeidet er aktivt og Norge deltar bl. a. i opplegget for og oppfølging av langtidsprogrammet innen NATO. Arbeidet med forsterkninger fra USA, Canada og Storbritannia i nødssituasjon har vært intensivt. Det er redegjort for hovedtrekkene i det sikkerhetspolitiske innledningskapitel til St.prp. nr. 1.

I 1977 ble de hemmelige deler av avtalen og stortingsdebatten om installering av Loran C-systemet kjent. Det førte til en debatt om taushetsplikt og om graderte dokumenter. Regjeringen har senere

oppnevnt et utvalg som skal vurdere spørsmålet om nedgradering av dokumenter.

I 1978 ble det debatt om spesielle beredskapsordninger og våpenlagring.

Spørsmålet om gjennomføringen av Arbeidsmiljøloven i Forsvaret er utredet av en komité. Gjennomføringen vil bli gjort bl. a. etter forhandlinger med de forskjellige organisasjoner.

Retningslinjer for politisk aktivitetstilbud i Forsvaret som har vært diskutert i flere år ble lagt fram i en stortingsmelding nr. 71 (1977—78). Både organisasjonsendringer i Forsvaret og rasjonaliseringsvirksomheten er tatt opp og lagt fram for Stortinget.

Eksportframstøt

Det ble i 1978 foretatt en omfordeling av arbeidsoppgavene mellom Regjeringens kontorer, slik at Handelsdepartementet fikk utbygd sin avdeling som skal arbeide med fremme av eksport. Det er også lagt fram St.prp. om endring av Stortingets vedtak om statsgaranti for særlige vilkår ved eksport til utviklingsland og statsgaranti ved investeringer i utviklingsland. Det ble foretatt en bevilgning av 32 mill. kroner til gjennomføring av ekstraordinære eksporttiltak i 1978.

Olje, energi og industri

I forbindelse med en endring i Regjeringens sammensetning i januar 1977 ble olje- og energisakene skilt ut fra Industridepartementet. I 1978 har dette departementet lagt fram melding om Statoils virksomhet og planer. En rekke store kontrakter om utbyggingen av Staffjordfeltet ble undertegnet i 1978. Det nye distribusjonsselskapet Norsk Olje A/S trengte en form for ny aksjekapital. Det ble lagt fram en proposisjon om dette, men Stortinget ønsket en annen form for kapitaltilskudd. Departementet har lagt fram proposisjon om tildeling av 16 nye blokker i Nordsjøen som ble behandlet i Stortinget våren 1978. Høsten 1978 begynte departementet behandlingen av utdeling i den fjerde konsesjonsrunde. De nye blokkene vil bli tildelt våren 1979. Ansvar for sikkerhet i oljevirksomheten ble i 1978 overført til Kommunaldepartementet.

Olje- og energidepartementet har lagt fram proposisjon om utbygging av Orkla/Grana. Saken ble fremmet i 1977 og behandlet i Stortinget våren 1978. Proposisjonen om utbyggingen om Alta-vassdraget ble avgjort av Stortinget 1978. Det er også lagt fram proposisjon om utbygging av Sildvikvassdraget.

Energiøkonomisering, som det har vært arbeidet med lenge, ble lagt fram for Stortinget i form av melding i 1978.

Den vanskelige konjunktursituasjon har preget industripolitikken i 1978. Det har tildels vært opprettholdt endel selektive støttetiltak (likviditetslån, driftsstøtte til visse bransjer, delvis refusjon av ar-

beidsgiveravgift m. v.). Dessuten har det vært nødvendig med særskilte støttetiltak til endel enkeltbedrifter.

I løpet av året har det imidlertid skjedd en gradvis omlegging av politikken, slik at en i større grad tar sikte på å nytte mer generelle virkemidler og tiltak av mer langsiktig karakter for å bedre norsk industris konkurransevne.

I følge en oversikt i Nasjonalbudsjettet for 1979 vil således bevilgningene til mer kortsiktige industritiltak bli redusert med 4—500 millioner kroner i 1979.

I en langsiktig politikk er det spesielt viktig å holde et høyt nivå på industriinvesteringene. Dette er bakgrunnen for at investeringsavgiften på industriens aktiverbare investeringer i to etapper har blitt redusert fra 13 til 5 prosent i 1978. For å støtte opp under de løpende investeringer til rasjonalisering og effektivisering ble det i 1978 introdusert en ny låne- og garantiordning til disse formål administrert av Industrifondet.

Forskning og utvikling er et annet viktig element i en langsiktig industripolitikk. I 1978 ble det derfor startet opp et spesielt utviklingsprogram i regi av NTNf og Utviklingsfondet; den såkalte nyskappingsplanen. Planen tar bl. a. sikte på å støtte prosjekter som kan gi resultater på relativt kort sikt.

Med sikte på å bedre de små og mellomstore bedrifters situasjon er service- og veiledningstjenesten styrket i 1978. Dette har skjedd både gjennom en videre utbygging av STI og ved oppstartingen av en oppsøkende informasjons- og kontaktformidlings-(INKO)-tjeneste.

Regjeringen la fram en stortingsproposisjon om tiltak for norsk skipsbyggingsindustri (St.prp. nr. 163 for 1977—78). Innstillingen fra Skipsbyggingsutvalget (Ulveseth-utvalget) som ble avgitt i januar 1977 lå til grunn for utarbeidelse av proposisjonen. Proposisjonen ga en vurdering av skipsbyggingsindustrien og konstaterte at manglende ordretilgang i fremtiden ville innebære en vesentlig reduksjon av nybyggingskapasiteten. Proposisjonen kom med forslag om tiltak for omstilling til annen virksomhet enn skipsbygging samt støttetiltak for inngåelse av nye kontrakter for bygging av skip.

Regjeringen la i desember 1978 fram en proposisjon om samarbeidet mellom Norge og Sverige på industri- og energiområdet. Det er inngått et større avtalekompleks hvor det viktigste element er omdanning av Volvo til et norsk-svensk selskap. Videre er det inngått en avtale om langsiktige leveranser av olje til Sverige og en annen avtale om norsk-svensk handel med skogsvirke.

Samarbeidsavtalen mellom Sverige og Norge og Volvo-avtalen

Den 22. mai 1978 ble prinsippavtalen mellom AB Volvo og Den norske regjering gjort kjent. Forut for denne hadde det foregått forhandlinger med representanter fra Regjeringen og Volvo om en

omorganisering av AB Volvo til et norsk-svensk selskap, hvor Norge ved privat og offentlig kapital skulle overta 40 prosent av det nye selskapet.

Forhandlinger ble ført videre mellom Volvo og Den norske regjering og mellom Den norske regjering og Den svenske regjering. Den 8. desember 1978 ble det undertegnet et avtalekompleks som ble betegnet som et gjennombrudd for norsk-svensk samarbeid og som kan lede til utvidet nordisk samarbeid.

Avtalen mellom den svenske og norske regjering er en prinsippavtale om samarbeid på industri- og energiområdet.

Avtalekomplekset består av:

«Avtale mellom regjeringene i Norge og Sverige om samarbeid på industri- og energiområdene med tre protokoller, nemlig protokoll I om gjennomføring av Volvo-avtalen, protokoll II om langsiktige leveranser av råolje og oljeprodukter og protokoll III om norsk/svensk handel med virke (rundvirke, celluloseflis og skur-tømmer).

Avtale mellom den norske stat og AB Volvo (Volvo-avtalen) med dertil hørende avtalebilag, bl. a. om Volvos aktivitet i Norge i den første 5-årsperiode, og konsortialavtale som skal gjelde mellom eierselskapene Svenska AB Volvo og Norsk Volvo A/S.»

Avtalekomplekset skal godkjennes av generalforsamlingen i Volvo og henholdsvis det norske Storting og den svenske Riksdagen før det blir satt i verk.

Beredskapsplan for sysselseting

Sammen med det ordinære budsjett for 1979 ble det lagt fram en beredskapsplan for arbeidsmarkedstiltak i 1979.

Beredskapsplanen har to formål:

1. Hjelpem dem som kommer i vansker som følge av de omstillinger i næringslivet som synes nødvendige for å kunne opprettholde sysselsettingen på lengre sikt.
2. Hjelpem de grupper som tradisjonelt har de største vansker på arbeidsmarkedet.

Beredskapsplanen har til rådighet 450 mill. kroner og innebærer såvel en opptrapping av eksisterende tiltak som innføring av nye tiltak.

Miljøvern

I april 1977 skjedde den første ukontrollerte utblåsning i Nordsjøen. Det var fra Bravo-feltet. Etter en snau uke ble utblåsningen stoppet. En undersøkelseskommisjon ble satt ned, og rapporten fra dette utvalget ble behandlet i Stortinget høsten 1978.

I desember 1978 la Regjeringen fram en St.meld. om opprettelse av en stor nasjonalpark på Hardangervidda. I forslaget inngår at vassdragene Veig og Dagali blir fredet. Stortingsmeldingen om Hardangervidda vil komme opp i Stortinget i 1979. Regjeringen har også lagt fram en melding om gjennomføring av landsplanen for bruken av vannressursene. Det er også lagt fram forslag om bevilgninger til arbeidet med registrering av verneverdier i 10 års vernede vassdrag.

En St.prp. om iverksettelse av oppsamlingssystem for bilvrak er fremmet og vedtatt. Innsamlingen av bilvrak startet i 1978. Det er lagt fram forslag om endringer i lakseloven, en sak som har vært meget omdiskutert. En rekke utvalg har i 1978 lagt fram innstillinger som vil bli behandlet i Regjeringen. Det gjelder bl. a. utredning fra ressursutvalget for Finnmarksvidda, utredning om forurensning fra skip og utredning fra båtlivetvalget.

Det er i alt opprettet 111 naturreservater og 8 landskapsvern-områder som til sammen dekker 88 km².

Samferdselsaker

I 1977—78 er det lagt stor vekt på forskjellige saker når det gjelder trafikk-sikkerhet. Det er lagt fram St.meld. om erfaringer ved bilbeltepåbudet og det er varslet at det muligens vil bli innført påbud fra høsten 1979.

Fart og fartsgrenser ble omhandlet i en St.meld. likeledes ble det lagt fram egen melding om trafikk og bymiljø.

Videre har det vært fremmet kgl. res. om endring av trafikk-reglene.

En St.meld. om den framtidige utbygging og utvikling av hurtig-ruta mellom Bergen og Kirkenes ble lagt fram i 1978.

Det er også foreslått endringer i loven om samferdsel når det gjelder lovmessig hjemmel for delegering av myndighet til politiske organer på fylkesplanet og om materielle endringer i flere av lovens paragrafer, vesentlig på området godstransport med motorvogn utenfor rute.

Utdanning, kulturpolitikk

I de to siste år er det lagt fram en del stortingsmeldinger om utdanning i forskjellige sektorer som bl. a. maritim utdanning og utdanning for fiskeflåten personell. Det er arbeidet med sikkerhetsopplæring av personell på faste installasjoner på den norske del av kontinentalsokkelen og fagopplæring for elektrodriftspersonell på faste produksjonsanlegg på den norske del av kontinentalsokkelen.

Den videregående opplæring fikk forskrifter og regler gitt i medhold av lov av 21. juni 1974. Lærersituasjonen i Nord-Norge var gjenstand for undersøkelse fra en gruppe fra Tromsø Universitet.

Det er lagt fram et åtte-punkts program for å bedre lærersituasjonen i Nord-Norge. På grunnlag av prinsipielle synspunkter i en St.meld. fra 1975—76 er det i 1978 inngått en avtale om regler om forhandlinger mellom staten og 27 kunstnerorganisasjoner. Det er ført forhandlinger med ulike organisasjoner om avtaler for vederlag for bruk av kunstnernes verk. Avtaler er inngått om utstillingsvederlag for framvisning av billedkunst, kunsthåndverk og fotografisk kunst som er kunstnernes eie, om vederlag for mangfoldiggjøring av litterære tekster til bruk ved offentlige eksamener i skoleverket, om vederlag for framføring av musikkverk ved gudstjenester og musikkandakter, og om vederlag for statens bruk av kortfilm. Nytt voksenopplæringsråd er oppnevnt fra 1. september 1978. Norsk Fjernundervisning er nå etablert og vil komme i virksomhet fra 1979.

Forbrukersaker

I 1977 var prisstigningen 9,2 prosent. I 1978 satte Regjeringen inn mange tiltak for å dempe prisstigningen. Prisstopp ble iverksatt ved forskrifter av 17. februar 1978 etter devalueringen av den norske krone. Prisstoppet fortsatte ved nye forskrifter av 23. juni 1978, som igjen ble avløst av nye forskrifter om prisstopp av 15. september 1978 i forbindelse med inntektsstoppen. Samme dato ble det innført inntektsstopp.

Det er lagt fram St.meld. om forbrukerpolitikken. Den ble debattert i Stortinget i mai 1978, og arbeidet med oppfølgingen startet høsten 1978.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet nedsatte i september 1978 utvalget til å vurdere tiltak for å forenkle skjemaer og standardbrev brukt i offentlig forvaltning. Utvalget regner med å avslutte sitt arbeid i løpet av 1979.

Lov om likestilling mellom kjønnene ble fremmet av Regjeringen i juni 1977 og behandlet i Stortinget i mai 1978. Loven ble sanksjonert 9. juni 1978.

Boligsaker

Regjeringen har foreslått endringer i boliglovgivningen med sikte på vern om boligmarkedet. Det gjelder bl. a. lov om boligformidling, lov om endringer i lov om husleie, lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder. Det er også fremmet lov om forbud mot etablering av eierleiligheter. I 1978 ble det foretatt en del salg av leiligheter i borettslag som i virkeligheten medførte oppløsning av borettslag. Av denne grunn ble det gjennomført endringer i loven om borettslag høsten 1978. Disse endringene forbyr salg av lagets boliger uten departementets godkjenning. Fra 1. januar 1978 ble finansierings- og støtteordningene for boliger for funksjonshemmede lagt om med

større belåning fra Husbanken (mot tidligere Rikstrygdeverket) og nedsatt rentebelastning.

Den lokale forvaltning

Det er lagt fram St.meld. om den lokale statsforvaltningen. Meldingen behandler bl. a. fylkesmannens framtidige oppgaver og spørsmålet om samordning av statsoppgaver på fylkesnivå.

Tilskott til skatteutjæmningsmidler og utlikning av fylkesskatt og kommunal inntektsskatt for 1979 ble lagt fram i en St.prp. For budsjettåret 1979 ble det fordelt 2700 mill. kroner på kommuner og fylkeskommuner som skatteutjæmningstilskott. Spørsmålet om regional fordeling av statlige arbeidsplasser ble lagt fram i en egen St.meld. 1977—78. Meldingen behandler nødvendigheten av å ta i bruk lokalisering av statlige arbeidsplasser i regionalpolitikken, herunder utflytting av statsinstitusjoner fra Oslo.

Sosiale saker

I juni 1978 ble viktige endringer i lov om svangerskapsavbrudd vedtatt. Senere har departementet utarbeidet forslag til forskrifter. Regjeringen har også lagt fram forslag om svangerskapsforebyggende tiltak og hjelpetiltak for vanskeligstilte gravide.

Forslaget om midlertidig lov om adgang til regulering av legetjenester ble fremmet for Stortinget 9. desember 1978. Den er blitt kalt etableringsloven for legetjenester. Når det gjelder det psykiske helsevern er det laget nye forskrifter om psykisk helsevern uten den sykes samtykke. Det er også laget forskrifter om ansvarsforhold i institusjoner innen psykisk helsevern.

Sosialdepartementet la i oktober 1978 fram et lovframlegg der det foreslås at det økonomiske hovedansvaret for barne- og ungdomshjemmene samt mødreheimmene overføres fra kommunene til fylkeskommunene fra 1. januar 1980. Et utvalg oppnevnt av Sosialdepartementet avga i august 1976 en innstilling om adopsjon og adopsjonsformidling. På grunnlag av forslagene i utvalgets innstilling ble Rådet for internasjonale adopsjoner opprettet i mai 1978.

Sosialadministrasjonen i kommunene har i løpet av de to siste årene gjennomgått en vesentlig opprustning. Det er i løpet av disse to årene opprettet om lag 600 nye stillinger ved sosialkontorene. I tillegg til økt bemanning har mange kommuner fått bedret sitt sosiale tilbud til befolkningen ved bruk av tilskottene til nye styrkingstiltak. Sosialdepartementet har i 1978 bevilget 300 000 kroner til forsøksdrift ved krisesentre for mishandlede og voldtatte kvinner i Oslo.

Gjennomføring av tiltak spesielt for eldre er blitt høyt prioritert. I tillegg til øking av minstepensjonene i folketrygden er det gjennomført en del spesielle tiltak for de vanskeligst stilte. Det dreier seg om tilskott til telefon, tilskott til reduksjon av boutgifter og

rammetilskott til utbygging av den kommunale eldreomsorg. Grunnbeløpet etter lov om folketrygd er økt fra 14 400 kroner til 14 700 kroner med virkning fra 1. juli 1978 og ytterligere til 15 200 kroner fra 1. januar 1979. Særtillegget til ytelser fra folketrygden er med virkning fra 1. januar 1979 vedtatt forhøyet for en pensjonist som har ektefelle med pensjon fra folketrygden, og til 40 prosent (fra 36 prosent) for pensjonist som ikke har ektefelle med pensjon fra folketrygden.

I desember 1978 ble det oppnevnt et utvalg som bl. a. skal utrede spørsmålet om gjennomføring av ordninger med kombinasjon arbeid/trygd. Et utvalg til å utrede endringer i lovgivningen om forsikringsvirksomhet bl. a. med sikte på bedret samfunnsmessig tilsyn med denne virksomhet ble oppnevnt i desember 1978. I april 1978 ble det nedsatt et offentlig utvalg til å utrede og fremme forslag om finansieringsordninger og ansvarsfordeling for sosialtjenesten og helsetjenesten utenfor institusjoner.

Rettsvern og lovsaker

St. meld. om kriminalpolitikken ble lagt fram for Stortinget våren 1978 og vil trolig bli behandlet i Stortinget i løpet av våren 1979. Det er opprettet et landsregister for rettigheter i løsøre, en St. meld. om velferd for sivile tjenestepliktige er lagt fram og en om opprettelse av forskole for sivile tjenestepliktige. Et lovforslag om fordeling av fordringer og et om pantelov er fremmet. Dessuten er det lagt fram forslag om endringer i lov om sjøfarten og i visse andre lover (privatrettslige regler for borefartøyer). Lovforslag om endringer i straffeloven er fremmet. Dessuten er det lagt fram forslag om lov om forlenget gyldighet av midlertidig lov om adgang til telefonkontroll ved etterforsikring av overtredelse av narkotikalovgivningen.

Fiskeriene

Det er de siste par år ført forhandlinger med Sovjet, med EF-land og andre om fiskerikvoter på bakgrunn av de vanskelige ressursforholdene og som følge av de forskjellige økonomiske soner som er innført. Gråsone-avtalen med Sovjet trådte i kraft fra 1. juli 1977 og ble forlenget i 1978.

Det er fremmet proposisjon om støttetiltak i fiskerinæringen i 1978 og om støttetiltak i tørrfisknæringen og disponering av statens tørrfisk. Videre er det fremmet forslag om statlig garanti for eksport av ryggbensei til Zaire. Fiskeridepartementet har også lagt fram Ot. prp. om regulering av deltakelse i fiske. Det vesentlige innhold i denne proposisjon er at det vil bli adgang til å se kvotereguleringer av de enkelte bestander i sammenheng. Ved fastsettelse av et fartøys kvote kan det tas hensyn til tildelt kvote på annen bestand. Videre

har Fiskeridepartementet i 1978 utarbeidet forskrifter for adgang til å utstede ringnottillatelser, forskrifter for adgang til å utstede tillatelse til å drive fiske med trål og til å drive trålfiske etter reker. Det er i 1978 nedsatt et utvalg til å utrede konsesjonsordningene i fisket.

Landbruket

Departementet la fram Ot. prp. om midlertidig lov om regulering av kjøp og bruk av hogstmaskiner i april 1978. En St. meld. om fagopplæring i skogbruket ble lagt fram for Stortinget i august 1978. Landbruksdepartementet har også arbeidet med bille- og tørkeskadene i skogene på Østlandet og Sørlandet. Et arbeidsutvalg har fremmet innstilling om dette.

Omsetningen på potetmarkedet var mye diskutert i forbindelse med en uvanlig stor avling av poteter i 1978. Det ble satt inn 20 mill. kroner for å regulere potetmarkedet. «Potetutvalget» (Bratberg-komitéen) la i februar 1978 fram forslag til hvordan potetomsetningen her i landet skulle organiseres. Innstillingen har vært ute til høring.

Praktiseringen av jord- og konsesjonslovgivningen er blitt gjenstand for ta St. meld. er og er blitt debattert i Stortinget. Innstillingen om levekår i landbruket ble avgitt i løpet av 1978.

I forbindelse med inntektsoppgjøret 1978 gikk spørsmålet om landbruksavtalen til en nemnd. Nemnda tok hensyn til gjennomføringen av opptrappingsplanen som tidligere er vedtatt av Stortinget.

Sosialistisk Perspektiv/Tillitsmannen

Tidsskriftet Sosialistisk Perspektiv hadde ved utgangen av 1978 et opplag på 4 017 eksemplarer.

Inge Scheflo, som hadde vært bladets redaktør siden starten i 1964, døde 22. februar 1978.

Johs. Skeide Larsen var konstituert som redaktør ut året.

Informasjonsbladet Tillitsmannen hadde ved utgangen av 1978 et samlet opplag på ca. 18 000.

Av disse går 8000 til arbeidsplasskontaktene og er finansiert av Faglig/politisk utvalg.

De øvrige 10 000 abonnementene er enten personlige eller betalt av partiavdelinger, fagforeninger o. l.

Bladet har vært redigert av Johs. Skeide Larsen.

Da redaktør Inge Scheflo døde hadde man en tid drøftet en omlegging av Sosialistisk Perspektiv, i samarbeid med Arbeidernes Opplysningsforbund og Tiden Norsk Forlag. Et slikt alternativ ble til slutt vurdert som økonomisk urealistisk.

Sosialistisk Perspektiv hadde de siste årene gått med betydelig underskudd, og dette var en situasjon som ikke kunne fortsette.

På sentralstyrets møte 4. september 1978 ble det nedsatt et utvalg med følgende mandat:

1. Å utrede partiets samlede publikasjonsvirksomhet.
2. Å utrede om partiets organ kan sendes alle medlemmer og inngå i kontingenten.

Med i utvalget har vært Reiulf Steen, Ivar Leveraas, Arvid Jacobsen, Frank Andersen, Tove Strand Gerhardsen og Johs. Skeide Larsen (sekretær).

Utvalget la på sentralstyremøtet 23. oktober 1978 fram sin innstilling angående punkt 1 i mandatet, og det ble gjort slikt vedtak:

1. Tillitsmannen og Sosialistisk Perspektiv slås sammen til ett blad fra 1. januar 1979.
2. Navn: Aktuelt Perspektiv.
3. Det første året utkommer bladet tredje hver uke, med naturlig opphold ved jul og sommerferie. 11 nummer som tabloid, 4 nummer som magasin.
4. Magasinet skal i hvert nummer bringe bred informasjon om ett bestemt tema, i tillegg til prinsipiell politisk debatt og omtale av aktuell samfunnslitteratur.
5. For snarest å kunne komme i gang med dette arbeidet må det

ved partikontoret ansettes en sekretær som kan arbeide med publikasjons/informasjonsvirksomheten.

Under tilpasning av det praktiske opplegget er man kommet fram til at det skal lages ytterligere ett nummer i tabloid, slik at det blir 12 i dette format og til sammen 16 utgivelser i 1979.

Det er en forutsetning at bladet i årene som kommer skal utvikle seg i takt med bladets økonomi og utbredelse.

På sentralstyrets møte 18. desember 1978 ble Johs. Skeide Larsen ansatt som redaktør i det nye bladet.

Han er fra 1. januar 1979 løst fra sin tidligere stilling som informasjonssekretær.

Som journalist/redaksjonssekretær ble Sigbjørn Andersen tilsatt.

Kvinnebevegelsen

LANDSKVINNEKONFERANSEN

Den 23. landskvinnekonferanse ble holdt i Oslo 20.—23. mars 1977.

Åpningen fant sted i Samfunnssalen mandag 20. mars kl. 19.00, og var samtidig festmøte for kvinnebevegelsens 75-års jubileum.

De fleste av konferansens deltakere og en rekke innbudte gjester fra inn- og utland og medlemmer fra Oslo var til stede. Ingeborg Refling Hagen leste sin prolog for jubileet som hun introduserte med å si: «— jeg har tatt meg en tur i historien og sett hva kvinnene har greid».

Prologens tittel: «1902 — 1977.»

Kvinnesekretariatets formann, Annemarie Lorentzen, ønsket velkommen og overrakte blomster til Ingeborg Refling Hagen.

Formannen minnet om partifeller som var gått bort siden siste landskvinnekonferanse.

Statsminister Odvar Nordli hilste Landskvinnekonferansen.

Reiulf Steen hilste fra innenlandske gjester.

Anita Gradin, Sverige, hilste fra utenlandske gjester.

På Landskvinnekonferansen ble det lagt fram et utkast til handlingsprogram for kvinnebevegelsen om «Kvinner i utdanning og arbeid». Presentasjonen av programmet ble foretatt av Liv Valstrand, Anne-Lise Steinbach og Evy Buverud Pedersen. Programmet ble vedtatt og seinere lagt fram for partiets landsmøte som godkjente det og uttalte at programmet skulle være retningsgivende for partiets arbeid på dette område.

Annemarie Lorentzen innledet om: «Søkelys på kvinnebevegelsen».

Gro Harlem Brundtland om: «Framtid for fellesskap — med Arbeiderpartiet mot nye mål».

Under punkt om organisasjonssaker innledet Torild Lien Utvik om: «Kvinnebevegelsens retningslinjer».

Aase Bjerkholt innledet om Rachel Grepp Heimen.

Landskvinnekonferansen behandlet ellers de lovbestemte landsmøtesaker og innsendte forslag fra kvinneavdelingene. De er trykket i egen protokoll fra Landskvinnekonferansen som inneholder foredragene:

«Kvinner i utdanning og arbeid», ved Liv Valstrand,

«Kvinner i distriktene», ved Anne-Lise Steinbach,

«Lønn, yrker — arbeidsmiljølov —», ved Evy Buverud Pedersen,
«Søkelys på kvinnebevegelsen», ved Annemarie Lorentzen,
«Framtid for fellesskap — med Arbeiderpartiet mot nye mål»,
ved Gro Harlem Brundtland, og de innsendte forslag.
Programmet er trykket i eget hefte.

KVINNESEKRETARIATET

Kvinnesekretariatet som ble valgt på Landskvinnekonferansen 1977 har hatt følgende sammensetning:

Formann, Aud Blegen Svindland, nestformann, Kirsten Myklevoll, sekretær, Bjørg Bergh, medlemmer, Anne Bergljot Nordahl, Astrid Murberg Martinsen, Elsa Rastad Bråten, Anneliese Dørum, Helga Trulsrud, varamedlemmer, Tove Strand Gerhardsen, Liv Valstrand, Turid Varsi, Kari Bergum, Tone Fagereng Nordenborg.

ARBEIDSUTVALGET I KVINNESEKRETARIATET

Kvinnesekretariatet besluttet på møte 14. april 1977 å velge et arbeidsutvalg bestående av: Aud Blegen Svindland, Kirsten Myklevoll, Bjørg Bergh, Liv Valstrand.

Sentralstyrets representant: Johs. Skeide Larsen. Vararepresentant: Herlof Gjerde.

På Landskvinnekonferansen i 1977 gikk disse medlemmer og varamedlemmer ut av Kvinnesekretariatet: Annemarie Lorentzen, Torild Lien Utvik, Lillian Bekkevad, Ragnhild Eriksen, Gro Harlem Brundtland.

LOs observatør i Kvinnesekretariatet 1977: Evy Buverud Pedersen.

LOs observatør i Kvinnesekretariatet 1978: Harriet Andreassen.

Kvinnesekretariatets representant i Sentralstyret har vært Aud Blegen Svindland, vararepresentant Anneliese Dørum.

Internasjonal kontakt: Aud Blegen Svindland, vararepresentanter Kirsten Myklevoll, Anneliese Dørum.

Kvinnesekretariatets møter:

I 1977: 17 møter og 8 arbeidsutvalgsmøter.

I 1978: 12 møter og 21 arbeidsutvalgsmøter.

Kvinnesekretariatets komitéer:

Komité for barnehagekampanje: Liv Valstrand, Bjørg Bergh, Elsa Rastad Bråten.

En gruppe bestående av: Kirsten Myklevoll, formann, Gerd Hagen Schei, Helga Trulsrud, Aud Trønnes, Kari Rolstad, til å forberede et opplegg til Kvinnesekretariatets møte 24. mai 1977 om kvinnenes deltakelse i valgkampen og saker som skulle prioriteres.

Arbeidsgruppe til å utarbeide et rådslagsopplegg om bomiljø —

nærmiljø og lokalsamfunn: Anneliese Dørum, Ingjald Ørbeck Sørheim, Turid Varsi.

Kvinnesekretariatet besluttet at emnet på Landskvinnekonferansen 1979 skulle være «Nærmiljøet vårt».

Til forberedelse av program ble det satt ned et utvalg bestående av: Anneliese Dørum, Ingjald Ørbeck Sørheim, Turid Varsi, Aud Trønnes, Arne Michael Olsen, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Ragnar Kristoffersen, Marit Jørgensen, Georg Lieungh.

Komité for å vurdere Arbeiderkvinnen, og fremme forslag til Landskvinnekonferansen 1979: Tove Strand Gerhardsen, Bjørg Bergh, Liv Valstrand, Aud Trønnes.

Komité til å forberede Kvinnesekretariatets uttalelse om ny planleggingslov: Anneliese Dørum, Oddrunn Pettersen, Haldis Havrøy.

Komité til å forberede uttalelse om «Lov om barn og foreldre»: Elsa Rastad Bråten, Helen Bøsterud, Helga Trulsrud.

Utvalg til å utarbeide uttalelser om «barns oppvekstkår»: Torild Lien Utvik, Tove Strand Gerhardsen, Berit Gruer.

Komité for å gjennomgå resultatene fra «arbeidsgruppen» for å vurdere sysselsettingstiltak for kvinner, og utarbeide utkast til uttalelse: Evy Buverud Pedersen, Helen Bøsterud, Sissel Rønbeck.

Komité til å gjennomgå forskriftene til den nye abortloven: Aud Blegen Svindland, Helen Bøsterud, Bjørg Bergh.

REPRESENTASJON I KOMITEER OG UTVALG

Det norske Arbeiderparti/Landsorganisasjonens faglig/politiske utvalg:

Bjørg Bergh.

Arbeiderbevegelsens internasjonale støttekomité:

I rådet: Bjørg Bergh.

Arbeidernes Opplysningsforbunds årsmøte:

1977 fra Kvinnesekretariatet: Liv Valstrand. 1978: Aud Blegen Svindland.

I forretningsutvalget: Bjørg Bergh.

Landsmøte i Fylkingen 1977:

Fra Kvinnesekretariatet: Turid Varsi.

Eilert Sundts Forskningsfond:

1977 fra Kvinnesekretariatet: Liv Valstrand. 1978: Liv Valstrand.

I styret: Liv Valstrand (formann).

Styret for Utøyaafondet:

Liv Valstrand.

Arbeiderbevegelsens barneorganisasjoners nordiske møte:

Fra Kvinnesekretariatet: Kari Rolstad.

Arbeiderbevegelsens barneårskomite:

Kvinnesekretariatets representant: Tove Heggen Larsen.
Industriarbeiderdagene, seminar om «Industri og energi»:
Fra kvinnesekretariatet: Aud Blegen Svindland, Anneliese Dørum,
Liv Valstrand.

Kvinnenes samarbeidskomité for fest uten alkohol:

På årsmøtet 1977: Else Marie Sikkerbøl.
På årsmøtet 1978: Målfrid Longva.

Norsk Forening for familieplanlegging:

På årsmøtet 1977: Torild Lien Utvik
På årsmøtet 1978:
I styret Hanne Grotjord.

Norsk Forening for småbarnsoppfostring:

På årsmøtet 1977: Tone Jamholt, Solveig Gjestebø Johansen.
På årsmøtet 1978: Eli Aasen, Gerd Grøttness.

A/S Riktige Leker:

På årsmøtet 1977: Kristine Hoel.
På årsmøtet 1978: Torgeir Bøhn.

Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd:

Kontaktkonferanse. Fra Kvinnesekretariatet: Elsa Rastad Bråten,
Björg Bergh.

Internasjonal psykologikonferanse i Oslo:

Aase Gruda Skard møtte som ICSDWs representant.

LANDSSTYREMØTER

På Landskvinnekonferansen 1977 ble vedtektene endret og kvinnebevegelsen besluttet at denne ville ha landsstyre, som skulle være kvinnebevegelsens høyeste myndighet mellom Landskvinnekonferansene. Landsstyret skulle bestå av de til enhver tid valgte formenn i kvinneutvalgene. Nestformennene skulle være vararepresentant.

I perioden er landsstyret innkalt 3 ganger, nemlig 23.—24. oktober 1977, 6.—7. mai 1978 og 20.—22. oktober 1978. På alle landsstyremøtene har en lagt opp til endel kursvirksomhet. På denne måten har en fått noe av utgiftene refundert av AOF.

På Landsstyremøte i oktober 1977 behandlet en kvinnebevegelsens arbeidsoppgaver fram til kommunevalget, organisasjons- og skoleringsarbeid. På kurset ble økonomi, sysselsetting, livsstandard og u-landspolitikk behandlet. Det ble vedtatt uttalelser om: Sysselsetting, prevensjonsveiledning, Sør-Afrika og om arbeid blant kvinner i partiet.

På Landsstyremøte 6.—7. mai behandlet en den politiske situasjon, programforslaget. Det ble vedtatt uttalelser om: kommunevalget, arbeid for kvinner, sykelønnsordningen og abortloven.

Landsstyret 20.—22. oktober 1978 økonomisk politikk, arbeidet i kvinnebevegelsen, programmet Nærmiljøet vårt, og organisasjonsaker. I det etterfølgende kurs behandlet en energipolitikk, kriminalpolitikk og barneåret. Det ble vedtatt uttalelser om: kriminalmeldinga, oljepolitikk, programarbeidet og det internasjonale barneår.

På alle landsstyremøtene har arbeiderbevegelsens tillitsmenn/kvinner vært innledere.

MØTER MED SENTRALE TILLITSKVINNER

i partiet og fagbevegelsen har blitt holdt i Stortinget 6. januar 1977 og 14. februar 1978.

SEKRETÆRHJELP FOR KVINNEBEVEGELSEN

I mange år har kvinnebevegelsen søkt om midler til økt sekretærhjelp. I 1977 ble det bevilget penger slik at 3 kvinner, Bjørg Stenbrenden på Østlandet, Vigdis Ravnøy på Vestlandet og Åshild Hauan i Nord-Norge reiste rundt i kvinneavdelingene og på arbeidsplasser med kvinner, for «Solidaritet 77». Det ble meget vellykket idet mange studieringer ble startet på «Kvinner i utdanning og arbeid», samtidig som kvinnebevegelsen fikk utvidet sitt kontaktnett. Alle 3 hadde 2 måneders engasjement.

Fra 1978 fikk kvinnebevegelsen tilskott som svarer til lønn og andre utgifter tilsvarende 1 sekretær. Kvinnesekretariatet har besluttet å nytte pengene slik at vi har engasjert en sekretær i halv stilling sentralt. Vi deler Aud Trønnes med Tillitsmannen. Den annen halvpart av bevilgningen nyttes i kvinneutvalgene. I 1978 fikk Finnmark, Nordland, Nord-Trøndelag, Møre og Romsdal og Telemark bevilgning, slik at de kunne engasjere en til å reise på besøk, til lag og kommunepartier.

FYLKESKVINNEUTVALGENES ÅRSMØTER

<i>Fylke:</i>	<i>Innleder 1977:</i>	<i>Innleder 1978:</i>
Oslo	Liv Valstrand	Anneliese Dørum
Akershus	Inger Louise Valle	Aud Blegen Svindland
Østfold	Margit Tøsdal	Aud Blegen Svindland
Hedmark	Torild Lien Utvik	Rolf Hansen
Oppland	Ragnhild Eriksen	Aud Blegen Svindland
Buskerud	Anneliese Dørum	Astrid M. Martinsen
Vestfold	Tove Strand Gerhardsen	Kirsten Myklevoll
Telemark	Gro Harlem Brundtland	Kirsten Myklevoll

Aust-Agder	Anne Bergljot Nordahl	Aud Blegen Svindland
Vest-Agder	Kirsten Myklevoll	Aud Blegen Svindland
Rogaland	Astrid M. Martinsen	Aud Blegen Svindland
Hordaland	Annemarie Lorentzen	Harry Hansen
Sogn og Fjordane	Haldis Havrøy	Aud Blegen Svindland
Møre og Romsdal	Gerd Hagen Schei	Liv Aasen
Sør-Trøndelag	Ruth Ryste	Tove Strand Gerhardsen
Nord-Trøndelag	Björg Bergh	Elsa Rastad Bråten
Nordland	Tove Strand Gerhardsen	Liv Valstrand
Troms	Annemarie Lorentzen	Turid Varsi
Finmark	Annemarie Lorentzen	Björg Bergh

HELGEKURS OG KONFERANSER 1977-78

Foruten årsmøtene har fylkeskvinneutvalgene arrangert en rekke tillitskvinnekonferanser, emnemøter og helgekurs i beretningsperioden.

Ved disse sammenkomstene er medlemmer av Kvinnesekretariatet, Regjeringen, stortingsrepresentanter og andre tillitsmenn og kvinner benyttet som innledere.

Oslo	7	Rogaland	4
Akershus	7	Hordaland	5
Østfold	14	Sogn og Fjordane	2
Hedmark	1	Møre og Romsdal	3
Oppland	4	Søs-Trøndelag	4
Buskerud	5	Nord-Trøndelag	6
Vestfold	7	Nordland	5
Telemark	3	Troms	5
Aust-Agder	5	Finmark	5
Vest-Agder	2		

LANDSDELSKVINNEKONFERANSER

Vestlandskvinnekonferansen ble i 1977 arrangert av Sogn og Fjordane Kvinneutvalg, Østlandskvinnekonferansen 1978 av Østfold Kvinneutvalg og Nord-norsk kvinnekonferanse 1978 av Nordland Kvinneutvalg.

NYE AVDELINGER 1977-78

Østfold:	Aremark Kvinnelag, Rømskog Arbeiderkvinnegruppe
Hedmark:	Tynset Arbeiderlags Kvinnegruppe
Oppland:	Dokka Arbeiderkvinnelag, Kapp Arbeiderkv.lag
	Dovre Arbeiderpartis Kvinnegruppe
Aust-Agder:	ArendalArbeiderpartis Kvinnegruppe
	Valle Arbeiderpartis Kvinnegruppe

Sogn og Fjordane:	Birkenes Arbeiderpartis Kvinnegruppe Nedre Årdal Arbeiderlags Kvinnegruppe Sogndal Arbeiderpartis Kvinnegruppe Hafslo Arbeiderpartis Kvinnegruppe
Møre og Romsdal:	Giske Arbeiderpartis Kvinnegruppe Stranda Arbeiderpartis Kvinnegruppe Ørsta Arbeiderkvinnelag Sula Arbeiderpartis Kvinnegruppe Eidsvåg og Rød Arbeiderlags Kvinnegruppe Fræna Arbeiderpartis Kvinnegruppe
Sør-Trøndelag:	Orkanger Arbeiderkvinnelag (reorganisert)
Hordaland:	Bømlo Arbeiderpartis Kvinnegruppe Eidfjord Arbeiderkvinnelag
Lokale kvinneutvalg, Buskerud:	Røyken Kvinneutvalg, Kongsberg Kvinneutvalg
Lokale kvinneutvalg, Troms:	Tromsø Arbeiderpartis Kvinneutvalg

NYE KONTAKTUTVALG OPPRETTET I 1977-78

Oppland:	Telneset Arbeiderlag Ottestad Arbeiderlag
Oppland:	Lillehammer Arbeiderparti Øystre Slidre Arbeiderparti Vestre Slidre Arbeiderparti Lundstein Arbeiderlag Nord-Sel Arbeiderlag Otta Arbeiderlag Vardal Arbeiderlag
Telemark:	Dalen Arbeiderlag Skien Kommunale Arbeiderlag
Sogn og Fjordane:	Lærdal Arbeiderparti, Askvoll Arbeiderparti Gulen Arbeiderparti Gaular Arbeiderparti Vikane og Olden Arbeiderlag Stryn Arbeiderlag
Hordaland:	Odda Arbeiderparti
Møre og Romsdal:	Hareid Arbeiderparti Batnfjord Arbeiderlag Rauma Arbeiderparti
Sør-Trøndelag:	Charlottenlund Arbeiderlag
Nord-Trøndelag:	Namsos Arbeiderlag Meråker Arbeiderlag Beitstad Arbeiderlag Namskogan Arbeiderparti

Nordland: Øksnes Arbeiderparti
 Vågan Arbeiderparti
 Finnmark: Komsa Arbeiderparti
 Kjøllefjord Arbeiderlag
 Alta Arbeiderparti
 Indre Laksefjord Arbeiderlag
 Tana Arbeiderparti
 Hammerfest Arbeiderparti
 Berlevåg Arbeiderparti
 Austr-Tana Arbeiderlag
 Vestfjordan Arbeiderlag

NEDLAGTE LAG 1977-78

Telemark: Heistad Arbeiderkvinnelag
 Nedre Sauherad Arbeiderpartis Kvinnegruppe
 Rauland Arbeiderpartis Kvinnegruppe
 Møre og Romsdal: Tingvoll Arbeiderkvinnelag
 Nord-Trøndelag: Elva Arbeiderkvinnelag

I alt var det pr. 31. desember 1978 i virksomhet:
 353 avdelinger — 383 kontaktutvalg eller kontakter.

THINA THORLEIFSENS STUDIEFOND

I kontingent Thinafondet i 1977 kr. 7 677,00
 I kontingent Thinafondet i 1978 kr. 6 425,00
 Følgende kvinneutvalg har fått tilskott til helgekurs:
 I 1977 Vestfold 1 kurs
 I 1978 Finnmark 2 kurs
 I 1978 Sogn og Fjordane 1 kurs
 Støttebeløpene var på 400—600 kroner.

1 deltaker fra Buskerud, tillitsmannskurs i Oslo kr. 250,00.

1977 til Nordisk studieuke stipend til samtlige 7 norske deltakere	kr. 5 600,00
1978 til Nordisk studieuke stipend til samtlige 7 norske deltakere	kr. 10 763,20
	<hr/>
	kr. 16 363,20
	<hr/>

STUDIEARBEIDET

Kvinnesekretariatet har hatt et meget godt samarbeide med AOF, og i løpet av perioden 1977—78 har et stort antall kvinner i bevegelsen deltatt i de aktuelle studietilbud.

Kvinnebevegelsens medlemmer har deltatt i A-skolen, kommunalkurs, sosiale kurs osv. Dette kommer ikke til uttrykk i AOFs statistikk, fordi et stort antall kurs er felleskurs med arbeiderlag og fagforeninger. De blir derfor registrert enten på partilaget eller i AOF-foreningen.

Det har i perioden vært stor aktivitet omkring studieopplegget «Energi — Hva velger vi», utgitt av Folkets Brevskole, og om rådslaget «Nærmiljøet vårt». 55 grupper sendte forslag og endringsforslag til programkomitéen.

Kvinnene har også vært engasjert om studieopplegget fra partiet om lokalpolitikk. Resultatene fra disse arbeidsgruppene har vært grunnlaget for kommunepartiene ved utarbeidelsen av kommuneprogrammene 1980-83.

Ellers kan Kvinnesekretariatet registrere at det drives studievirksomhet i avdelingene utover hele landet om ulike emner kvinnebevegelsen er opptatt av.

VALGKAMPEN 1977

Kvinnesekretariatet sendte partiet et brev før nominasjonen for å understreke betydningen av at det på partiets lister til stortingsvalget var et større antall kvinner enn ved stortingsvalget 1973.

Det ble videresendt fylkespartiene med oppfordring om å oversende det til nominasjonskomitéene med partiets anbefaling.

Kvinnesekretariatet sendte også en oppfordring til avdelingene om å medvirke til aktivitet på alle felter i valgkampen. Rapporter fra distriktene forteller at kvinnene fulgte vår oppfordring og deltok i valgkamputvalgene, arrangerte en rekke store møter og et stort antall husmøter, hadde stands på en rekke sentrale steder og deltok ellers i alle aktiviteter. Det var stor reisevirksomhet fra sentrale tillitskvinner til møter og konferanser i distriktene. Formannen hadde permisjon fra sin stilling i en måned for å delta i valgkampen. Hun besøkte samtlige fylker. Ved stortingsvalget 1977 økte Arbeiderpartiet sin gruppe fra 62 representanter til 76 representanter og kvinneandelen fra 12 til 20. Fordi en av Buskeruds representanter ble sjef for Riksrevisjonen og måtte gå ut av Stortinget rykket en kvinne inn på hans plass. 3 kvinner møter på Stortinget fordi representantene er statsråder.

Av materiell i bruk for stortingsvalgkampen ble det laget en folder om et mykere samfunn. Et prospektkort om kvinnebevegelsens program og 12 notater og argumenter som kunne nyttes av talere som bakgrunnsstoff for innlegg i avisen o.l.

Arbeiderkvinnen nr. 4 — 1977 ble laget som et spesielt valgkampnummer, hvor en bl. a. presenterte en rekke kvinner som var kandidater til valget. En helsides annonse som var utarbeidet som et intervju med Aud Blegen Svindland ble trykket i alle arbeideraviser.

ORGANISASJONSARBEIDET I KVINNEBEVEGELSEN

Beretninger fra kvinnegrupper og avdelinger forteller om regelmessig møtevirksomhet i kvinneavdelingene. Det arbeides med politiske spørsmål, spesielt er kvinnegruppene opptatt av nærmiljøet. Det kunne en også registrere da Kvinnesekretariatet sendte ut et rådslagsopplegg om nærmiljøproblemer som dannet opptakten til programarbeidet til Landskvinnekonferansen 1979. Et stort antall avdelinger sendte oss reaksjoner, og vi kunne ellers registrere i avisene at rådslaget ble drøftet i kurs og på møter.

Det er også gjort en enestående innsats for Rachel Grepp Heimen i mange lag. Store pakker med barnetøy er samlet inn, sammen med kontanter til oppusning.

Kvinnesekretariatet har sendt avdelingene et forslag til møter og studieopplegg for å følge opp handlingsprogrammet «Kvinner i utdanning og arbeid». Det er videre laget et system med utarbeidelse av nummererte notater med argumenter om aktuelle politiske spørsmål til bruk i avdelingene og vårt kontaktnett. Videre sendes aktuelle offentlige utredninger og komitéinnstillinger til våre kvinneutvalg. Ellers er sendt forslag til markering av Kvinnedagen 8. mars, en orientering om biskopenes hyrdebrev med forslag om å lage fylkesvise aksjoner med underskrifter for å ta avstand fra Kirkens forsøk på å undergrave lovlige stortingsvedtak. Kvinnesekretariatet har også laget en møtepakke om utbygging av barnehager og en argumentsamling mot kristen formålsparagraf i barnehagen.

Avdelingene får også tilsendt materialet fra partiet, slik at det skulle være nok å velge mellom av materiell til møtevirksomheten.

KVINNEBEVEGELSENS 75-ÅRS JUBILEUM

Ved årsskiftet 1976-77 kunne kvinnebevegelsen feire sitt 75-års jubileum. En valgte å utsette markeringen av jubileet til Landskvinnekonferansens åpning 20. mars 1977.

En komité bestående av Rakel Seweriin, Aase Bjerkholt, Gerd Hagen Schei og Bjørg Bergh forberedte jubileumsfeiringen. Det ble laget et møteopplegg med foredragsdisposisjon, en sangbok med kvinnesanger fra gammel og ny tid ble laget. En del av disse sangene ble sunget inn på LP/plate av AUF. Noen få enkle sketsjer ble laget av AOF.

Ellers fikk vi utgitt en bok på Tiden, som Randi Bratteli redigerte, og hvor en rekke fremtredende partifeller hadde skrevet om saker kvinnebevegelsen hadde arbeidet med gjennom åra. Boka fikk tittelen «Vi er de tusener...». Prologen som Ingeborg Refling Hagen laget til festmøtet på Landskvinnekonferansen ble trykket som bilag til Arbeiderkvinnen nr. 6 1977.

ARBEIDERKVINNEN

er kommet ut med 6 nummer pr. år. Fra nr. 1 1977 har avisen fått nytt format og trykkes i offset. Ansvarlig redaktør fra Landskvinnekonferansen 1977 er Aud Blegen Svindland. Gerd Hagen Schei redigerte bladet til og med nr. 6 1977, fra nr. 1 1978 har Aud Trønnes redigert bladet. Opplagstallet er 7500. Bladet koster kr. 20,00 pr. år, men går fremdeles med underskudd. Partiet dekker underskuddet. Det pågår en diskusjon om at Arbeiderkvinnen skal gå inn som en del av Aktuelt Perspektiv. Saken blir lagt fram for Landskvinnekonferansen 1979.

RACHEL GREPP HEIMEN

Heimens styre ble valgt på Landskvinnekonferansen 1977, som også endret vedtektene, slik at konferansen velger 3 medlemmer av styret og 3 vararepresentanter. Valgt ble Bjørg Bergh, formann, Merle Sivertsen, nestformann, styremedlem Svanhild Toks. Vararepresentanter: Aase Moløkken, Else Bakke og Tove Heggen Larsen. Sosialdepartementets representant i styret er Thora Lund, med Eldrid Løvvgig som vararepresentant. Oslo Kommunes representant er Ragnhild Eriksen, med Birgit Laila Engebretsen som vararepresentant.

Styrer ved Heimen er Anne de Sewe. For øvrig er ansatt en sosialkurator. Gro Lorentzen, husmor Marie Rasmussen, og fra 1. september 1978 barnepleier Rigmor Svennevik. Heimen har 1 fast nattevakt og 2 nattevakter som deler helgene. En vaktmester på deltid.

Sosialdepartementet bevilget tilskott som dekker renter og avdrag på lånene. I 1977 bevilget Sosialdepartementet i tillegg kroner 1 150 000 til driften. Det ble søkt om ytterligere bevilgning i 1978, blant annet fordi leilighetene var nedslitt, det samme var fellesstuen, kontorene og badene. For 1978 bevilget Departementet kroner 300 000. Oslo Kommune har i alle år dekket driftsunderskottet. Fra 1978 besluttet Oslo Kommune å forskottere driftsunderskottet med kroner 50 000 pr. kvartal. Dette, sammen med bevilgningen fra Sosialdepartementet, har lettet likviditeten.

I de 10 årene Rachel Grepp Heimen har vært i drift har en ikke hatt noen stor oppussing og utbygging av inventaret på Heimen. Kvinnesekretariatet orienterte kvinneavdelingene om situasjonen, og det ble en spontan reaksjon. Barnetøy, sengeklær og penger strømmet inn.

En har nå pusset opp dagligstuen, og anskaffet nye møbler og lysarmatur. Kontorene er pusset opp, det samme er fellesbadene og vaktstuen. Dessuten er 8 leiligheter pusset helt opp. Nye kjøleskap til 20 leiligheter, nye komfyrer til 5, og ellers nødvendig utstyr som var nedslitt.

Det er fremdeles stor søkning om plass på Heimen. I beretningsperioden er det kommet inn 104 søknader, hvorav 42 er innvilget. Siden Heimen åpnet, er det kommet inn 896 søknader, 263 har fått plass.

Til Heimen er det knyttet 4 fond: Ragna Hagens Minnefond til innkjøp av bøker, Nanna Brochs Studiefond til utdanningsstipend, og Ragnvald Nygaards bibliotekfond. Dessuten Rachel Grepp Heimens Gavefond. Fondet får kontinuerlig tilskott fra kvinneavdelingene. I 1977 ble det innbetalt kr. 7 760,00 og i 1978 kr. 51 155,50. Gavefondets beholdning pr. 31. desember 1978 er kr. 96 993,91. Styret for Gavefondet er Bjørg Bergh, Astrid Murberg Martinsen og Svanhild Toks.

NORDISK OG INTERNASJONALT SAMARBEID

Følgende har deltatt i nordisk og internasjonale møter i beretningsperioden:

- 1977 Kurs om u-landspolitikk i Sverige 7.—12. august:
Gerd Gjøvsund Molnes.
- 1977 Den sosialistiske Internasjonale Kvinnekomité's konferanse om ungdom og sysselsetting i Zürich 4.—6. november:
Anneliese Dørum.
- 1977 FNSUs kongress i Norge 2.—4. desember:
Inger Else Kleiven.
- 1978 Den sosialistiske Internasjonales Kvinnekomité's møte i Hamburg 11. februar:
Anneliese Dørum.
- 1978 Finlands sosialdemokratiske kvinnekongress 8.—9. april:
Haldis Havrøy.
- 1978 Den sosialistiske Internasjonales Kvinnekomité's møte i Oslo 16. juni, hvor «Vold i samfunnet» var hovedtema, og Inger Louise Valle var innleder:
Aud Blegen Svindland, Bjørg Bergh og Anneliese Dørum deltok.
- 1978 Sveriges socialdemokratiske Kvinneförbunds kongress 26.—30. august:
Bjørg Bergh.
- 1978 Sveriges socialdemokratiske Kvinneförbunds internasjonale kurs, Aud Blegen Svindland innledet om «Barnets vilkår i verden».
- 1978 Internasjonalens kongress i Vancouver 30. oktober—6. november:
Aud Blegen Svindland deltok og var innleder over temaet «Kulturell vold».

I oktober 1977 sendte Kvinnesekretariatet et brev til kvinneavdelingene om de 25 000 politiske fangene i Chile, og foreslo at kvinnene skulle underskrive et opprop om å sette fangene fri. Det ble en spontan reaksjon. Chileaksjonen i Norge sørget for å sende underskriftene videre. Den 27. juni 1978 sendte vi et telegram til general Pinochet, Chile, og anmodet om at han friga fangene og sørget for medisinsk hjelp til de sultestreikende. Kvinneavdelingene har også deltatt i aksjonen for det sørlige Afrika med innsamling av penger og ved å holde møter.

DEN NORDISKE SAMARBEIDSKOMITE

hadde møte i Helsingfors 22. januar 1977. Fra Norge deltok: Annemarie Lorentzen og Bjørg Bergh.

I København 13. mars 1978. Fra Norge deltok: Bjørg Bergh og Liv Valstrand.

NORDISK STUDIEUKE 1977

ble holdt i Finland på Affärsförbundets semesterheim i Tyrväntö. Det var 7 norske deltakere med stipend fra Thinafondet som deltok. Ellers var det 7 finske, 7 danske, 7 svenske og 2 islandske deltakere. Tove Strand Gerhardsen var norsk foreleser om emnet «Ny økonomisk verdensordning». Hovedtemaet var «Verdens framtid i våre hender».

NORDISK STUDIEUKE 1978

ble holdt på LO-skolen i Helsingör 7.—11. august. Emnet var «Livskvalitet i forhold til arbeid, bolig og miljø». Det var 7 norske deltakere med stipend fra Thinafondet, 7 finske, 7 danske, 7 svenske og 2 islandske deltakere.

Innledere var professor Eggert Pettersen, Inge Fischer Møller, Margaretha Palmquist og Eva Nordland, Norge.

STUDIETUR TIL ISLAND

Arbeiderbevegelsens kvinner i Sverige og Norge arrangerte i tiden 26. juni—3. juli 1977 en studiereise til Island. De islandske kvinnene hadde lagt opp en tur med busser fra Keflavik til Laugarvatn, over fjellet til Akureyri og langs kysten tilbake til Reykjavik. Fra Sverige deltok 60 kvinner, fra Norge 40.

Reiseledere var Bjørg Bergh og Anne Bergljot Nordahl. Det ble et overskott på kr. 1 463,80 på turen, som ble sendt det islandske kvinneforbund som støtte til deres valgkamp.

FNs BARNEÅR

Arbeiderbevegelsen startet allerede i 1978 forberedelsene til FNs barneår. En hovedkomité med representanter fra DNA, Kvinne-

sekretariatet, LO, AOF, AUF og Framfylkingen har utarbeidet et idéhefte med forslag til arbeidsoppgaver i lokalmiljøet. Heftet er sendt alle grunnorganisasjonene. Ellers er det sendt henvendelser til alle kommune- og fylkespartiene med oppfordring til å danne barneårskomiteer. 1. mai 1979 vil arbeiderbevegelsen nytte Framfylkingens merke som symbol, både på jakkemerket, plakater o.l.

HENVENDELSER TIL MYNDIGHETENE

Fra Landskvinnekonferansen i 1977 ble det sendt en rekke henvendelser som er omtalt i Landskvinnekonferansens protokoll. Når vi har fått svar på uttalelser, er avdelingen som reiste spørsmålet underrettet. Landsstyremøtene har også sendt en rekke uttalelser til myndighetene. Dette er omtalt under kapitlet om Landsstyret. Det er i perioden ellers sendt følgende uttalelser og henvendelser:

Til Sosialdepartementet:

- fra Nordberg Arbeiderkvinnelag om reduksjon eller hel dekning av utgiftene til båretransport fra sykehus.
- fra Sør-Trøndelag kvinneutvalgs årsmøte om at personer som blir funksjonshemmet etter fylte 70 år skal ha samme tilskott og rettigheter som andre.
- fra Aust-Agder kvinneutvalg om at stillingen som konsulent for sosialomsorgen må kunne deles mellom 2 sosionomer som søkte stillingen.
- fra Kvinnesekretariatet om forskriftene til den nye abortloven.

Til Forbruker- og administrasjonsdepartementet:

- fra Troms Arbeiderpartis Kvinneutvalg om at kommunene må pålegges ansvar for å skaffe kvalifisert hjelp til omsorgsarbeid i hjemmet og til stell i fjøs, når husmoren er syk.
- fra Kvinnesekretariatet om å påskynde arbeidet med markedsloven for å få klare bestemmelser om kjønnsdiskriminerende reklame.
- Fra Sør-Trøndelag Arbeiderpartis Kvinneutvalg om lov om likestilling.

Til Handelsdepartementet:

- fra Østfold Arbeiderpartis Kvinneutvalg om støtte til nærbutikene for å få beholde dem.

Til Justisdepartementet:

- fra Kvinnesekretariatet med synspunkter på utredningen «Lov om barn og foreldre».
- fra Sør-Trøndelag Arbeiderpartis kvinneutvalg om kriminalpolitikken.

Til Utenriksdepartementet:

- fra Sør-Trøndelag Arbeiderpartis kvinneutvalg om nedrustningspolitikk.

Til Kommunal- og arbeidsdepartementet:

- fra Kvinnesekretariatet om NOU 6 : 1978, «Arbeid for kvinner», med synspunkter på forslagene samordnet med uttalelser fra distriktene.

Til Regjeringen:

- fra Kvinnesekretariatet om at det gis økonomiske muligheter til Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd, sekretariatet for kvinneforskning, til å sette i gang forskningsprosjektet «Kvinnens levekår».
- fra Kvinnesekretariatet om lovforslaget om selvbestemt abort og helsepersonellens reservasjonsrett.
- fra Nord-Trøndelag Arbeiderpartis kvinneutvalg om å utsette tidspunktet for stans av Skorovas Gruver.

Til partiets sentralstyre:

- fra Kvinnesekretariatet med anmodning om at Likestillingslov programfestes i arbeidsprogrammet.
- fra Kvinnesekretariatet om at partiet anmoder nominasjonskomitéen om å nominere kvinner til kommunestyrelister og fylkestingslister.
- fra Kvinnesekretariatet med forslag om at sentralstyret setter ned en hurtigarbeidende komité for å vurdere om de ulike tilskottsordninger til barnefamiliene har den tilskottede virkning og eventuelt komme med forslag til framtidige løsninger.

Til Arbeiderpartiets stortingsgruppe:

- fra Kvinnesekretariatet med synspunkter på St.meld. nr. 17 1977/1978 om barns oppvekstkår.
- fra Finnmark Arbeiderpartis kvinneutvalg om å endre Trygdekassens regler for refusjon av nattillegg.

Til Kringkastingrådet og NRK

- fra Rogaland Arbeiderpartis kvinneutvalgs årsmøte om bedre og oftere teksting av TV-programmene.
- fra Kvinnesekretariatet og Hedmark Arbeiderpartis kvinneutvalg med takk til NRK og programleder for programmet «Fra tre års fengsel til selvbestemt abort». Det anbefales at NRK lager flere program om arbeiderkvinner og arbeiderbevegelsens historie.

Arbeidernes Ungdomsfylking

Innledning

Da denne landsmøteperioden tok til, var arbeiderbevegelsen preget av større ro og indre samhold enn på mange år. Oppslutningen om Arbeiderpartiet var økende. Kamplysten i partiets tillitsmannsapparat var stor. På partilandsmøtet 1977 ble dette stadfestet. Partiets ledelse, som ble valgt i 1975, fikk fornyet tillit til å føre arbeidet videre. Arbeidsprogrammet som ble vedtatt på landsmøtet markerte en sterkere miljø- og ressursprofil, noe AUF på forhånd hadde arbeidet for. AUF fikk på landsmøtet igjennom flere andre viktige saker som f. eks 18-års stemmerettsalder, politisk virksomhet i forsvaret, garanti om arbeid eller utdanning til all ungdom under 20 år.

Dette ga et godt grunnlag for den første store oppgaven den nye AUF-ledelsen tok fatt på etter landsmøtet, Stortingsvalgekampen. Mange AUF-medlemmer hadde fått framtrødende plasser på valglistene. Det var på alle måter naturlig for AUF å sette alle krefter inn for å sikre Arbeiderpartiet flertall på Stortinget. Optellingen var meget spennende. Den viste sterk framgang for Arbeiderpartiet både i forhold til Stortingsvalget 4 år tidligere og forrige kommune- og fylkestingsvalg. Samlet sett var valget en stor seier for Arbeiderpartiet. Partiet kunne danne regjering på grunnlag av et sosialistisk flertall i Stortinget.

Det nye sentralstyret som ble valgt på AUF-landsmøtet i 1977, hadde et meget godt arbeidsgrunnlag. Nye kontorer var innredet, økonomien var bedre og tryggere, de organisasjonsmessige forhold mer stabile. Det organisasjonsmessige og politiske arbeidet fra forrige periode er ført videre ved å søke å øke bredden i Fylkingens aktiviteter og å knytte arbeidet til konkrete ungdomssaker.

Medlemstallet har økt i perioden. Det er tatt opp om lag 80 nye lag. Det er lagt opp godt organisasjonsmessig grunnlag for det faglige arbeidet i samarbeid med LOs ungdomsutvalg. Gjennom den nye AUF-skolen vil det store behovet for skoling bli dekket. Kulturarbeidet har blitt ført videre både på lokalt og sentralt plan.

I landsmøteperioden har det vært et godt samarbeid mellom AUF og partiet. Også samarbeidet med fagbevegelsen har vært godt. Det har vært gode muligheter for å nå fram med AUFs synspunkter og å få støtte i det organisasjonsmessige arbeidet.

Den 20. juni 1978 markerte AUF sitt 75-årsjubileum. Norges sosialdemokratiske Ungdomsforbund ble stiftet i Drammen i 1903. Dette var forløperen for AUF. Jubileet ble markert med et større

møte i Oslo. Det ble ellers arrangert tilstelninger en rekke steder i landet.

I forrige periode ble AUF igjen medlem av den sosialistiske ungdomsinternasjonalen IUSY. AUF er fortsatt med i Forbundet Nordens sosialdemokratiske Ungdom. IUSY sliter med betydelige organisasjonsmessige, politiske og økonomiske problemer. I FNSU har en også denne perioden holdt en god aktivitet med sterk vekt på aktivitetstilbud til medlemsorganisasjonene. Mye av AUFs internasjonale engasjement har vært konsentrert om det interne arbeidet i IUSY og FNSU. AUF har midlertidig engasjert seg i en rekke internasjonale spørsmål som Midt-Østen, Det sørlige Afrika, Chile, nedrustning og avspenning. AUF-medlemmet Bjørn Hall Hofsfø fremmet en egen særuttalelse i Forsvarskommisjonen. Særuttalelsen fikk tilslutning fra sentralstyret og landsstyret.

AUF har i perioden vært engasjert i mange vanskelige politiske saker. Saker som ofte har skapt strid innad i vår egen bevegelse. Dette gjelder i første rekke energipolitikken, oljepolitikk og vannkraftutbyggingssaker.

En alminnelig vurdering av årene 1977 og 1978 er at AUFs organisasjonsmessige stilling og politiske innflytelse er bevart. Den er likevel ikke tilfredsstillende. Grunnlaget er imidlertid lagt for videre framgang. Dette er i aller høyeste grad nødvendig med tanke på de store politiske oppgavene AUF har og det forhold at 18- og 19-åringene får stemmerett ved førstkommande valg.

Landsmøtet 1977

AUFs 35. ordinære landsmøte ble avviklet i Samfunnssalen i Oslo i dagene 28.—30. januar 1977.

Det møtete 299 representanter fra distriktslaga sammen med landsstyret, sentralstyret, kontoret og gjester fra inn- og utland.

Formannen innledet sin åpningstale med å slå fast at arbeiderbevegelsen nå langt på vei hadde gjenvunnet sin gamle styrke etter den striden som hadde preget bevegelsen da AUF holdt sitt forrige landsmøte. Hun kom videre inn på den politiske situasjonen og de mange arbeidsoppgavene foran Stortingsvalget og videre framover.

De viktigste sakene på landsmøtet var organisasjonssaker og lovendringsforslag, ungdomspolitisk handlingsprogram og miljø- og ressurspolitikken.

Tor Halvorsen fra Landsorganisasjonen innledet om faglig/politisk ungdomsarbeid, og DNAs formann, Reiulf Steen, talte om situasjonen foran et viktig valg.

Landsmøtets siste dag ble innledet med minnestund om samlingskongressen i 1927, og Einar Gerhardsen ga et historisk tilbakeblikk i sin tale «Fra splittelse til samling».

Den avgående formann, Sissel Rønbeck, overlot formannsklubben til den nyvalgte formann, Thorbjørn Jagland.

Landsstyret

Landsstyret er sammensatt av formennene i fylkeslaga, for tida 19, samt sentralstyrets 8 medlemmer. Landsstyret har i perioden hatt 5 møter, hvorav det siste holdes i forbindelse med det 36. ordinære landsmøtet 22.—25. mars 1979.

På landsstyremøtet på Skiphelle 24.—25. september 1977 innledet Gro Harlem Brundtland og Thorbjørn Jagland om den politiske situasjonen. Landsstyret diskuterte også organisasjonsarbeidet og AUFs 75-årsjubileum.

Landsstyremøtet 14.—15. januar 1978 på Sørmarka diskuterte Forsvarskommissjonens innstilling, intern fordeling av statsbevilgningen og ansettelse av fylkessekretærer.

På møtet 18.—20. januar 1978 innledet Thorbjørn Jagland om «AUF — 75 år — aktuelle politiske saker». Den nye AUF-skolen ble også behandlet etter innledning av Anne Lise Bakken. Møtet uttalte seg om Kriminalmeldinga, nedrustningsarbeidet, boligpolitikken og olje- og energipolitikken.

Landsstyremøtet 17.—18. november 1978 på Voksenåsen behandlet sentralstyrets forslag til nye lover for AUF og organisasjonsmessige saker. Thorbjørn Jagland innledet om den politiske situasjonen.

Sentralstyret

Etter landsmøtet fikk sentralstyret denne sammensetningen:

Thorbjørn Jagland, formann, Anne Lise Bakken, nestformann, Martin Kolberg, sekretær, Sigbjørn Johnsen, Mads T. Andenæs, Hanne Grotjord, Aud Trønnes, Kjell Terkelsen. Vararepresentanter: Ragnar Nordgreen, Ragnar Guran, Torill Johnsen, Kristian Dingstad.

DNAs representant i sentralstyret har vært Kåre Myrvold, med varamann Johs. Skeide Larsen fram til 5. september 1977. Fra samme dato har John Sørffjordmo vært DNAs representant.

Pr. 31. desember 1978 var disse ansatt på AUFs kontor:

Formann: Thorbjørn Jagland, sekretær: Martin Kolberg, redaktør: Guttorm Lyshagen, skolesekretær: Ragnar Guran, faglig sekretær: Ove Karolin Larsen, kultursekretær: Tom Ludvigsen, driftsleder Utøya: Kåre Wickholm, journalist: Åslaug Rygg, kontorleder: Solveig Larsen, kontomedarbeider: Laila Lehn, kontomedarbeider: Sissel Langø, kontomedarbeider: Gerd Grøttness, kontomedarbeider: Berit Lisbeth Fredriksen, deltidsansatt rengjøringshjelp: Mia Rosenlund.

Organisasjonsarbeidet

Det forrige sentralstyrets arbeid med organisasjonen var et godt grunnlag å bygge videre på. I denne perioden har disse feltene vært prioritert høyest:

— å øke den organisatoriske stabiliteten, særlig sentralt og i fylkeslaga,

- å bidra til bedre planlegging i hele organisasjonen,
- å øke antall lag og medlemmer.

Totalt har AUFs organisatoriske styrke økt i perioden. Den positive trenden vi har vært inne i de siste åra har fortsatt. AUF er i dag en av Norges sterkeste politiske ungdomsorganisasjoner. Stillingen er imidlertid ujevn. På Østlandet, i Trøndelag og i Nord-Norge er situasjonen tilfredsstillende, mens stillingen på Vestlandet og Sørlandet er for svak. Det er en sentral organisatorisk oppgave å styrke organisasjonen her.

Antall fylkeslag som har fastlønnte sekretærer har økt fra 3 til 12 i perioden. I dag har disse fylkene sekretærer:

Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Rogaland, Hordaland, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Troms (halv tid).

AUFs første sekretærkonferanse ble arrangert i tida 3.—8. desember 1978. Erfaringene er gode, og det vil være riktig å fortsette med slike konferanser i neste periode.

I perioden har AUF i Vest-Oppland og AUF i Gudbrandsdalen gått sammen til ett fylkeslag, AUF i Oppland. Det er således nå ett fylkeslag i hvert fylke, noe som lenge har vært en ønsket målsetting for AUFs organisasjonsstruktur. 80 nye lag er tatt opp i perioden.

I samarbeid med LO gjennom LOs ungdomsutvalg er det nå planlagt en felles faglig ungdomsaktivitet for fagbevegelsen. Det er vedtatt å opprette faglig ungdomsutvalg i hvert fylke. Disse ungdomsutvalgene vil bli sammensatt av representanter fra LO, AUF, AOF og Framfylkingen.

AUFs innpass på skolene er fortsatt for dårlig. Et mer målbevisst arbeid i forhold til elevinteresseorganisasjonene har imidlertid ført til en viss bedring. I og med senkingen av stemmerettsalderen til 18 år øker betydningen av at arbeiderbevegelsen har et skikkelig innpass blant skolelevne.

AUF har i samarbeid med AOF og Folkets Brevskole utarbeidet et forslag til et helhetlig skoleringsarbeid for AUF — AUF-skolen. AUF-skolen omfatter studieringer, helgekurs og ukeskurs, og skal bygges opp i tre trinn. Utarbeidelse av materiell har begynt, og det forutsettes at AUF-skolen skal startes i januar 1980.

AUFs økonomi

Sentralstyret har også i denne perioden sett det som en oppgave å sikre økonomien, slik at aktivitetene og driften av kontoret kan holdes på et tilfredsstillende nivå.

Sett over en periode på 4—5 år har AUFs økonomi bedret seg betraktelig. Det har vært mulig å drive de nødvendige aktivitetene og kontoret uten større vansker, og det har vært mulig å utvide

staben, slik at antallet ansatte nå er tilstrekkelig til å ta seg av de viktigste arbeidsoppgavene som påligger AUF sentralt. AUFs økonomi er i dag brukbar, men de nærmeste års oppgaver vil likevel kreve en viss økning av inntektene.

Regnskapet for forrige periode kom ut i balanse. Men det ble allerede da påpekt at en måtte regne med sterk kostnadsøkning i tida framover, og at økonomien snart kunne bli vanskelig igjen, om ikke inntektene økte. En har da også i perioden fått merke denne kostnadsøkningen ganske sterkt, inntil lønns- og prisstoppen kom i september 1978.

Selv om økonomien har vært brukbar, har budsjettene vært svært stramme. Det har vært lite eller ikke noe rom for å påta seg mer uforutsette prosjekter som har kommet til i perioden, og som en ellers kunne ha ønsket å finansiere eller støtte.

Det er grunn til å si seg fornøyd med at det i perioden har vært mulig å drive Arbeiderungdommen og Utøya slik at det, når dette skrives, er trolig at det ikke blir nødvendig å belaste AUFs regnskap for 2-årsperioden med underskudd — i alle fall ikke underskudd av betydning. Til de omfattende investeringene og utbedringene på Utøya i 1978 ble det gitt et tilskudd på kr. 100 000 fra Utøya-fondet, som forvalter midlene som kom inn under innsamlingsaksjonen «Utøya —78».

Valgkampen 1977

Sentralstyret oppnevnte straks etter forrige landsmøte et utvalg som fikk i oppdrag å planlegge og sammen med kontoret stå for gjennomføringen av valgkampen foran Stortingsvalget 1977.

Utvalget utarbeidet et planleggingshefte for valgkampen som skisserte opp de sentrale tiltakene og ga tips om den praktiske gjennomføringen av valgkampen. Heftet ble sendt til lag, fylkeslag, kommunepartiene, fylkespartiene og alle sentrale organisasjoner i arbeiderbevegelsen.

Det ble gjennomført spesielle tiltak overfor disse gruppene:

- førstegangsvelgerne,
- unge i arbeid, med særlig vekt på fagorganiserte,
- unge under utdanning,
- unge familier,
- soldater.

Hovedparolen var: Ta del i din framtid — stem Arbeiderpartiet.

Det ble produsert sentrale trykksaker i et samlet opplag på ca. 500 000. Arbeiderungdommen ble trykket i ekstraopplag. Fylkeslagene var ansvarlig for bruken av trykksakene.

Røde Buss-gruppene spilte en svært viktig rolle i valgkampen. De bidro til å skaffe humør og profil. Det var grupper i en rekke fylker, og en sentral gruppe optrådte i distrikter over nesten hele landet.

Valgkampinnsatsen rundt om i landet varierte noe fra sted til sted. Hovedinntrykket er at ungdomsvalgkampen gikk virkelig bra, og at AUF-lag og AUF-ere også deltok aktivt i partiets valgkamp.

Arbeiderungdommen

Arbeiderungdommens opplag har i denne perioden i gjennomsnitt holdt seg på 30 000. I dag er opplaget ca. 33 500. Det individuelle opplag har vært noenlunde stabilt. Økningen i antall abonnenter ble ikke så stor som ventet i forbindelse med overgang til medlemsavis. Dette skyldes at svært mange allerede fikk avisa gjennom sitt fagforbund, og at mange abonnerte på avisa privat før overgangen. I 1977 og 1978 har avisa kommet ut med i alt 18 nummer. Herav 3 dobbeltnummer og et jubileumsnummer.

Vanskene med distribusjonen synes nå løst. En del nye vansker oppsto i forbindelse med overgangen til medlemsavis, men dette ble løst i løpet av forholdsvis kort tid. I dag er det svært få klager som kommer inn til kontoret.

Økonomien er bedre enn tidligere. I 1977 gikk avisa med et lite overskudd. For 1978 er det ventet at regnskapet vil gå i balanse.

I 1978 har det vært en liten økning i antall kollektive abonnementer gjennom fagforbundene. Det arbeides for å få til en ytterligere økning.

Guttorm Lyshagen har fungert som redaktør for avisa siden mars 1977. Åslaug Rygg ble ansatt som journalist i november 1978. Sissel Langø arbeider på heltid med abonnement og annonser. Solveig Larsen har ansvaret for det forretningsmessige. I løpet av 1978 er staben økt med 100 prosent, noe som bør sikre en god redaksjonell kvalitet på avisa og en sunn økonomi i framtida.

Arbeiderungdommen har skiftet trykkeri. I dag trykkes avisa i Sarpsborg Arbeiderblad. Bladeksperidering A/S står for utsendelsen. Arbeiderungdommens styre består i dag av:

Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, form.
Per Haraldsson, LO.

Kolbjørn Aune, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Olav Boye, Norsk Grafisk Forbund.

Øystein Larsen, Norsk Arbeidsmannsforbund.

Thorbjørn Jagland, AUF.

Martin Kolberg, AUF.

Varamenn:

Torill Johnsen, AUF.

Morten Brenna, AUF.

Ståle Dokken, AUF.

Oddbjørn Nilsen, AUF.

Guttorm Lyshagen er styrets sekretær.

Utøya

Det ble arrangert sommerleir på Utøya både i 1977 og 1978. Leiren i 1978 var jubileumsleir med 500 deltakere fra hele landet. Ved siden av sommerleiren har det vært aktiviteter på øya hver helg i hele sommerhalvåret. Øya har dessuten blitt leid bort til AUFs fylkeslag, Arbeidernes Edruskapsforbund, Oslo Kommune og Humanetisk Forbund.

Det har blitt gjennomført omfattende investeringer på øya i perioden. Det må nevnes at øya har fått elektrisk strøm fra fastlandet.

Sentralstyret satte i gang en stor innsamlingsaksjon «Utøya 78» i forbindelse med AUFs 75-årsjubileum. Aksjonen har til nå brakt inn 250 000 kroner. Det er opprettet et eget styre for dette fondet som skal forvalte pengene.

AUF 75 år

Den 20. juni 1978 var det 75 år siden Norges Sosialdemokratiske Ungdomsforbund ble stiftet. Dette jubiléet ble markert med et stort festmøte i Samfunnssalen i Oslo. Om lag 400 AUF-ere fra hele landet var til stede. I tillegg var alle nålevende formenn, sekretærer og redaktører invitert til møtet sammen med en rekke andre gjester fra LO, AOF, forbundene og landspartiet. AUF-formannen holdt jubileumstalen. Reiulf Steen og Tor Halvorsen hilste på vegne av DNA og LO. Jubileumsplata «En ild for fred og frihet» ble presentert av plategruppa. Jack Fjeldstad leste Kåre Holts prolog som var laget spesielt til jubiléet.

Politiske saker

AUF har i perioden behandlet og fulgt opp blant annet følgende politiske saker:

- Arbeidsledighet blant ungdom
- Tariffspørsmål for ungdom
- 18-års stemmerettsalder
- Politisk virksomhet i Forsvaret
- Evalueringsutvalgets innstilling,
- Innstillingen fra Regjeringens ungdomsutvalg
- Kriminalmeldinga
- Boligpolitikk
- Økonomisk politikk
- Pris- og inntektsstoppen
- Valutasamarbeid
- Vern om Hardangervidda
- Jotunheimutbyggingen
- Oljepolitikken

Norges forhold til IEA
Overvåkings- og sikkerhetstjenesten
Forsvarskommisjonens innstilling
Nedrustning og forsvarsutgiftene
Det sørlige Afrika
Chile
Midt-Østen

A-pressen 1977 og 1978

Nye avisbygg og teknisk utbygging

En rekke av A-pressens aviser har fått nye eller moderniserte lokaler i toårsperioden 1977 og 1978.

Sunnmøre Arbeideravis ble sommeren 1975 utsatt for brann. Etter en tid med vanskelige lokalforhold kunne avisen i mai 1977 ta i bruk sitt moderne avisbygg i Spjelkavik, Ålesund.

Finnmarken har i 1977 ved tilbygg utvidet sitt avishus.

Demokraten har ved modernisering og tilbygg fått meget gode lokalforhold i alle avdelinger.

Sogn Dagblad har kjøpt Samvirkelagets hus i Høyanger. Etter at en del innredningsendringer var foretatt, tok *Sogn Dagblad* i 1978 i bruk et meget bra avishus.

Bergens Arbeiderblad har kjøpt tomt i Fyllingsdalen i 1977, hvor avisen planlegger å bygge et moderne avisbygg. Likeledes har *Romsdal Folkeblad* sikret seg tomt til avisbygg i Molde.

Dagningen og *Nordlands Framtid* har begge i 1978 besluttet å reise nye avisbygg.

Namdal Arbeiderblad har i 1978 kjøpt et forretningsbygg i Nam-sos sentrum. Når nødvendige ominnredninger er foretatt, vil avisen få et hensiktsmessig avisbygg.

Siden A-pressen i 1976 fikk sine siste blysetsaviser over til offset, har den tekniske utbygging av avisene fortsatt.

Rogaland Avis har fått ny offsetpresse, og Glåmdalen, Nordlys, Oppland Arbeiderblad og Tidens Krav har utvidet sine presser med trefarge trykkverk.

Hamar Arbeiderblad, Sarpsborg Arbeiderblad, Sogn Dagblad og Sunnmøre Arbeideravis har utvidet sine presser med nye trykkverk.

Datamaskiner og moderne tekstbehandlingssystemer er tatt i bruk i avisproduksjonen, og en rekke aviser har fått nytt pakkeriutstyr.

Optiske lesere

Etter avtaler inngått mellom personalet i redaksjonene og i de tekniske avdelinger har avisene Vestfold Arbeiderblad og Sørlandet fått installert og tatt i bruk optiske lesere i 1977. Disse aviser kommer i tillegg til Sunnmøre Arbeideravis som tok i bruk optisk leser i 1976.

Avisenes regnskap på data

Etter at en større gruppe A-presseaviser i samarbeid med Østlands-Data A/S har hatt sine abonnementsrutiner på elektronisk databehandling i noen år, har man for alle A-pressens aviser fått avisenes driftsregnskap på EDB. Siden 1977 har man også kunnet få resultatanalyser som viser hvordan avisenes regnskapstall står i forhold til deres budsjetter.

I 1978 inngikk A-pressen og Østlands-Data A/S en kontrakt med Saab-Univac Norge A/S om levering av skjermterminaler med utskrivere til plassering i de enkelte aviser. Disse vil få linjeforbindelse med Østlands-Datas datamaskin på Hamar. Med dette utstyret vil avisene kunne sende sine oppgaver til hoveddatamaskinen, og de kan kalle opp datamaskinen og øyeblikkelig få ønskede opplysninger i retur. I første omgang vil man benytte systemet for abonnements-, distribusjons- og løssalgsrutiner. Etter hvert vil avisene også få sitt annonsebokholderi og lønningbokholderi på data.

Hamar Arbeiderblad og Telemark Arbeiderblad har i slutten av 1978 tatt avisenes on-line system (AVON) i bruk og fra 1979 vil de øvrige aviser bli tilsluttet systemet.

Felleskjøp

Gjennom Arbeiderpressens Samvirke A/L har avisene etablert felleskjøp av maskiner og forbruksvarer. Felleskjøpet har ført til store besparelser for avisene.

Antall aviser og endringer i utgivelsen

I 1977 hadde A-pressen 43 aviser, det samme antall som i 1976. Fra 1. januar 1978 ble Oppdalingen, Oppdal, overtatt av Aura Avis. Inntil 5. mai 1978 da Sunnhordaland Avis ble nedlagt, hadde A-pressen 44 aviser. Sunnhordland Avis, som ble utgitt på Husnes, ble startet 12. september 1974 og greide å komme ut i 3½ år.

Fra mai 1978 har igjen A-pressen 43 aviser.

A-pressen bestod ved utgangen av 1978 av 31 dagsaviser, 4 som kom ut 5 ganger i uken, 5 tre ganger og 3 to ganger ukentlig.

Avisenes opplag

Den samlede norske presse hadde i 1977 en netto opplagsøkning på 2,4% i forhold til 1976.

Den lokale A-presse økte sitt opplag med 11 265 eksemplarer i 1977, og dette svarer til 2,8%. Arbeiderbladet hadde i 1977 en liten nedgang på 228 eksemplarer eller 0,4% og fikk 60 152 eksemplarer som registrert nettoopplag.

Når denne melding skrives, foreligger ikke de kontrollerte opplagstall for 1978.

Opplagsutviklingen i 1974—1977 sammenstilt med de øvrige pressegrupper går fram av nedenstående oppstilling:

	Lokalpressen					Hele landets presse				
	Antall	Prosent				Antall	Prosent			
	1977	1977	1976	1975	1974	1977	1977	1976	1975	1974
A	416 994	29,9	30,0	30,0	29,5	477 146	23,0	23,0	23,3	22,9
H	356 550	25,9	24,7	24,7	26,5	599 505	28,9	28,4	28,1	29,1
S	75 598	5,4	5,4	5,5	5,4	96 240	4,6	4,6	4,7	4,7
V-DnF	100 206	7,2	24,9	25,0	25,6	100 206	4,8	22,8	22,9	23,1
Øvrige	444 767	31,6	15,0	14,8	13,9	803 080	38,7	21,1	21,0	20,0
Sum	1 394 115	100,0	100,0	100,0	100,0	2 076 177	100,0	100,0	100,0	100,0

Avisenes navn, deres redaktører og disponenter pr. 31/12 1978

Nedenfor gis en oppstilling over avisenes navn, deres utgiversted og navnene på avisenes redaktører og disponenter ved utgangen av 1978.

Avisenes navn:

Alle hverdager:

Avisenes navn:	Utgiversted:	Redaktør:	Disponent:
Arbeiderbladet	Oslo	Per Brunvand	Tor J. Andersen
Arbeider-Avisa	Trondheim	Eigil Gullvåg	Arnulf Nordgård
Bergens Arbeiderblad	Bergen	Odd Ragnar Torvik	Ingvar Eriksen
Dagningen	Lillehammer	Knut Helge Larsen	Odd Dissen
Demokraten	Fredrikstad	Charlie Jansson	Svein Holtet
Finnmark Dagblad	Hammerfest	Arvid R. Iversen	Aksel Olsen
Finnmarken	Vadsø	Sverre Nilssen	Ivar Karlsen
Fremover	Narvik	Aage Ulvik	Johan Woll
Fremtiden	Drammen	Johan Kleven	Aslak Ona
Glåmdalen	Kongsvinger	Egil Toreng	Erling Eig
Halden Arbeiderblad	Halden	Olaf Jensen	Gunnar Andreassen
Hamar Arbeiderblad	Hamar	Per Wiedswang	Jostein Nådland
Helgeland Arbeiderblad	Mosjøen	Einar Jensen	Olav Jensen
Moss Dagblad	Moss	Oddvar Aasen	Gunnar Andreassen
Namdal Arbeiderblad	Namsos	Torgeir Winnberg	Arne Varem
Nordland Framtid	Bodø	Per Eggesvik	Alf Myrbakk
Nordlys	Tromsø	Reidar Nielsen	Otto K. Thoresen
Nybrott	Larvik	Arne Tumyr	Arne Tumyr
Oppland Arbeiderblad	Gjøvik	Leif Sveen	Asmund Opperud
Rana Blad	Mo i Rana	Øyvind Hirsti	Sverre Riksvold
Rogaland Avis	Stavanger	E. Pahr-Iversen	Jon Aass
Romsdal Folkeblad	Molde	Kolbjørn Eide	Kolbjørn Berg
Sarpsborg Arbeiderblad	Sarpsborg	Ole Moe	Kjell Sønsteby
Sogn Dagblad	Høyanger	Norvald Stedje	Jarle Øren
Sunnmøre Arbeideravis	Alesund	Steinar Slagstad	Einar Hasund
Sørlandet	Kristiansand	Egil Rosenløv	Bjørn Langenes
Telemark Arbeiderblad	Skien	Alf Skåum	Gunnar Toft
Tiden	Arendal	Terje Stemland	Sigurd Fjeld
Tidens Krav	Kristiansund	Per Chr. Haugen	Fritz Nilsson
Vestfold Arbeiderblad	Tønsberg	Steinar Gullvåg	Johny Kvalnes
Vestfold Fremtid	Sandefjord	Ivar Tollnes	Ivar Tollnes

5 ganger ukentlig:

Akershus Arbeiderblad	Lillestrøm	Thor Bjurstrøm	Ole Egeland
Romerikes Blad	Jessheim	Thor Bjurstrøm	Ole Egeland

Rjukan Arbeiderblad Østfold-Posten	Rjukan Askim	Ola Torp Ole Moe	Konrad Anderson Kjell Sønsteby
---------------------------------------	-----------------	---------------------	-----------------------------------

3 ganger ukentlig:

Arbeidets Rett	Rørøs	Erling S. Olsen	Ingmar Sødal
Aura Avis	Sunnalsdalsøra	Leif Andersen	Tor Bach
Firdaposten	Florø	Odd Brandsøy	Odd Brandsøy
Hardanger Folkeblad	Odda	Øivind Madssen	Kjell Jacobsen
Stjørdalens Blad	Stjørdal	Bjarne Salberg	Arnulf Nordgård

2 ganger ukentlig:

Aust-Agder Blad	Risør	Oddvar Mykland	Astrid Karlsen
Karmøybladet	Kopervik	Nils E. Langva	Aage Johansen
Opdalingen	Oppdal	Leif Andersen	Tor Bach

Norsk Arbeiderpresse A/S hadde siden årsmøtet i 1978 dette styre:

<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Personlige varamenn:</i>	<i>Aksjegruppe:</i>
Tor Aspengren, formann	Einar Strand	A
Rasmus Solend	Olav Habberstad	A
Thor Andreassen	Jens Torp	A
Per Brunvand	Olav Nilssen	B
Frank Andersen	Johan Kleven	B
Reiulf Steen	Ivar Leveraas	B
Egil Toreng	Jostein Nådland	C

I 1977 var styret det samme som i 1978.

Arbeiderpressens Samvirke A/L hadde siden årsmøtet i 1978 dette styre:

<i>Styremedlemmer:</i>	<i>Personlige varamenn:</i>
Egil Toreng, Glåmdalen, formann	Per Wiedswang, Hamar Arbeiderblad
Ivar Leveraas, DNA, nestformann	Frank Andersen, DNA
Tor Andersen, Arbeiderbladet	Ole Egeland, Akershus Arbeiderblad
Thor Bjurstrøm, Akershus Arbeiderblad	Ole Moe, Sarpsborg Arbeiderblad
Jostein Nådland, Hamar Arbeiderblad	Oddvar Aasen, Moss Dagblad
Odd Brandsøy, Firdaposten	Kolbjørn Eide, Romsdal Folkeblad
Per Chr. Haugen, Tidens Krav Svein Holtet, Demokraten	Ivar Tollnes, Vestfold Fremtid Odd Dissen, Dagingen
Rasmus Solend, Norsk Arbeiderpresse A/S	Thor Andreassen, Norsk Arbeiderpresse A/S
Ragnar Larsen, Arbeiderparti- ets Presseforbund.	Bjørn Hansen, Arbeiderpartiets Presseforbund
Øivind Bergersen, A-pressens Faktorgruppe	Per E. Furseth, A-pressens Faktorgruppe

I styret fra 1977 var de samme med som i 1978, bortsett fra: Svein Holtet kom i 1978 inn i stedet for Arnulf Nordgård som ikke ønsket gjenvalg.

Representantene fra Arbeiderpartiets Presseforbund har byttet plass ved at Ragnar Larsen var blitt ny formann i forbundet. Øivind Bergersen var blitt ny formann i Faktorgruppen, og som sådan overtok han i 1978 Martin Linnas plass i styret.

Administrasjonen

Disponent for selskapene Norsk Arbeiderpresse A/S og Arbeiderpressens Samvirke A/L har i 1977 og 1978 vært Einar Olsen.

Redaktør for Arbeidernes Pressekontor var inntil 3. oktober 1977 Olav Brunvand. Fra dette tidspunkt gikk Brunvand av etter oppnådd pensjonsalder, og Arvid Jacobsen har siden vært redaktør for pressekontoret.

Rudolf Lindquist har vært kontorsjef i Arbeiderpressens Samvirke A/L i 1977 og 1978. Arbeiderpressens Annonsekontor har vært ledet av markedsføringssjef Lars Glans og forhandlingsleder Henning Dahl har ledet Arbeiderpressens Tarifforening.

Arbeidernes Pressekontor fikk i slutten av 1977 sine kontorer utvidet og modernisert.

Selskapenes adresse er Youngstorget 2 B, Oslo 1.

Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A.s

Styret i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S har i 1977 hatt denne sammensetning:

Einar Olsen, formann, Tor Aspengren, nestformann, Tor Halvorsen, Reiulf Steen, Jan Haldorsen, Per Brunvand, Rune Kristiansen, Helge Øvrum, Inger-Anne Ribu. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Varamenn: Lars Skytøen, Ronald Bye, Grethe Johansen, Ivar H. Lie, Arne Kjølberg, Bjørn Hansen. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Bedriftsforsamlingen har i 1977 hatt denne sammensetning:

Ivar Leveraas, ordfører, Henrik Aasarød, varaordfører, Hanne Grotjord, Kirsten Myklevoll, Astrid Murberg Martinsen, Rolf Hauge, Øystein Larsen, John Stene, Jan Bruvold, Vidar Finnstun, Erik Sagflaat, Sverre Wold. (De 4 sistnevnte var personalets representanter.)

Varamenn: Steinar Saghaug, Turid Dankertsen, Roar Helgesen, Olaf Axelsen, Svein Krantz, Ingrid Haugen, Dag Linna. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Styret i Arbeiderbladet og Aktietrykkeriet A/S har i 1978 hatt denne sammensetning:

Einar Olsen, formann, Tor Aspengren, nestformann, Tor Halvorsen, Reiulf Steen, Jan Haldorsen, Per Brunvand, Rune Kristiansen, Helge Øvrum, Inger-Anne Ribu. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Varamenn: Lars Skytøen, Ronald Bye, Grethe Johansen, Ivar H. Lie, Arne Kjølberg og Bjørn Hansen. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Per Edgar Kokkvold avløste Bjørn Hansen som vararepresentant høsten 1978.

Bedriftsforsamlingen har i 1978 hatt denne sammensetning:

Ivar Leveraas, ordfører, Henrik Aasarød, varaordfører, Hanne Grotjord, Kirsten Myklevoll, Astrid Murberg Martinsen, Rolf Hauge, Øystein Larsen, John Stene, Jan Bruvold, Vidar Finnstun, Erik Sagflaat, Sverre Wold. (De 4 sistnevnte var personalets representanter.)

Varamenn: Steinar Saghaug, Turid Dankertsen, Roar Helgesen, Olaf Axelsen, Svein Krantz, Ingrid Haugen, Gunvor Johnson. (De 3 sistnevnte var personalets representanter.)

Arbeiderbladet

Omsetning

Omsetningen var i 1977 kr. 68 394 187 og i 1978 kr. 76 138 324.

I 1977 viste avisens driftsregnskap et overskudd på kr. 378 796,— etter at produksjonstilskudd var inntektsført. Til sammenlikning viste driften i 1976 et underskudd på kr. 4 336 194 etter tilskudd, men det bør tilføyes at driften i 1976 var sterkt preget av omleggingen til ny teknikk med de vansker og økte driftsomkostninger dette medførte.

Det var inntektsøkning i forhold til 1976 både på opplag og annonser. Inntektsøkningen på abonnement og løssalg skyldes vesentlig prisøkning og en mindre økning i løssalget. Også for annonser var det prisøkning, men her viste også volumet en økning på 17,1 % i forhold til 1976.

For 1978 viser driften et overskudd etter tilskudd på kr. 1 603 527. I dette året har det vært hel prisstopp både på opplag og annonser.

Opplagsinntektene viser en økning i forhold til 1977 på ca. 6.6 %.

Annonseinntektene viser en økning på 11.4 %.

Det var en nedgang i det totale opplaget i forhold til 1977 på 61 eksemplarer, som i det hele skyldes nedgang i det faste abonnement. Dette henger sammen med at en også i dette året har hatt tekniske vansker som har rammet distribusjonen. Løssalget har derimot hatt en positiv utvikling, først og fremst på grunn av at en gjennom året har fått montert et større antall automater for salg utenom butikkenes og kioskenes åpningstider, noe som har styrket avisens konkurransevne overfor de ordinære løssalgaviser. Denne utviklingen har også medført at en stadig større del av utbredelsen konsentreres i Oslo.

Netto betalt opplag var 60 152 i 1977 og 60 091 i 1978.

Stoff- og annonsemengde.

Det samlede sideantall i 1977 var 11 600, mens det i 1978 var 11 828. I 1978 fordeler sidetallet seg med 3 723 på annonser og 7 877 på redaksjonelt stoff. Tilsvarende tall for 1978 var 3 647 sider annonser og 8 181 sider stoff.

Årgangsvekten var henholdsvis 40.5 og 41.1 kg.

Personalet

Ved årsskiftet 1977/78 var det i avisen ansatt 138, som var 10 færre enn ved årets begynnelse. Ved utgangen av 1978 var antallet medarbeidere 140. I redaksjonsledelsen sluttet redaktør Thor Bjurstrøm i september 1977 for å overta stillingen som redaktør i Akershus Arbeiderpresse. Redaktør Egil Helle sluttet formelt i oktober 1978 etter flere års permisjon, først for å arbeide som pressetalsmann for utenriksministeren, senere for å overta stillingen som informasjonssekretær i Olje- og Energidepartementet. Redaksjons-

sekretær Helge Røed har sluttet, og gått over i Det norske Arbeiderparti.

Ny redaksjonssekretær i faglig/politisk avdeling er Tor Viksveen, tidligere redaktør i Rogalands Avis. Han tiltrådte i mai 1978. Willy Olsen har siden 1. oktober 1977 vært avisens redaksjonssjef.

Ut over dette har det ikke vært noen endringer i verken avisens eller selskapets ledelse.

Aktietrykkeriet

Omsetning

Trykkeriets omsetning utgjorde i 1977 kr. 44 115 921 og vil i 1978 ligge på ca. 48 000 000.

Driften ga for 1977 et overskudd på kr. 19 937,— og for 1978 forventes resultatet å bli ca. kr. 2 000 000 i underskudd.

Den driftsmessige forverring for trykkeriet skyldes synkende konkurransevne både overfor innen- og utenlandske konkurrenter, med tap av viktige kunder som resultat. Dette har på sin side sammenheng med til dels gammelt og nedslitt presseutstyr.

Også for trykkeriet har prisstoppen bidratt til det forverrede driftsresultat.

På grunnlag av en utredning fra administrasjonen har styret vedtatt en sanering av trykkeriets virksomhet på sivilsiden med sikte på driftsmessig balanse, og under denne forutsetning gitt fullmakt til nyinvesteringer på inntil 10 millioner kroner, blant annet i en ny offset-rotasjon som back-up for avispressa og for produksjon av fagblader m. v.

Det har i hele perioden vært arbeidet med å oppnå større driftssikkerhet for avisrotasjonen.

Personalet

Ved årsskiftet 1976/77 var det i trykkeriet ansatt i alt 204 personer, som var 10 færre enn ved årets begynnelse. Ved utgangen av 1978 var dette tallet ytterligere redusert til 190, en nedgang på 14.

Produksjonssjef Knut Sandberg sluttet 30. november 1978, og ny produksjonssjef er ikke ansatt.

Arbeiderbevegelsens Arkiv

Året 1978 var arkivets 69. driftsår. Utenom den vanlige løpende tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser er det i år mottatt større og mindre samlinger av utrykt og trykt stoff fra 16 organisasjoner og 10 privatpersoner. Særlig er det grunn til å understreke at arbeiderbevegelsens veteraner stadig tilfører arkivet verdifullt materiale. Innsiget av arkivstoff holder seg stadig på et høyt nivå.

Fra sin dublettsamling har arkivet sendt stoff til en rekke institusjoner i inn- og utland. Spesielt har Distriktshøgskolen på Lillehammer kjøpt en større samling. Bytteforbindelsen med arkiver i utlandet har vært opprettholdt. Det er i år kjøpt inn i alt 1286 bøker og skrifter, derav 41 hovedoppgaver. 105 ruller mikrofilm er innkjøpt fra Universitetsbiblioteket. Følgende materiale er overført til mikrofiche: LOs sekretariatsprotokoller 1899—1946, DNAs sentralstyreprotokoller 1887—1902, DNAs stortingsgruppeprotokoller 1906—1964, Christiania arbeidersamfund: 25 medlems- og forhandlingsprotokoller.

Arbeidet med å legge om billedarkiver er i god gjenge. Det nødvendige avfotograferingsarbeidet gjøres av fotograf Ørnelund. Ca. 1000 bilder er nå registrert etter det nye systemet.

For hele året er besøket på lesesalen ca. 2700. Besøket var størst i november med 310, minst i juli med 131. Fra arkivet er det lånt ut 1356 bøker og skrifter, 620 fotos og 16 faner. Det er som vanlig tatt tusenvis av fotostatkopier.

Dette er et hjelpemiddel som i mange tilfeller erstatter utlån av bøker og skrifter, og som letter forskningen, særlig i det utrykte materialet. All den litteraturen og alt det materialet som brukes på lesesalen er nå som før ikke kommet med på statistikken. Det samme er tilfelle med alle de henvendelser som besvares pr. brev og telefon. Lesesalsbesøket har gått noe opp og fjernlån av bøker og skriftlige og telefoniske henvendelser har økt betraktelig.

Arbeiderbevegelsen har nå lokale arkiver i Tønsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. I Moss er det også nedsatt en komité med forretningsfører Otto Olsen som formann. Alle lokalavdelingene har vært kontaktet. Dessverre ser det ut til at dårlig økonomi mange steder hindrer aktivt innsamlingsarbeid. Under arkivlederens besøk i Tromsø i høst lyktes det å få bevilget penger fra Universitetsbiblioteket til innsamling. Lokalkjente tillitsmenn i nordnorsk arbeiderbevegelse er nå i gang med arbeidet, og arkiv-

stoffet går nå meget raskt inn. Etter initiativ fra Lillehammer faglige samorganisasjon og Distriktshøgskolen for Oppland er det nå satt i gang arbeid for å bygge opp et lokalarkiv for Lillehammer og Gudbrandsdal. Arkivlederen har i høst deltatt i flere møter her og saken blir nå trolig løst i samarbeid mellom Maihaugen og Distriktshøgskolen og de lokale arbeiderorganisasjonene. Tanken er her med tida å få et tverrpolitisk lokalarkiv. Lillehammer kommune har alt bevilget penger til et slikt arkiv.

I likhet med tidligere år er det gitt orientering om arkivet. Det har vært 3 gruppebesøk i arkivet, LO-skolen, Oslo krets av Norsk Postforbund og de ansatte i Arbeiderbladets arkiv. Den årlige boklista «Aktuelle bøker og skrifter i Arbeiderbevegelsens Arkiv» er sendt ut. Kort over ny utenlandsk litteratur er sendt til Universitetsbibliotekets samkatalog. Arkivet laget en stor utstilling i samband med Industrierbeiderdagene på Rjukan.

Det synes som om arbeiderbevegelsens egne tillitsmenn bruker arkivet mer enn tidligere. Tilgangen på studenter og forskere har også dette året vært god. Kontakten med forskningsmiljøene ved universitetene og distriktshøgskolene er god.

Også i år har en forsøkt å oppspore materiale fra norske arbeiderledere i utenlandske arkiver. Flere utenlandske forskere har benyttet arkivet og mange henvendelser fra forskningsinstitusjoner i utlandet har vært besvart.

Damslora deltok i september på den årlige konferansen i International Association of Labour History Institutions i Paris og i Internationale Tagung der Historiker der Arbeiterbewegung i Linz. På vegne av de nordiske arkivene har Damslora søkt Nordisk Kulturfond om penger til et 3-årig forskningsprosjekt om fagbevegelsens samarbeid i Norden fram til 1914. Søknaden ble avslått og det foreligger begrunnelse for avslaget. En søknad på kr. 16 500.00 til en Arbeidskonferanse for arbeiderbevegelsens arkiver i Norden har imidlertid Nordisk Kulturfond innvilget. Konferansen skal finne sted i Oslo 1. kvartal 1979 med Arbeiderbevegelsens Arkiv som arrangør.

Arkivet har også i år veiledet en praktikant fra Statens Bibliotekskole. Flere elever fra samme skole har laget bibliografiske arbeider på grunnlag av arkivets stoff, og noen oppgaver er under arbeid.

Arkivets samlede budsjett for 1978 var kr. 1 334 000.00. Av dette har Staten ytet kr. 500 000.00, resten er bevilget av Opplysnings- og Utviklingsfondet. Det har i år vært holdt 3 styremøter.

Arkivets styre: Ivar Leveraas, formann, Jan Aaboen, Jakob Grava, Kjell Lien, Dagfinn Mannsåker, Odd Harald Røst, Gunhild Wang.

Personale: Til 1. august fungerende arkivleder Svein Damslora. Fra 1. august kom Arne Kokkvoll tilbake som arkivleder. Bibliotekarar Kari Lund Bråthen og Sissel Pettersen, arkivsekretær Kåre

Auale, kontorsekretær Gunhild Wang, arkivassistent Kirsten Hofseth, midlertidig ansatt Solveig Halvorsen til 1. august. Vivi Melkersen og Even Kokkvoll har hatt «feriejobb» i arkivet for å gjøre henholdsvis maskinskrivearbeid og rengjøring. Bibliotekar Lill-Ann Jensen har arbeidet i Arbeiderbevegelsens Arkiv etter avtale med AOF. Inntil 1. august betalte AOF hennes lønn. Resten av året var hun vikar for Sissel Pettersen under hennes barselpermisjon.

Fonds og stipend

Conrad Mohrs legat og Chr. Holtermann Knudsens stipend

Partiets medlemmer av komitéen som skal innstille kandidater har i 1977 vært Bjørg Bergh og Reiulf Steen, og i 1978 Bjørg Bergh og Ivar Leveraas.

Conrad Mohrs legat for 1977 ble tildelt Bjørg Schonhovd Leite, Oslo, og for 1978 Bjørn Næss, Oppland.

Chr. Holtermann Knudsens stipend for 1977 ble tildelt Truls Frogner, Asker, og for 1978 Arild Boman, Buskerud.

